

17.08.2021

Kokousaika 17.08.2021 15:30 - 18:14

Kokouspaikka Horisontti, Työpajankatu 8

Läsnä

Jäsenet

Sinnemäki, Anni	apulaispormestari kokouspaikalla
Rautava, Risto	varapuheenjohtaja kokouspaikalla
Borgarsdottir Sandelin, Silja	etänä
Haglund, Mia	kokouspaikalla
Heinäluoma, Eveliina	kokouspaikalla
Kivekäs, Otso	kokouspaikalla, saapui klo 15:36, poissa § 371
Kuusela, Sami	kokouspaikalla
Nevanlinna, Tuomas	kokouspaikalla
Pajunen, Jenni	etänä
Raatikainen, Mika	etänä
Rissanen, Laura	etänä, poistui klo 17:58
Penttinen, Katri	varajäsen kokouspaikalla
Rossi, Saana	varajäsen kokouspaikalla

Muut

Hyvärinen, Silja	vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja kokouspaikalla
Nikunen, Esa	vs. asiakkuusjohtaja etänä
Pudas, Kari	tekninen johtaja etänä
Haapanen, Sami	tonttipäällikkö etänä
Hakala, Tuomas	vs. asemakaavapäällikkö etänä, läsnä § 373-383, saapui klo 16:28
Luomanen, Jussi	kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö etänä

17.08.2021

Manninen, Rikhard	maankäyttöjohtaja etänä
Paasilinna, Elsa	vs. hallintojohtaja etänä
Piimies, Marja	asemakaavapäällikkö etänä, läsnä § 371-372, poistui klo 16:27
Putkonen, Reetta	liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö etänä
Rajala, Pasi	yleiskaavapäällikkö etänä
Ravantti, Mikko	hallintopäällikkö etänä
Mäntymäki, Heikki	viestintäpäällikkö etänä
Hannola, Lea	hallintoasiantuntija etänä
Montell, Kristina	vs. yksikön päällikkö etänä
Sulkko, Katja	hallintosihteeri kokouspaikalla
Hirn, Verner	nuorisoneuvoston edustaja kokouspaikalla
Ahonen, Pertti	ict-tukihenkilö kokouspaikalla
Granholm, Markku	liikenneinsinööri etänä, läsnä 373
Kuikanmäki, Elina	johtava tonttiasiamies etänä, läsnä 379
Nahi, Anne	valvontalakimies etänä, läsnä 379
Puheenjohtaja	
Anni Sinnemäki	apulaispormestari 371-383 §
Esittelijät	
Silja Hyvärinen	vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja 371-383 §
Pöytäkirjanpitäjä	
Katja Sulkko	hallintosihteeri 371-383 §

17.08.2021

§	Asia	
371	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
372	Asia/2	Ilmoitusasiat
373	Asia/3	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle HSL:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2022–2024
374	Asia/4	Hakaniemenkatu, katusuunnitelman hyväksyminen, Hakaniemi
375	Asia/5	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Tuomas Rantasen ym. valtuustoaloitteesta vanhojen kaupungin omistamien arvorakennusten kunnostusrahostosta
376	Asia/6	Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilaisen toivomusponnesta informaatiotaulusta koskien Malmin vanhoja linnoituksia
377	Asia/7	Vuokrauseriaatteiden hyväksyminen teollisuustontille (Konala, tontti 32034/9)
378	Asia/8	Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle yhteistoimintasopimuksen hyväksymiseksi Valokuituinen Oy:n kanssa
379	Asia/9	Oikaisuvaatimukset koskien Malmin entisen lentoaseman alueen maanvuokrasopimusten irtisanomista
380	Asia/10	Oikaisuvaatimus määrätystä valvontamaksusta uhkasakon tuomitsemista koskevassa asiassa
381	Asia/11	Hankintaoikaisuvaatimus vs. tietohallintopäällikön 12.7.2021 § 9 päätöksestä koskien projektienhallinnan projektisalkkutyökalun hankintaa
382	Asia/12	Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 2.9.2020 § 138 (autovaurio)
383	Asia/13	Kaupunkiympäristölautakunnan alaisten viranomaisten ajalla 5.8.–11.8.2021 tekemien päätösten seuraaminen

§ 371

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta päätti valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Katri Penttisen ja varatarkastajaksi jäsen Mia Haglundin.

Käsittely

Kaupunkiympäristölautakunta päätti puheenjohtajan ehdotuksesta valita yksimielisesti pöytäkirjan tarkastajaksi Atte Kalevan sijasta Katri Penttisen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta päättää valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Atte Kalevan ja varatarkastajaksi jäsen Mia Haglundin.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 372
Ilmoitusasiat

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi.

Kaupunginvaltuusto (Kvsto)

Kvsto 16.6.2021 § 190

Helsingin kaupungin ympäristöraportti 2020

HEL 2021-003311 T 11 00 01

Kvsto 16.6.2021 § 193

Vuokrauseriaatteiden määrittäminen eräille tonteille (Mellunkylä, Kontula ja Mellunmäki)

HEL 2021-003320 T 10 01 01 02

Kvsto 16.6.2021 § 194

Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 (nro 12704)

HEL 2017-001746 T 10 03 02 00

Kvsto 16.6.2021 § 195

Oulunkylän Patolan kerrostalotonttien (Hirsipadontie 6, Kisällintie 1, Kivipadontie 6) asemakaavan muuttaminen (nro 12630)

HEL 2019-010366 T 10 03 03

Kvsto 16.6.2021 § 196

Laajasalon Hepokalliontie 28-32 ja Puuskaniementie 44 ym. asemakaava ja asemakaavan muuttaminen (nro 12615)

HEL 2012-011594 T 10 03 03

[Pöytäkirja 16.6.2021](#)

Kaupunginhallitus (Khs)

Khs 21.6.2021 § 486

17.08.2021

Kruunuvuorenrannan Palvelu Oy:n toiminta-alueen laajentaminen

HEL 2021-005289 T 00 01 06

Khs 21.6.2021 § 489

Kansallisen kaupunkipuiston esiselvitys ja jatkotoimenpiteet

HEL 2020-002843 T 10 05 02

[Pöytäkirja 21.6.2021](#)

Khs 28.6.2021 § 505

Alueen varaaminen Artin Säätio sr:lle ja Hämäläisten ylioppilassäätio sr:lle opiskelija-asuntohankkeen suunnittelua varten (Oulunkylä)

HEL 2021-006587 T 10 01 01 00

[Pöytäkirja 28.6.2021](#)

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto (Eja)

Eja 21.6.2021 § 13

Alueen varaaminen tapahtumakeskuksen ja muun toimitilarakentamisen suunnittelua varten (Kalasatama, Suvilahti)

HEL 2020-007062 T 10 01 01 00

[Pöytäkirja 21.6.2021](#)

Kaupunginkanslia

Oikaisu: Voimaan tullut asemakaava: Suutarila, Kämnerintie

Kaupunginvaltuuston 19.5.2021, § 132, hyväksymä asemakaavan muutos on kuulutettu voimaan 7.7.2021, mutta uuden tiedon mukaan kaavasta on valitettu, joten asemakaavan muutos ei ole lainvoimainen. Voimaantulokuulutus peruutetaan.

Suutarila, Tapulikaupunki, tontti 40134/3 ja katualueet, piirustus nro 12653, Kämnerintie.

HEL 2018-006608

Helsingissä 23.7.2021

Voimaan tullut asemakaava: Katajanokka, Katajanokanlaituri 4

17.08.2021

Kaupunginvaltuuston 5.5.2021, § 102, hyväksymä asemakaava ja asemakaavan muutos on tullut voimaan:

Katajanokka, kortteli 8193 ja katualue sekä Katajanokka, satama-alue, muodostuu uusi kortteli 8193, piirustus nro 12654, Katajanokanlaituri 4.

HEL 2019-011342

Helsingissä 24.6.2021

Voimaan tullut asemakaava: Oulunkylä, Pakila, Solakalliontien ympäristö

Kaupunginvaltuuston 5.5.2021, § 104, hyväksymä asemakaava ja asemakaavan muutos on tullut voimaan:

Oulunkylä, tontti 28105/33 ja puistoalue (muodostuu uusi kortteli 28109) sekä Pakila, tontti 34021/20, kortteli 34028 ja puistoalue, piirustus nro 12656, Solakalliontien ympäristö.

HEL 2017-006563

Helsingissä 24.6.2021

Voimaan tullut asemakaava: Herttoniemi, Peltisepänkuja 2

Kaupunkiympäristölautakunnan 25.5.2021 § 279 hyväksymä asemakaavan muutos on tullut voimaan:

Herttoniemi, tontti 43054/19, piirustus nro 12668, Peltisepänkuja 2.

HEL 2020-007946

Helsingissä 14.7.2021

Voimaan tullut asemakaava: Haapaniemenkatu 5

Kaupunkiympäristölautakunnan 11.5.2021 § 245 hyväksymä asemakaavan muutos on tullut voimaan:

Sörnäinen, korttelin 294 tontit 10 ja 11, piirustus nro 12660, Haapaniemenkatu 5.

HEL 2019-011288

Helsingissä 8.7.2021

Voimaan tullut asemakaava: Ruoholahdenkatu 23, Kamppi

17.08.2021

Kaupunkiympäristölautakunnan 11.5.2021 § 246 hyväksymä asemakaavan muutos on tullut voimaan:

Kamppi, korttelin 172 tontti 23 sekä katualuetta, piirustus nro 12702, Ruoholahdenkatu 23.

HEL 2020-001630

Helsingissä 8.7.2021

Voimaan tullut asemakaava: Sörnäinen, Kalasataman yhteiskerhotila

Kaupunkiympäristölautakunnan 8.6.2021 § 317 hyväksymä asemakaavan muutos on tullut voimaan:

Sörnäinen, Kalasatama, kortteli 10588 sekä puisto- ja katualue, piirustus nro 12693, Kalasataman yhteiskerhotila.

HEL 2020-007538

Helsingissä 30.7.2021

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 373

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle HSL:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2022–2024

HEL 2021-007336 T 00 01 06

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

HSL:n strategia

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) voimassa olevan strategian 2018-2021 visio ja strategiset painopisteet ovat antaneet hyvän perustan HSL:n toiminnalle. Strategian tavoitteet ovat tukeneet omalta osaltaan Helsingin kaupungin maankäytön ja liikenteen kehittämiseksi asettamia tavoitteita.

HSL:n strategian tapaan myös Helsingin kaupunkistrategia luodaan valtuustokausittain. Uusittu strategia tullaan hyväksymään lokamarraskuussa 2021, joten uuden strategian painopisteistä ei ole tässä vaiheessa tietoa. HSL:n strategiatyö kannattaa tehdä vuorovaikutuksessa kaupungin strategiatyön kanssa.

Helsingin strategiatyössä on jo tunnistettu joitakin kaupungin toimintaympäristön kannalta keskeisiä ilmiöitä ja muutostekijöitä. Kasvavan kaupungin liikennejärjestelmää muokkaavat kaupunkitilan rajallisuus, liikkumistottumusten muutos ja päästöjen vähennys. Helsinki kehittyy Yleiskaavan 2016 mukaisesti kohti raideliikenteen verkostokaupunkia ja älyliikenteen palveluiden merkitys kasvaa.

Liikenteen ja logistiikan kehitykseen vaikuttavat useat ulkoiset muutosvoimat, joista merkittävimmät ovat digitalisaatio, päästöjen vähennystarpeet, kansainvälisyys, verkkokauppa ja sähköistyminen. Sisäisesti kaupungin kasvu, alueiden tiivistyminen, väestön muuttuvat työssäkäynti- ja elämäntavat sekä ikääntyvän väestöryhmän kasvu tuovat uusia vaatimuksia liikenteelle. Seudullisen liikenteen järjestämisen kannalta on merkittävää, että raitieliikenne laajenee Helsingin ulkopuolelle.

Joukkoliikenteen kehitysennusteisiin pitkällä aikavälillä liittyy useampia eri suuntiin vaikuttavia tekijöitä, joten kovin vahvasti ei pitkän aikavälin matkustajamääräkehitystä tai palvelutarpeita voida ennustaa. Kaupungistuminen on kuitenkin hyvin vahva ja todellinen ilmiö, joka kasvattaa joukkoliikenteen matkustajamääriä. HSL:n tulevassa strategiassa onkin perusteltua edelleen varautua kaupungistumisen jatkumiseen ja sitä

kautta myös matkustajamäärien palautumiseen kasvu-uralle koronasta aiheutuneiden rajoitusten poistuttua.

HSL:n toiminnan painopistettä ei ole perusteltua siirtää merkittävästi joukkoliikennettä täydentävien palvelujen suuntaan, vaan jatkaa edellisten strategioiden suuntaista vahvaan runkojoukkoliikenteeseen perustuvan joukkoliikennejärjestelmän kehittämistä Helsingin seudulla. Tietoa asiakkaiden muuttuvista tarpeista on tärkeää hyödyntää palvelujen kehittämisessä. Isoja liikennejärjestelmän tulevaisuuteen liittyviä painopistemutoksia ei lyhyen pandemia-ajan kokemuksista ole tarkoituksenmukaista tehdä, joskin keinoja mahdollisen muutosjoustavuuden lisäämiseksi tulee kartoittaa aktiivisesti.

Koronapandemia on vaikuttanut erittäin paljon joukkoliikenteen talouteen, joten on tärkeää, että talousnäkökulma ohjaa merkittävästi tulevan strategian valmistelua. Alustavassa TTS:ssa joukkoliikenteen rahoitukseen liittyvien strategisten tavoitteiden yhteydessä esitetyn rahoitusjärjestelmän ja sen eri elementtien arvioimisen ohella tulisi myös aktiivisesti tehdä vaikuttavuuden ja tuottavuuden arviointia yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa esimerkiksi kaluston uusimiselle asetettujen tavoitteiden ja operaattoreille asetettujen velvoitteiden näkökulmasta. Esitetty myynnin ja markkinoinnin kehittäminen sekä digitalisaation aktiivinen hyödyntäminen lipputulosten kasvattamiseksi on hyvä kehityskulku.

Taloudesta aiheutuvien reunaehtojen sisällä on kuitenkin kyettävä ohjaamaan kasvavaa seutua entistä enemmän kestävään liikkumiseen, toimivaan liikennejärjestelmään ja ihmisten entistä helpompiin liikkumisvalintoihin. HSL:n strategiassa olisi tärkeää keskittyä entistä vahvemmin ydintekemiseen eli matkustajia hyvin palvelevan ja kustannustehokkaan joukkoliikenteen suunnitteluun, ja löytää siten tehokkaita keinoja vastata strategiaan tavoitteisiin. Samalla voidaan myös vastata omistajaohjauksen HSL:lle asettamiin tavoitteisiin.

Helsingin tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Kestävän liikkumisen kulkutapaosuuden kasvattaminen on merkittävässä osassa kasvihuonekaasujen vähentämiseen tähtäävässä toimisessa, koska liikenne tuottaa 20 % Helsingin kaikista hiilidioksidipäästöistä. MAL-suunnitelmassa esitetyillä toimenpiteillä edistetään monipuolisesti Helsingin seudun kestävä kehitystä. Bussiliikenteen nopea sähköistäminen on myös Helsingin kaupungin ympäristötavoitteiden mukaista.

Kaupungistumisen myötä suuret kaupungit ovat keskeisessä roolissa myös ilmastonmuutoksen vastaisesta työstä ja kestävä kehityksen edistämisestä Suomessa. Kestävän yhdyskuntarakenteen edistäminen

vaatii myös merkittäviä investointeja asuntorakentamiseen, väyläverkostoon ja joukkoliikenteeseen. Myös valtion tulisi tunnustaa pääkaupunkiseudun tärkeä rooli ilmastopäästöjen vähentämisessä ja tukea nykyistä voimakkaammin seutua esim. MAL-sopimusten kautta.

HSL:n ja Helsingin kaupungin tulisi vaikuttaa siihen, että valtio osallistuu jatkossa nykyistä suuremmalla osuudella MAL-sopimuksissa sovitavien väylä- ja julkisen liikenteen hankkeiden toteuttamiseen.

Toiminta- ja taloussuunnitelma

HSL:n tulee toimia kustannustehokkaasti ja pyrkiä toteuttamaan omistajaohjauksen asettamat tavoitteet muun muassa tuottavuuden kehittämisessä. HSL on toiminut reilun vuosikymmenen ajan. Joukkoliikenteen kehitys tänä aikana ei ole kaikilta osin ollut suotuisaa.

Vuosikymmenen aikana lippujen hinnat ja kuntaosuudet ovat nousseet yli kolmanneksella, kun vastaavana aikana kuluttajahintaindeksi on noussut 12 %:lla. Muutosta ei selitä pelkästään kasvu infrakustannuksissa, joiden osuus HSL:n kokonaiskustannuksista on noin viidennes. Joukkoliikennematkustaminen on tuona aikana kasvanut vain saman verran kuin HSL-alueen asukasluku. Tehdyt taloudelliset panostukset eivät siis ole johtaneet joukkoliikenteen matkustamisen ja kulkumuoto-osuuden kasvuun.

Tarve talouden tasapainottamiseen tulee vaikuttamaan useita vuosia sekä HSL:n että kaupungin toimintaan ja taloussuunnitteluun. Tulevien vuosien talouteen liittyy paljon epävarmuutta. Todennäköisesti joukkoliikenteen käyttäjämäärät ja lipputulot jäävät pidemmäksi ajaksi aiempaa alhaisemmalle tasolle. Joukkoliikenteen käyttäjien luottamus pitäisi pystyä palauttamaan ja siten välttämään kulkutapaosuuden merkittävä lasku. Pitkällä aikavälillä joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden tulisi kasvaa koko HSL:n alueella.

Vyöhykeuudistuksen yhteydessä valtaosan helsinkiläisistä joukkoliikenteen lippujen hinnat nousivat selvästi. Nyt pandemian aikana joukkoliikenteen käyttäjämäärät ovat laskeneet voimakkaasti ja yksi tärkeimmistä tulevan vuoden prioriteeteista on matkustajien houkuttelu takaisin joukkoliikenteen pariin. Edellä mainituista syistä lautakunta katsoo, että joukkoliikenteen lippujen hintoja ei tule tässä tilanteessa nostaa. Helsinkiläisten joukkoliikenteen käyttäjien näkökulmasta on erityisen tärkeää, että AB-lipun hinnat eivät nouse. Koronavaikutusten johdosta kuntaosuuksille ja lipputuottojen kasvuksi esitettyjä yleisiä tavoitteita voidaan tapauskohtaisesti vuotuisesti tarkentaa. Tarvittavat talouden sopeutustoimet tulisi osata kohdistaa siten, että lipun hinnat, palvelutaso ja kuntakohtaisten maksuosuuksien taso pidetään kohtuullisessa tasapainossa.

HSL:n tulee yhteistyössä Helsingin seudun kuntien kanssa tehdä vaikuttamistyötä valtion pääkaupunkiseudulle antaman joukkoliikenteen tuen kasvattamiseksi.

Koronapandemian aiheuttamassa poikkeuksellisessa taloustilanteessa on syytä pitää mahdollisena myös viimesijaisena keinona erottaa joukkoliikenteen subventio kuntakohtaiseksi. Helsingin kaupungin tavoitteena on kestävä liikenteen korkea kulkumuoto-osuus, mihin vaikuttaa myös joukkoliikenteen säännöllisen käytön hinnoittelu.

Liikenteen palvelutaso ja palvelutason muutokset

Helsingin joukkoliikenteen palvelutasoon liittyvät muutokset pohjautuvat yhteistyössä valmisteltuihin suunnitelmiin. Raskaan raideliikenteen ja raitiolinjaston kehittäminen ja niiden liikenteeseen tehtävät muutokset ovat Helsingin tavoitteiden mukaisia.

Helsinki suhtautuu runkolinjojen perustamiseen positiivisesti. Samalla tulisi vähentää keskustaan suuntautuvan bussiliikenteen vuoromäärää ja parantaa esikaupunkialueiden liityntäyhteyksien palvelutasoa. Helsingin yleiskaavan mukaisen raideliikenteen verkostokaupungin kehittäminen vaatii myös tarvittaessa HSL:n linjastosuunnitelmien, strategioiden ja ohjelmien päivittämisen tämän tavoitteen mukaiseksi. Junaliikennettä tulee kehittää siten, että Käpylän ja Valimon vaihtoasemien matkustajaliikenne pystytään hoitamaan myös tulevaisuudessa, kun matkustajamäärät kasvavat.

Pandemian aiheuttaman talouden tasapainotustarpeen vuoksi esitetyt palvelutason heikennykset ja tarjonnan vähennykset ovat olleet perusteltuja. Edellytämme näistä muutoksista jäsenkunnille kokonaiskuvan muodostamista ja niiden vaikutusten selvittämistä joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuksiin. Jatkossa näitä mahdollisia muutoksia tulee tehdä läpinäkyvillä kriteereillä siten, että vaikutukset joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuteen ovat mahdollisimman vähäiset. Kysynnän muutoksia tulee seurata tarkasti pandemiatilanteen edetessä. Joukkoliikenteen palvelutason kokonaistilanne tulee arvioida uudestaan, kun pysyvistä liikkumisen muutoksista saadaan riittävästi tietoa.

Kuntaosuuksien taso

Kuntaosuudet voivat vuotuisina poikkeuksina muodostaa yli 50 % HSL:n tuloista koronapandemian aiheuttaman lipputulomenetyksen tasapainottamiseksi. Kaupunginkanslia on esittänyt laativansa kaupunginhallituksen lausuntoon mennessä tarkemman esityksen, mihin kuntaosuuden tasoon HSL:n tulisi suunnitella Helsingin maksuosuus.

Joukkoliikenteen investointien rahoittaminen merkittävässä määrin lipputuloilla on maailmalla hyvin harvinaista – myös kaupallisissa järjestelmissä. Suurten joukkoliikenneinvestointien hyödyt syntyvät kaupunkirakenteen kehittämistä ja hyödyttävät muitakin kuin uuden linjan käyttäjiä. Investointikustannusten kierrättäminen HSL:n kautta tarjoaa mahdollisuudet tasapainottaa eri kuntien osuutta investointikustannuksista, mutta lippujen hintojen voimakas nostaminen infrakustannuksista johtuvien investointien kattamiseksi ei ole kestävä ratkaisu, kun seutu kasvaa vauhdilla. Investointien subventio-astetta tulisi seurata erillään käyttötalouden subventioasteesta ja se tulisi määritellä selvästi 50% alapuolelle, erityisesti suurissa kaupunkikehityshankkeissa. Tällöin kuntaosuusien yhteenlaskettu osuus voi olla myös yli puolet HSL:n tuloista. Tämä on perusteltua myös siksi, että infrainvestoinnit vaikuttavat myönteisesti kuntien maankäytön kehittämiseen.

Lipputulotavoitteet TTS-kaudella

Joukkoliikenteen järjestämisen kustannuksista on vuosikymmeniä katettu lipputuloilla noin puolet. Tämä on hyvä periaate tulevaisuudessa. Alennusryhmille myönnettyjen alennusten ulottamista kertalippuihin tulee selvittää.

Kaupunkipyöräjärjestelmän kehittäminen

Helsingissä kaupunkipyöräjärjestelmä on ollut erittäin suosittu, sen käyttöaste on maailman kärkeä. Kaupunkipyörät täydentävät joukkoliikenteen matkaketjua ja parantavat joukkoliikenteen saavutettavuutta. Käyttäjien kannalta mahdollisimman yhtenäinen kaupunkipyöräjärjestelmä HSL-alueella on hyvä tavoite. Edellytykset tehokkaalle ja edulliselle järjestelmälle ovat parhaat Helsingissä, mikä tulee ottaa huomioon seudullista järjestelmää kehitettäessä sekä järjestelmän tuloja ja kustannuksia jaettaessa.

Tarkastusmaksun korottaminen

Tarkastusmaksun korottaminen 80 eurosta 100 euroon ei ole perusteltua. Pysäköintivirhemaksun suuruus on Helsingissä maksuvyöhykkeestä riippuen 60–80 euroa. Joukkoliikenteen tarkastusmaksun ei ole perusteltua olla suurempi kuin pysäköintivirhemaksun. Toisin kuin lipputa matkustamisesta, väärästä pysäköinnistä voi aiheutua haittaa tai vaaraa myös kolmansille osapuolille.

Kuntakohtaisen ylijäämän tai alijäämän käyttö

Kuntakohtaisen ylijäämän käyttö tai alijäämän kattaminen esityksen mukaisesti on tarkoituksenmukaista kuntaosuuden vuosittaisten muutosten tasaamiseksi. Yhtenä keinona alijäämän kuntakohtaisten mak-

suosuuksien tasaamisessa voisi käyttää kolmea vuotta pidempää aikaväliä.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli liikenneinsinööri Markku Granholm. Asian tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Eveliina Heinäluoma: Kaupungistumisen myötä suuret kaupungit ovat keskeisessä roolissa myös ilmastonmuutoksen vastaisesta työstä ja kestäväen kehityksen edistämisestä Suomessa. Kestäväen yhdyskuntarakenteen edistäminen vaatii myös merkittäviä investointeja asuntorakentamiseen, väyläverkostoon ja joukkoliikenteeseen. Myös valtion tulisi tunnustaa pääkaupunkiseudun tärkeä rooli ilmastopäästöjen vähentämisessä ja tukea nykyistä voimakkaammin seutua esim. MAL-sopimusten kautta.

HSL:n ja Helsingin kaupungin tulisi vaikuttaa siihen, että valtio osallistuu jatkossa nykyistä suuremmalla osuudella MAL-sopimuksissa sovitavien väylä- ja julkisen liikenteen hankkeiden toteuttamiseen.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Eveliina Heinäluoman vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Korvataan kappaleen 14 kolme ensimmäistä lausetta seuraavasti:

Vyöhykeuudistuksen yhteydessä valtaosan helsinkiläisistä joukkoliikenteen lippujen hinnat nousivat selvästi. Nyt pandemian aikana joukkoliikenteen käyttäjämäärät ovat laskeneet voimakkaasti ja yksi tärkeimmistä tulevan vuoden prioriteeteista on matkustajien houkuttelu takaisin joukkoliikenteen pariin. Edellä mainituista syistä syistä lautakunta katsoo, että joukkoliikenteen lippujen hintoja ei tule tässä tilanteessa nostaa. Helsinkiläisten joukkoliikenteen käyttäjien näkökulmasta on erityisen tärkeää, että AB-lipun hinnat eivät nouse.

Korvataan kappale 21 seuraavasti:

Joukkoliikenteen investointien rahoittaminen merkittävässä määrin lipputuloilla on maailmalla hyvin harvinaista – myös kaupallisissa järjestelmissä. Suurten joukkoliikenneinvestointien hyödyt syntyvät kaupunkirakenteen kehittämisestä ja hyödyttävät muitakin kuin uuden linjan käyttäjiä. Investointikustannusten kierrättäminen HSL:n kautta tarjoaa mahdollisuudet tasapainottaa eri kuntien osuutta investointikustannuk-

17.08.2021

sista, mutta lippujen hintojen voimakas nostaminen infrakustannuksista johtuvien investointien kattamiseksi ei ole kestävä ratkaisu, kun seutu kasvaa vauhdilla. Investointien subventio-astetta tulisi seurata erillään käyttötalouden subventioasteesta ja se tulisi määritellä selvästi 50% alapuolelle, erityisesti suurissa kaupunkikehityshankkeissa. Tällöin kuntaosuuksien yhteenlaskettu osuus voi olla myös yli puolet HSL:n tuloista. Tämä on perusteltua myös siksi, että infrainvestoinnit vaikuttavat myönteisesti kuntien maankäytön kehittämiseen.

Kannattaja: Eveliina Heinäluoma

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Poistetaan lausunnosta kohta:

Tarkastusmaksun korottaminen

Tarkastusmaksun korottaminen 80 eurosta 100 euroon ei ole perusteltua. Pysäköintivirhemaksun suuruus on Helsingissä maksuvyöhykkeestä riippuen 60–80 euroa. Joukkoliikenteen tarkastusmaksun ei ole perusteltua olla suurempi kuin pysäköintivirhemaksun. Toisin kuin liputta matkustamisesta, väärästä pysäköinnistä voi aiheutua haittaa tai vaaraa myös kolmansille osapuolille.

Kannattaja: Mika Raatikainen

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Kappaleeseen 22 seuraava lisäys: Alennusryhmille myönnettyjen alennusten ulottamista kertalippuihin tulee selvittää.

Kannattaja: Tuomas Nevanlinna

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kappaleeseen 22 seuraava lisäys: Alennusryhmille myönnettyjen alennusten ulottamista kertalippuihin tulee selvittää.

Jaa-äännet: 5

Jenni Pajunen, Katri Penttinen, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Laura Rissanen

Ei-äännet: 7

Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Otso Kivekäs, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Saana Rossi, Anni Sinnemäki

Tyhjä: 1

Silja Borgarsdottir Sandelin

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Mia Haglundin vastaehdotuksen äänin 7-5 (1 tyhjä).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Poistetaan lausunnosta kohta:

Tarkastusmaksun korottaminen

Tarkastusmaksun korottaminen 80 eurosta 100 euroon ei ole perusteltua. Pysäköintivirhemaksun suuruus on Helsingissä maksuvyöhykkeestä riippuen 60–80 euroa. Joukkoliikenteen tarkastusmaksun ei ole perusteltua olla suurempi kuin pysäköintivirhemaksun. Toisin kuin liputta matkustamisesta, väärästä pysäköinnistä voi aiheutua haittaa tai vaaraa myös kolmansille osapuolille.

Jaa-äännet: 7

Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Otso Kivekäs, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Saana Rossi, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 6

Silja Borgarsdottir Sandelin, Jenni Pajunen, Katri Penttinen, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Laura Rissanen

Esittelijän ehdotus jäi voimaan äänin 7-6.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HSL:n lausuntopyyntö 15.6.2021
- 2 HSL:n alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2022-2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

HSL:n strategia

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) voimassa olevan strategian 2018-2021 visio ja strategiset painopisteet ovat antaneet hyvän perustan HSL:n toiminnalle. Strategian tavoitteet ovat tukeneet omalta osaltaan Helsingin kaupungin maankäytön ja liikenteen kehittämiseksi asettamia tavoitteita.

HSL:n strategian tapaan myös Helsingin kaupunkistrategia luodaan valtuustokausittain. Uusittu strategia tullaan hyväksymään lokamarraskuussa 2021, joten uuden strategian painopisteistä ei ole tässä vaiheessa tietoa. HSL:n strategiatyö kannattaa tehdä vuorovaikutuksessa kaupungin strategiatyön kanssa.

Helsingin strategiatyössä on jo tunnistettu joitakin kaupungin toimintaympäristön kannalta keskeisiä ilmiöitä ja muutostekijöitä. Kasvavan kaupungin liikennejärjestelmää muokkaavat kaupunkitilan rajallisuus, liikkumistottumusten muutos ja päästöjen vähennys. Helsinki kehittyy Yleiskaavan 2016 mukaisesti kohti raideliikenteen verkostokaupunkia ja älyliikenteen palveluiden merkitys kasvaa.

Liikenteen ja logistiikan kehitykseen vaikuttavat useat ulkoiset muutosvoimat, joista merkittävimmät ovat digitalisaatio, päästöjen vähennystarpeet, kansainvälisyys, verkkokauppa ja sähköistyminen. Sisäisesti kaupungin kasvu, alueiden tiivistyminen, väestön muuttuvat työssäkäynti- ja elämäntavat sekä ikääntyvän väestöryhmän kasvu tuovat uusia vaatimuksia liikenteelle. Seudullisen liikenteen järjestämisen kannalta on merkittävää, että raitieliikenne laajenee Helsingin ulkopuolelle.

Joukkoliikenteen kehitysennusteisiin pitkällä aikavälillä liittyy useampia eri suuntiin vaikuttavia tekijöitä, joten kovin vahvasti ei pitkän aikavälin matkustajamääräkehitystä tai palvelutarpeita voida ennustaa. Kaupungistuminen on kuitenkin hyvin vahva ja todellinen ilmiö, joka kasvattaa joukkoliikenteen matkustajamääriä. HSL:n tulevassa strategiassa onkin perusteltua edelleen varautua kaupungistumisen jatkumiseen ja sitä kautta myös matkustajamäärien palautumiseen kasvu-uralle koronasta aiheutuneiden rajoitusten poistuttua.

HSL:n toiminnan painopistettä ei ole perusteltua siirtää merkittävästi joukkoliikennettä täydentävien palvelujen suuntaan, vaan jatkaa edellisten strategioiden suuntaista vahvaan runkojoukkoliikenteeseen perustuvan joukkoliikennejärjestelmän kehittämistä Helsingin seudulla. Tietoa asiakkaiden muuttuvista tarpeista on tärkeää hyödyntää palvelujen kehittämisessä. Isoja liikennejärjestelmän tulevaisuuteen liittyviä painopistemutoksia ei lyhyen pandemia-ajan kokemuksista ole tarkoitustenmukaista tehdä, joskin keinoja mahdollisen muutosjoustavuuden lisäämiseksi tulee kartoittaa aktiivisesti.

Koronapandemia on vaikuttanut erittäin paljon joukkoliikenteen talouteen, joten on tärkeää, että talousnäkökulma ohjaa merkittävästi tulevan strategian valmistelua. Alustavassa TTS:ssa joukkoliikenteen rahoitukseen liittyvien strategisten tavoitteiden yhteydessä esitetyn rahoitusjärjestelmän ja sen eri elementtien arvioimisen ohella tulisi myös aktiivisesti tehdä vaikuttavuuden ja tuottavuuden arviointia yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa esimerkiksi kaluston uusimiselle asetettujen tavoitteiden ja operaattoreille asetettujen velvoitteiden näkökulmasta. Esitetty myynnin ja markkinoinnin kehittäminen sekä digitalisaation aktiivinen hyödyntäminen lipputulojen kasvattamiseksi on hyvä kehityskulku.

Taloudesta aiheutuvien reunaehtojen sisällä on kuitenkin kyettävä ohjaamaan kasvavaa seutua entistä enemmän kestävään liikkumiseen, toimivaan liikennejärjestelmään ja ihmisten entistä helpompiin liikkumisvalintoihin. HSL:n strategiassa olisi tärkeää keskittyä entistä vahvemmin ydintekemiseen eli matkustajia hyvin palvelevan ja kustannustehokkaan joukkoliikenteen suunnitteluun, ja löytää siten tehokkaita keinoja vastata strategisiin tavoitteisiin. Samalla voidaan myös vastata omistajaohjauksen HSL:lle asettamiin tavoitteisiin.

Helsingin tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Kestävän liikkumisen kulkutapaosuuden kasvattaminen on merkittävässä osassa kasvihuonekaasujen vähentämiseen tähtäävässä toimisessa, koska liikenne tuottaa 20 % Helsingin kaikista hiilidioksidipäästöistä. MAL-suunnitelmassa esitetyillä toimenpiteillä edistetään monipuolisesti Helsingin seudun kestävä kehitystä. Bussiliikenteen nopea sähköistäminen on myös Helsingin kaupungin ympäristötavoitteiden mukaista.

Toiminta- ja taloussuunnitelma

HSL:n tulee toimia kustannustehokkaasti ja pyrkiä toteuttamaan omistajaohjauksen asettamat tavoitteet muun muassa tuottavuuden kehittämisessä. HSL on toiminut reilun vuosikymmenen ajan. Joukkoliikenteen kehitys tänä aikana ei ole kaikilta osin ollut suotuisaa.

Vuosikymmenen aikana lippujen hinnat ja kuntaosuudet ovat nousseet yli kolmanneksella, kun vastaavana aikana kuluttajahintaindeksi on noussut 12 %:lla. Muutosta ei selitä pelkästään kasvu infrakustannuksissa, joiden osuus HSL:n kokonaiskustannuksista on noin viidennes. Joukkoliikennematkustaminen on tuona aikana kasvanut vain saman verran kuin HSL-alueen asukasluku. Tehdyt taloudelliset panostukset eivät siis ole johtaneet joukkoliikenteen matkustamisen ja kulkumuoto-osuuden kasvuun.

Tarve talouden tasapainottamiseen tulee vaikuttamaan useita vuosia sekä HSL:n että kaupungin toimintaan ja taloussuunnitteluun. Tulevien vuosien talouteen liittyy paljon epävarmuutta. Todennäköisesti joukkoliikenteen käyttäjämäärät ja lipputulot jäävät pidemmäksi ajaksi aiempaa alhaisemmalle tasolle. Joukkoliikenteen käyttäjien luottamus pitäisi pystyä palauttamaan ja siten välttämään kulkutapaosuuden merkittävä lasku. Pitkällä aikavälillä joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden tulisi kasvaa koko HSL:n alueella.

Lähtökohtaisesti joukkoliikenteen talouden tasapainottamisessa ei tässä poikkeuksellisessa tilanteessa tule ennalta käsin sulkea mitään vaihtoehtoa pois. Kaikki käytössä olevat keinot on syytä säilyttää keinovalikoimassa; kuntaosuuksien kasvattaminen, lipunhintojen korottaminen sekä palvelutason ja tarjonnan sopeuttaminen. Kuntaosuuksilla kateaan vuositason tarkasteltuna kokonaiskustannuksista enintään 50 % ja lipputuottojen kasvun tulisi olla suhteellisesti vähintään kokonaiskustannusten kasvua vastaava. Koronavaikutusten johdosta kuntaosuuksille ja lipputuottojen kasvulle esitettyjä yleisiä tavoitteita voidaan taustakohtaisesti vuotuisesti tarkentaa. Tarvittavat talouden sopeutus-toimet tulisi osata kohdistaa siten, että lipun hinnat, palvelutaso ja kuntakohtaisten maksuosuuksien taso pidetään kohtuullisessa tasapainossa.

HSL:n tulee yhteistyössä Helsingin seudun kuntien kanssa tehdä vaikuttamistyötä valtion pääkaupunkiseudulle antaman joukkoliikenteen tuen kasvattamiseksi.

Koronapandemian aiheuttamassa poikkeuksellisessa tilanteessa on syytä pitää mahdollisena myös viimesijaisena keinona erottaa joukkoliikenteen subventio kuntakohtaiseksi. Helsingin kaupungin tavoitteena on kestävän liikenteen korkea kulkumuoto-osuus, mihin vaikuttaa myös joukkoliikenteen säännöllisen käytön hinnoittelu.

Liikenteen palvelutaso ja palvelutason muutokset

Helsingin joukkoliikenteen palvelutasoon liittyvät muutokset pohjautuvat yhteistyössä valmisteltuihin suunnitelmiin. Raskaan raideliikenteen ja raitiolinjaston kehittäminen ja niiden liikenteeseen tehtävät muutokset ovat Helsingin tavoitteiden mukaisia.

Helsinki suhtautuu runkolinjojen perustamiseen positiivisesti. Samalla tulisi vähentää keskustaan suuntautuvan bussiliikenteen vuoromäärää ja parantaa esikaupunkialueiden liityntäyhteyksien palvelutasoa. Helsingin yleiskaavan mukaisen raideliikenteen verkostokaupungin kehittäminen vaatii myös tarvittaessa HSL:n linjastosuunnitelmien, strategioiden ja ohjelmien päivittämisen tämän tavoitteen mukaiseksi. Juna-liikennettä tulee kehittää siten, että Käpylän ja Valimon vaihtoasemien

matkustajaliikenne pystytään hoitamaan myös tulevaisuudessa, kun matkustajamäärät kasvavat.

Pandemian aiheuttaman talouden tasapainotustarpeen vuoksi esitetyt palvelutason heikennykset ja tarjonnan vähennykset ovat olleet perusteltuja. Edellytämme näistä muutoksista jäsenkunnille kokonaiskuvan muodostamista ja niiden vaikutusten selvittämistä joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuksiin. Jatkossa näitä mahdollisia muutoksia tulee tehdä läpinäkyvillä kriteereillä siten, että vaikutukset joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuteen ovat mahdollisimman vähäiset. Kysynnän muutoksia tulee seurata tarkasti pandemiatilanteen edetessä. Joukkoliikenteen palvelutason kokonaistilanne tulee arvioida uudestaan, kun pysyvistä liikkumisen muutoksista saadaan riittävästi tietoa.

Kuntaosuuksien taso

Kuntaosuudet voivat vuotuisina poikkeuksina muodostaa yli 50 % HSL:n tuloista koronapandemian aiheuttaman lipputulomenetyksen tasapainottamiseksi. Kaupunginkanslia on esittänyt laativansa kaupunginhallituksen lausuntoon mennessä tarkemman esityksen, mihin kuntaosuuden tasoon HSL:n tulisi suunnitella Helsingin maksuosuus.

Pidemmällä aikavälillä periaate, jossa joukkoliikennejärjestelmän kehittämisen investointikustannuksia kierrätetään HSL:n infrakorvausten kautta, tarjoaa mahdollisuuden kehittää kokonaisvaltaisesti seudun joukkoliikennejärjestelmää. Lippujen hintojen voimakas nostaminen infrakustannuksista johtuvien investointien kattamiseksi ei ole kestävä ratkaisu, kun seutu kasvaa vauhdilla. Subventioasteen voisi ajoittain määritellä erikseen hankekohtaisesti, jolloin kuntaosuuksien yhteenlaskettu osuus voi olla tilapäisesti yli puolet HSL:n tuloista. Tämä on perusteltua myös siksi, että infrainvestoinnit vaikuttavat myönteisesti kuntien maankäytön kehittämiseen.

Lipputulotavoitteet TTS-kaudella

Joukkoliikenteen järjestämisen kustannuksista on vuosikymmeniä kätetty lipputulolla noin puolet. Tämä on hyvä periaate tulevaisuudessakin.

Kaupunkipyöräjärjestelmän kehittäminen

Helsingissä kaupunkipyöräjärjestelmä on ollut erittäin suosittu, sen käyttöaste on maailman kärkeä. Kaupunkipyörät täydentävät joukkoliikenteen matkaketjua ja parantavat joukkoliikenteen saavutettavuutta. Käyttäjien kannalta mahdollisimman yhtenäinen kaupunkipyöräjärjestelmä HSL-alueella on hyvä tavoite. Edellytykset tehokkaalle ja edulliselle järjestelmälle ovat parhaat Helsingissä, mikä tulee ottaa huo-

mioon seudullista järjestelmää kehitettäessä sekä järjestelmän tuloja ja kustannuksia jaettaessa.

Tarkastusmaksun korottaminen

Tarkastusmaksun korottaminen 80 eurosta 100 euroon ei ole perusteltua. Pysäköintivirhemaksun suuruus on Helsingissä maksuvyöhykkeestä riippuen 60–80 euroa. Joukkoliikenteen tarkastusmaksun ei ole perusteltua olla suurempi kuin pysäköintivirhemaksun. Toisin kuin liputta matkustamisesta, väärästä pysäköinnistä voi aiheutua haittaa tai vaaraa myös kolmansille osapuolille.

Kuntakohtaisen ylijäämän tai alijäämän käyttö

Kuntakohtaisen ylijäämän käyttö tai alijäämän kattaminen esityksen mukaisesti on tarkoituksenmukaista kuntaosuuden vuosittaisten muutosten tasaamiseksi. Yhtenä keinona alijäämän kuntakohtaisten maksuosuuksien tasaamisessa voisi käyttää kolmea vuotta pidempää aikaväliä.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 17.8.2021 mennessä. Asia tulisi käsitellä tässä kaupunkiympäristölautakunnan kokouksessa, jotta pysytään annetussa aikataulussa. Lausuntoa on pyydetty myös HKL-liikelaitoksen johtokunnalta.

Yleistä

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) perussopimuksen mukaan kuntayhtymällä on oltava taloussuunnitelma, joka ajoittuu kolmelle seuraavalle vuodelle. Taloussuunnitelma tarkistetaan vuosittain. HSL:n hallitus laatii ehdotuksen taloussuunnitelmaksi. Ehdotuksesta pyydetään jäsenkuntien lausunnot. Taloussuunnitelman tulee sisältää mm. strategiasuunnitelma sekä tariffien ja palveluverkon muutoksia koskevat suunnitelmat.

HSL on pyytänyt kaupungilta lausuntoa taloussuunnitelmaehdotuksesta 2022–2024. HSL pyytää jäsenkuntiaan ottamaan lausunnoissaan kantaa erityisesti seuraaviin kysymyksiin:

1) Strategiasuunnitelma

- Näkemys seudun keskeisistä, HSL:n toimintaan liittyvistä haasteista sekä muu evästys HSL:n strategiatyöhön

- HSL:n tuleva rooli muuttuvassa toimintaympäristössä, erityisesti mahdolliset painopisteen muutokset

2) Taloussuunnitelma

- HSL:n kestävä talous ja joukkoliikenteen rahoituksen yhtälö
- Kuntaosuuksien hyväksyttävä taso suhteessa lipputuloihin sekä kuntakohtaisen alijäämän kattaminen (tai ylijäämän käyttö) TTS-kaudella
- Lipputulotavoitteet TTS-kaudella

3) Toimintasuunnitelma

- Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja toimenpiteet sekä mittarit
- Liikenteen palvelutaso ja palvelutason muutokset
- Näkemys Helsingin seudun yhtenäisen kaupunkipyöräjärjestelmän kehittämisestä

HSL:n strategia

HSL:n yhtymäkokous hyväksyy hallituskausittain laadittavan toiminnan kehittämistä ohjaavan strategian. HSL:n uusi strategia laaditaan vuoden 2021 aikana.

HSL:n voimassa olevassa strategiassa 2018–2021 on viisi painopistettä: erinomainen asiakaskokemus, tehokas runkoverkko, ennakointi ja uudistuminen, aktiivinen yhteistyö sekä kestävä talous.

HSL:n keskeiset strategiset tavoitteet toiminta- ja taloussuunnittelukaudella ovat:

- joukkoliikenteen käyttö ja muu kestävä liikkuminen lisääntyvät,
- palvelumme vastaavat asiakkaidemme muuttuvaa liikkumista ja
- joukkoliikenteen rahoitus on kestävällä pohjalla.

Taloussuunnitelma

HSL:n toiminnan ja talouden suunnittelu vallitsevassa koronapandemian tilanteessa on edelleen vaikeaa. Pandemian kesto ja sen vaikutus tulevaan kehitykseen on merkittävin epävarmuustekijä, jonka vuoksi niin matkustajamäärien kuin lipputulokertymien ennustaminen on haasteellista.

Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma perustuu skenaarioon, jossa matkustus vuonna 2022 on – 25% vuoden 2019 tasosta. Vuonna 2023 matkustajamäärät ovat – 14 % alle vuoden 2019 ja vuonna 2024 jäädään vielä – 8 % vuoden 2019 tasosta.

Traficomien toimivaltaisille joukkoliikenneviranomaisille myöntämään koronatukeen liittyviä ehtoja, jotka rajoittavat merkittävästi HSL:n toimival-

taa palvelutason muutoksissa ja lippujen hinnoittelussa. Tukiehtojen mukaan joukkoliikenteen lippujen hintoihin hyväksytään taloustilanteen parantamiseksi tehtävät enintään indeksikorotuksen mukaiset korotukset. Liikenteen palvelutasoon hyväksytään säästötoimenpiteenä tehtävä enintään 3 % palvelutason lasku.

HSL:n toimintamenojen on vuonna 2022 arvioitu olevan yhteensä 728,0 milj. euroa. Toimintamenot kasvavat vuoden 2021 toteutumaennusteeseen verrattuna 8,1 milj. euroa (+ 1,1 %). Vuonna 2023 toimintamenojen arvioidaan olevat 796,7 milj. euroa ja vuonna 2024 818,6 milj. euroa.

Joukkoliikenteen operointikustannukset vuonna 2022 ovat 512,0 milj. euroa, mikä muodostaa 70,3 % HSL:n toimintamenoista. Liikennemuodoittain kustannukset jakautuvat seuraavasti: bussiliikenne 319,1 milj. euroa (62,4 %), metroliikenne 47,0 milj. euroa (9,2 %), raitioliikenne 57,9 milj. euroa (11,3 %), junaliikenteen 82,8 milj. euroa (16,2 %) ja lauttaliikenne 4,5 milj. euroa (0,9 %).

HSL:n kautta laskutettava kuntien joukkoliikenteen infrasta maksettava käyttökorvaus vuonna 2022 on 147,1 milj. euroa. Tästä metron osuus on 104,9 milj. euroa (72,1 %). Inframenoihin sisällytetään 50 % investointien poistoista ja koroista sekä hallinto- ja ylläpitokulut täysimääräisinä.

Muuhun kuin liikennöitsijöille maksettaviin liikennöintikorvauksiin ja infrapalvelujen ostoihin käytetään 36,1 milj. euroa vuonna 2022. Näistä palveluostoista lähes puolet on HSL:n tietojärjestelmien kustannuksia, joilla ylläpidetään lippu- ja informaatiojärjestelmiä ja niihin liittyviä kapasiteettipalveluita sekä huolehditaan laitteiden huollosta.

HSL:n toimintatulot vuonna 2022 ovat yhteensä 759,5 milj. euroa. Kasvu kuluvaan vuoteen verrattuna on 57,8 milj. euroa (+ 8,2 %). Merkittävä kasvu edellisvuoteen verrattuna johtuu vuosien 2020 ja 2021 alijäämän kattamisesta. Toimintatulojen arvioidaan olevan 826,9 milj. euroa vuonna 2023 ja 849,0 milj. euroa vuonna 2024.

Alustavassa taloussuunnitelmassa esitetyt lipputulot eivät sisällä hintojen korotusesityksiä. Vuonna 2022 lipputuloja arvioidaan kertyvän yhteensä 285,5 milj. euroa. Kuntaosuudet vuonna 2022 ovat yhteensä 456,1 milj. euroa. Keskimääräiseksi subventioasteeksi muodostuu 60,1 %. Kuntaosuudet ovat yhteensä 478,1 milj. euroa vuonna 2023 ja 479,8 milj. euroa vuonna 2024.

Helsingin kuntaosuuden on arvioitu vuonna 2022 olevan 234,5 milj. euroa. Tämä on melkein 40 milj. euroa enemmän kuin ”normaalina” vuonna (195,5 milj. euroa vuonna 2019). Kuntaosuuden on arvioitu

olevan 230,4 milj. euroa vuonna 2023 ja 236,2 milj. euroa vuonna 2024. Helsingin subventioasteeksi muodostuu vuonna 2022 56,4 %, vuonna 2023 52,3 % ja vuonna 2024 51,5 %.

HSL esittää tarkastusmaksun korotusta 80 eurosta 100 euroon vuonna 2022. Tarkastusmaksutuottoja arvioidaan kertyvän 4,0 milj. euroa, joista kirjataan luottotappiota yhteensä noin 1,6 milj. euroa. Tarkastusmaksutuotot on laskettu taloussuunnitelmassa voimassaolevan 80 euron tarkastusmaksun määrän mukaisina.

Toimintakatteen ennen rahoitustuottoja ja -kuluja sekä poistoja, arvioidaan olevan 31,5 milj. euroa ylijäämäinen. Suunnitelman mukaiset poistot ovat 18,8 milj. euroa vuonna 2022. Tilikauden ylijäämäksi arvioidaan 12,7 milj. euroa ja sillä katetaan edellisiltä vuosilta kertynyttä alijäämää.

Keskeisiä muutoksia suunnitelmakaudella

Järvenpää tekee HSL-jäsenyydestä uudelleentarkastelun tähtäimessä vuosi 2024, jolloin Järvenpään sisäisen bussiliikenteen nykyinen sopimus on päättymässä.

Merkittävimmät liikenteen palvelusomuutokset suunnitelmakaudella ovat:

Vuonna 2022

- Raitioliikenteessä varaudutaan jatkamaan linjan 7 reittiä Pasilasta Meilahteen uudelle Rosina Heikelin puiston kääntöpaikalle ja linjan 9 reittiä Pasilasta Ilmalan torille.
- Bussiliikenteessä toteutetaan Hämeenlinnanväylän ja Vihdintien sekä Tuusulanväylän linjastosuunnitelmien mukaiset muutokset syysliikenteen alusta. Suunnitelmien mukaisesti perustetaan uudet runkolinjat 300, 400 ja 600.

Vuonna 2023

- Metroliikenteessä varaudutaan metroradan Kivenlahden jatkeen avautumiseen vuoden alusta. Tällöin nykyisin Matinkylään päättyvät junat jatketaan Kivenlahteen.
- Raitioliikenteessä varaudutaan linjan 8 jatkeeseen Jätkäsaarella osuudella Saukonpaasi–Melkinlaituri. Pasilassa otetaan käyttöön uudet rataosuudet Asemapäällikönkadulla ja Pasilankadulla, mikä mahdollistaa reittimuutokset linjoilla 2, 7 ja 9.
- Bussiliikenteessä Kivenlahden metron valmistuminen vaikuttaa olennaisesti länsimetron vaikutusalueen bussilinjastoon.

Vuonna 2024

17.08.2021

- Junaliikenteessä tihennetään vuoroväliä päiväliikenteessä ja lauantaisin klo 9-19 Helsingin ja Järvenpään välillä nykyisestä 30 minuutista noin 15 minuuttiin, mikäli Järvenpää liittyy HSL:n jäseneksi.
- Raitioliikenteessä jatketaan linjan 6 reitti Hietalahdesta Eiranrantaan. Linjojen 8 ja 9 reittejä jatketaan Länsiterminaalilta Bunkkerin edustalla olevalle uudelle käänköpaikalle. Linjaa 7 jatketaan Länsiterminaalilta Melkinlaiturille. Lisäksi varaudutaan Kalasataman raitiotien liikennöinnin aloitukseen Nihdin ja Länsi-Pasilan välillä. Raide-Jokerin eli pikaraitiolinjan 550 matkustajaliikenteen käynnistämiseen varaudutaan vuoden 2024 aikana.

Kaikkien liikennemuotojen osalta koronakriisin taloudellisten vaikutusten vuoksi vuosina 2020 ja 2021 tehtyjä liikenteen sopeutustoimia jatketaan koko suunnitelmakauden 2022–2024 ajan. Vähäisiä lisäsäästötoimenpiteitä kohdistetaan pienen kysynnän ajankohtiin varhaisen aamun, iltojen ja viikonlopun liikenteeseen.

HSL:n lippu- ja maksujärjestelmä uudistetaan perustuen tilipohjaiseen taustajärjestelmään. Uudessa järjestelmässä matkustusoikeus voidaan todentaa matkakortin lisäksi muilla erilaisilla tunnisteilla. Lipputilihankkeeseen sisältyy tilipohjainen tausta, uudet lukijalaitteet ja tulevaisuuden lipputuotteiden sekä palvelumallin konseptointityö. Uudet lukijat mahdollistavat myös lähimaksamisen. Lähimaksu otetaan käyttöön kaikissa liikennevälineissä vuosina 2022–2023 ja uudenlaiset lipputuotteet ovat täysimääräisesti käytössä kaikissa myyntikanavissa vuonna 2024.

Lausuntopyynnön liitteet

Lautakunnan listan liitteenä ovat HSL:n lausuntopyyntökirje ja HSL:n alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2022-2024.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HSL:n lausuntopyyntö 15.6.2021
- 2 HSL:n alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2022-2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 374

Hakaniemenkatu, katusuunnitelman hyväksyminen, Hakaniemi

HEL 2021-002138 T 10 05 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä 8.6.2021 muutetun Hakaniemenkadun katusuunnitelman nro 31303/1.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Heidi Piironen, projektinjohtaja, puhelin: 310 23137
heidi.m.piironen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro 31303/1
- 2 Suunnitelmapiirustus nro 31303/1/revisio
- 3 Vuorovaikutusmuistio

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lähtökohdat ja tavoitteet

Hakaniemenkatu on nykyinen vilkkaasti liikennöity katu, joka peruskorjataan tonttikaduksi. Katusuunnitelma perustuu voimassa olevaan asemakaavaan nro 12575 (tullut voimaan 12.4.2021). Katusuunnitelmassa on huomioitu asemakaava nro 12575 liiteaineistona ollut liikennesuunnitelmaluonnos, päivätty 9.4.2019.

Katusuunnitelmalla mahdollistetaan kadun läpiajoliikenteen rajoittaminen, puurivin istuttaminen sekä asemakaavan nro 12575 asuntorakentaminen.

Suunnitelma

Hakaniemenkatu suunnitelmapiirustus nro 31303/1 (liite 2)

Hakaniemenkatu on nykyinen vilkkaasti liikennöity katu. Katu peruskorjataan ja muutetaan tonttikaduksi. Kadun eteläreunalle istutetaan uusi puurivi ja ajorataa kavennetaan. Kadunvarsipysäköinnin määrä lisäätty nykyisestä kymmenellä autopaikalla. Hakaniemenrannan liittymään rakennetaan ylijatkettu jalkakäytävä ja Näkinkujan liittymäalue rakennetaan korotettuna liittymänä.

Nähtävillä olon jälkeen Hakaniemenkadun ja Hakaniemenrannan liittymäalueen kiveyksiä muutettiin ja pyörätietä siirrettiin. Muutoksella selkeytettiin jalankulkijan ja pyöräilijän liikkumista liittymäalueella.

Suunnitelman tarkempi kuvaus ilmenee liitteenä olevasta suunnitelmaselostuksesta nro 31303/1 (liite 1).

Katu sopeutuu asemakaavan mukaiseen ympäristöönsä ja täyttävät toimivuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden vaatimukset.

Vuorovaikutus

Katusuunnittelu on toteutettu ”Yhteinen kunnallistekninen työmaa” sopimuksen (7.3.2017) mukaisesti yhteistyössä sopimuksen osapuolten kanssa. Sopimuksen osapuolia ovat: Helsingin kaupunki, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY), Helen Oy, Helen Sähköverkko Oy, Elisa Oyj, DNA Oyj, Telia Finland Oyj, Auris Kaasunjake-lu Oy, Cinia Cloud Oy.

Sopimuksen mukaisesti kukin sopimuksen allekirjoittanut osapuoli sitoutuu suunnittelun aikana määrittelemään omat johtotarpeensa koh-teessa ja tekemään omaa suunnittelua samanaikaisesti hankkeen ete-nemisen kanssa. Suunnittelun tavoitteena on aikaansaada rakennus-hankekohtaiset yhteiset ristiriidattomat suunnitelma-asiakirjat ja selos-tukset.

Katusuunnitelmaluonnos on ollut esillä kaupunkiympäristön internetsi-vuilla 3.–16.3.2021 välisen ajan. Suunnitelmaluonnoksen esittelytilai-suus asukkaille pidettiin verkkotilaisuutena 11.3.2021. Lisäksi alueen talouksiin jaettiin tiedotekirje postilaatikkojakeluna.

Asukaspalautteet on kirjattu vuorovaikutusmuistioon. Vuorovaikutus-muistio on liitteenä 3.

17.08.2021

Katusuunnitelmaehdotus on ollut nähtävillä 14.–27.4.2021 välisen ajan. Suunnitelman nähtävillä olosta on ilmoitettu kirjallisesti suunnittelualueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille.

Suunnitelmasta ei ole jätetty muistutuksia.

Kustannukset ja aikataulu

Katusuunnitelmien rakennuskustannukset ovat yhteensä noin 1 945 000 euroa (alv. 0 %), 512 euroa / m².

Katujen vuotuiset ylläpitokustannukset ovat noin 16 500 euroa (alv. 0 %).

Katujen rakentamiseen on varauduttu kaupunkiympäristölautakunnan talousarvioehdotuksessa vuodesta 2023 alkaen.

Hanke rahoitetaan talousarvion kohdasta 8 03 01 01 Uudisrakentaminen.

Sovelletut säännökset

Maankäyttö- ja rakennuslaki 85 §, 62 §, maankäyttö- ja rakennusasetus 41-43 §.

Toimivalta

Hallintosäännön 16 luvun 1 § 2 mom. kohdan 11 mukaan kaupunkiympäristölautakunta päättää katu-, puisto- tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksymisestä lukuun ottamatta taloudellisesti tai periaatteellisesti vähäisiä suunnitelmia.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Heidi Piironen, projektinjohtaja, puhelin: 310 23137
heidi.m.piironen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelmaselostus nro 31303/1
- 2 Suunnitelmapiirustus nro 31303/1/revisio
- 3 Vuorovaikutusmuistio

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

17.08.2021

Asia/4

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Tiedoksi

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu/Haapanen Sami
Hallinto- ja lakipalvelut, tietopalvelut/Krook Tanja

§ 375

**Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Tuomas Rantasen ym. valtuustoaloitteesta vanhojen
kaupungin omistamien arvorakennusten kunnostusrahosta**

HEL 2021-002232 T 00 00 03

Lausunto

Lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että kaupunki omistaa useita arvokiinteistöjä, joiden käyttökustannukset suhteessa tuloihin ovat korkeat ja joihin liittyy usein korjausvelkaa ja suojelunäkökohtia.

Kaupunginhallituksen 22.6.2020 hyväksymän toimitilastrategian mukaisesti kaupungilla ei ole tiloja, joita se ei tarvitse omassa palvelutuotannossaan ja joiden omistamiseen ei liity muita strategisia syitä tai pitkän tähtäimen palvelutilatarpeita. Säilytettävät arvorakennukset ovat käytössä. Esimerkiksi Puotilan kartano, Lauttasaaren kartano, Villa Furuviik, ravintola Kappeli ja Kaisaniemi ovat siirtyneet yksityiseen omistukseen. Näistä omistajamuutoksista on saatu hyviä kokemuksia ja kiinteistöjen toiminta jatkuu edelleen.

Toimitilastrategian mukaisesti jatketaan kiinteistöjen realisointia ja kaupunkiympäristölautakunta päätti 25.5.2021 hyväksyä suunnitelman seuraavien suojeltujen rakennusten myymiseksi: Vuosaarella osoitteessa Itäreimarinkuja 2 ja 4 sijaitsevat asuinrakennukset, Tapanilassa sijaitseva Franzenin torppa, Laajasalossa sijaitsevat vapaa-ajanasunnot Kaivoshuvila, Tornihuvila ja Alppimaja sekä Nuottaniemen huvilat.

Omassa palvelutuotannossa olevat arvokohteet pyritään pitämään toiminnassa ja kunnossa. Käynnissä olevat suurimmat arvokohteiden perusparannushankkeet ovat muun muassa Aleksis Kiven peruskoulu ja Hakaniemen kauppahallin perusparannukset. Suunnitteluvaiheessa olevat suurimmat korjaushankkeet ovat Kallion ala-asteen, Käpylän peruskoulujen ja Finlanditalon peruskorjaukset. Talousarvion talousrakennushankkeiden rakentamishjelmaan vuosiksi 2021 - 2030 sisältyy myös keskustakorttelien, Töölön kisahallin, Yrjönkadun uimahallin ja Maunulan ala-asteen koulun perusparannukset.

Kaupunginhallituksen hyväksymä toimitilastrategia ohjaa kaikkia kaupungin toimitiloihin liittyviä toimia ja toimijoita, omistamisesta asiakaslähtöiseen ja kokonaistaloudelliseen tilojen hallintaan ja käyttöön. Toimitilastrategian linjausten mukaisesti kaupunki haluaa säilyttää omis-

17.08.2021

tamansa toimitilakannan arvon ja samalla toimitilastrategia linjaa, että kaupungin omistamat rakennukset ovat käytössä.

Aino Acktén huvila ja Malmin lentoaseman päärakennus ja hangaari ovat arvokohteita ja vaikeasti realisoitavia. Kaupunkiympäristö on lisännyt kohteiden perusparannushankkeet talousarvioesityksen talonrakennusohjelmaan vuosiksi 2022 - 2031.

Toimitilastrategian toimeenpano-ohjelman kohdan 4.4 tavoitteena on sisäisen vuokrajärjestelmän uudistaminen. Vuokramallin uudistuksen yhteydessä tarkastellaan mahdollisuutta erottaa arvokiinteistöt vuokramallissa omaksi kokonaisuudekseen. Pääomavuokrien tasokorotuksiin tehtävät muutokset valmistellaan vuonna 2022 ja muutokset on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2023 alusta. Vuoden 2022 alusta on tavoitteena nostaa ylläpituokkia siten, että ne mahdollistavat paremmin rakennusten oikea-aikaisen ylläpidon.

Kaupunki kehittää lisäksi kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaiden rakennusten säilymistä edistäviä menettelyitä arvottamis- ja salkuttamisprosessin avulla. Tyhjien ja kaupungin ulkopuolisille vuokrattujen tilojen osalta on tehty arvottaminen yhteistyössä kaavoituksen, kaupunginmuseon ja tonttipalvelun kanssa.

Jatkotyössä tulee arvioida edelleen ns. pidettävien tilojen strateginen merkitys kaupungille eli määrittellä strategisista syistä kaupungilla pidettävät rakennukset ja niiden kassavirta. Samalla linjataan miten ja mistä rahoitetaan läpinäkyvästi tappio, joka syntyy strategisista syistä pidettävistä kohteista kaupungille. Ratkaisuvaihtoehtoina on, että strategisesti merkittävien pidettävien arvokohteiden tuotolle asetetaan erillinen tavoite, joka raportoidaan erikseen ja otetaan huomioon Rakennus netto – talousarviokohdan toimintakatetavoitteessa tai erillinen rahoitus esimerkiksi perustettavan rahaston tai suoraan kaupunginhallituksen varoista.

Mahdollisuus erillisen rahaston luomiselle selvitetään vuokramallin uudistustyön yhteydessä vuoden 2022.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Aniko Patrakka, hankeohjelmoija, puhelin: 310 32672
aniko.patrakka(a)hel.fi
Sari Hilden, tilapäällikkö, puhelin: 09 310 40315
sari.hilden(a)hel.fi
Mårten Lindholm, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 31831
marten.lindholm(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite Rantanen arvokiinteistöjen kunnostusraho

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Tuomas Rantanen ja 40 muu valtuutettua ovat tehneet 17.2.2021 seuraavan valtuustoaloitteen:

Helsingin omistuksessa on mittava kiinteistökanta, jolle on määrärahojen rajallisuuden takia kertynyt paljon korjausvelkaa. Ongelma kasaantuu erityisesti sellaisissa kaupungin omistamissa rakennuksissa, joille ei pitempään aikaan ole löytänyt vuokralaiseksi toimijaa, jonka maksama vuokra olisi riittänyt korjausinvestointien tekemiseen.

Kaupungin uuden kiinteistöstrategian mukaan juuri korjausvelan vähentämiseksi kaupunki pääsääntöisesti luopuu niistä tiloista, joita se ei tarvitse omaan käyttöönsä tai palvelutuotantoonsa. Ongelmaksi huonokuntoiseksi päätyneiden kohteiden myyminen muodostuu etenkin silloin, kun rakennus on kaavassa varattu muuhun kuin yksityiseen käyttöön sopivaksi ja/tai se sijaitsee puistossa, jonne sitä varten ei voida rajata yksityistä pihaa, pysäköintialuetta ja kulkuväyliä.

Tällaiseen kohteeseen on yhtä mahdotonta löytää vuokralaista, jonka maksamassa vuokrassa voisi lyhentää kaikki vuosikymmenten ajan laiminlyötyjen korjausten vaatimat investoinnit. Siksi tällaiset rakennukset jäävät tyhjilleen ja vuosien saatossa muuttuvat yhä haastavimmiksi ja kalliimmiksi korjata ja niiden edessä on hidas tuhoutuminen. Silloinkin kun kaupungilla olisi niiden suojellun arvorakennuksen vaalimiseen suorastaan lakisääteinen velvollisuus.

Tunnetuimpia esimerkkejä tällaisista kohteista on Laajasalossa sijaitseva Aino Acktèn huvila.

Tällä aloitteella esitetään, että kaupunki perustaa erillisen vanhojen arvorakennusten korjausrahoituksen, josta voidaan maksaa tällaisten arvorakennusten kunnostamista. Kun aiemmilta vuosilta kertynyt korjausvelka saadaan sen avulla kohtuullisemmaksi, rakennuksen myyminen tai vuokraaminen yleishyödylliseen käyttöön muuttuu mahdolliseksi.

Rahaston varat voidaan kerätä suuntaamalla sinne myydyksi saatavien vastaavien kiinteistöjen kaupoista saatavat tuotot. Valtuusto voi myös halutessaan osoittaa rahastoon budjetin yhteydessä määrärahoja – esimerkiksi korvamerkiten ne joihinkin tiettyihin kiinteistöihin. Muilta osin kohteiden priorisoinnista voisi päättää kaupunkiympäristölautakunta tai sen esityksestä kaupunginhallitus.

Olennaista on, että kohteeksi valikoituu nimenomaan rakennuksia, joiden suhteen kaupungilla on erityisen suuri vaalimisvastuu, mutta joiden pelastamiseen ei näköpiirissä ole muita mahdollisuuksia.

On ilmeistä, että useammankin Aino Acktén huvilan kaltaisen kohteen pelastamisen takana olisi valtuustossa laaja ylipuoluepoliittinen tuki. Kaupungin nykyinen kiinteistöstrategia velvoittaa kaupunki huolehtimaan vanhoista rakennuksistaan, mutta se ei anna työkaluja tällaisten pattitilanteiden ratkaisemiseen. Tämä esillä oleva aloite ei siten ole strategian vastainen, vaan nimenomaan edistää sen tavoitteiden toteutumista.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 1.9.2021 mennessä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Aniko Patrakka, hankeohjelmoija, puhelin: 310 32672
aniko.patrakka(a)hel.fi
Sari Hilden, tilapäällikkö, puhelin: 09 310 40315
sari.hilden(a)hel.fi
Mårten Lindholm, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 31831
marten.lindholm(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite Rantanen arvokiinteistöjen kunnostusrahas

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Tilat -palvelu/ Patrakka Aniko, Hilden Sari/ Lindholm Mårten

17.08.2021

Asia/6

§ 376

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilaisen toivomusponnosta informaatiotaulusta koskien Malmin vanhoja linnoituksia

HEL 2021-004396 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Mia Haglund: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Johanna Himberg, maisema-arkkitehti: 310 21806
johanna.himberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Muttilainen Sami, toivomusponsi, Kvsto 31.3.2021 asia 18

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ensimmäisen maailmansodan aikaisia Viaporin linnoituksen maarintamanlinnoitteita, muinaismuistolain suojaamia muinaisjäännöksiä, sijaitsee laajalti Helsingin kaupungin alueella. Myös Malmin alueella linnoitteet ovat runsaslukuisesti edustettuina.

Kaupunkiympäristön toimiala on lisännyt eri aiheista kertovia informaatiotauluja eli opasteita yleisille alueille useiden hankkeiden yhteydessä. Opasteita toivotaan monesti asukaskyselyissä sekä -palautteissa.

Myös 8.6.2021 kaupunkiympäristölautakunnan hyväksymän Malmin ja Pukinmäen yleisten alueiden suunnitelman vuorovaikutuksessa toivot-

tiin linnoitteiden arvon esiintuomista. Suunnitelmassa onkin huomioitu linnoitteiden merkittävyys muun muassa viheralueiden palveluiden kehittämishankkeessa, jossa Malmilla sijaitsevan Ormusmäen kehittämisen yhteydessä tullaan lisäämään alueelle myös linnoitteista ja historiasta kertovia opasteita.

Opasteita voidaan sijoittaa soveltuvien hankkeiden yhteydessä myös muiden linnoitteiden yhteyteen. Esimerkiksi Lentoasemankortteleiden asemakaavan alueella sijaitsee useita linnoituslaitteita, joista tukikohta IX:3 sijoittuu asemakaavassa Lentoreitinpuiston puistoalueelle. Lentoasemankortteleiden alueella luontevin paikka opasteelle olisi juurikin Lentoreitinpuistossa, jonne opaste voidaan suunnitella ja sijoittaa puiston suunnittelun ja toteutuksen yhteydessä.

Linnoituslaitteiden opastamisessa tehdään aina yhteistyötä kaupunginmuseon kanssa.

Esittelijän perustelut

Toivomusponsi

Hyväksyessään 31.3.2021 Malmin lentoasemankortteleiden asemakaavan muuttamisen (nro 12623) kaupunginvaltuusto hyväksyi Sami Muttilaisen toivomusponnen:

"Selvitetään mahdollisuutta saada alueelle informaatiotaulu Malmin vanhoista linnoituksista. (Sami Muttilainen)"

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 1.9.2021 mennessä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Johanna Himberg, maisema-arkkitehti: 310 21806
johanna.himberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Muttilainen Sami, toivomusponsi, Kvsto 31.3.2021 asia 18

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 377

Vuokrauseriaatteiden hyväksyminen teollisuustontille (Konala, tontti 32034/9)

HEL 2021-007107 T 10 01 01 02

Ristipellontie 1

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti

- hyväksyä Helsingin kaupungin 32. kaupunginosan (Konala) korttelin 32034 tontille nro 9 seuraavat vuokrauseriaatteet:
 1. Tontin vuokra-aika on 31.5.2051 saakka.
 2. Tontin maanvuokra määräytyy tontille suunnitteilla olevassa asemakaavan muutoksessa tontille osoitetun rakennusoikeuden mukaan. Mikäli mainittu rakennusoikeus ylitetään, peritään maanvuokraa myös ylityksen osalta. Tontin laskennallista arvoa määritettäessä rakennusoikeuden yksikköhintana pidetään liike- ja toimistotilan osalta 350 euroa/k-m² ja liikuntatilan osalta 300 euroa/k-m². Tontin vuosivuokra on 5 prosenttia edellä mainituin perustein määritetystä tontin arvosta. Mainitut rakennusoikeuden yksikköhinnat ovat voimassa 3 vuotta. Maanvuokra sidotaan elinkustannusindeksiin.
 3. Vuokrauksen edellytyksenä on, että suunnitteilla oleva asemakaavan muutos teollisuustontista liike- ja toimistotontiksi on saanut lainvoiman.
Vuokrasopimus tulee allekirjoittaa vuoden kuluessa asemakaavan muutoksen voimaantulosta.
- valtuuttaa tontit –yksikön yritystontit –tiimin tiimipäällikön päättämään tontin pitkäaikaisesta vuokrauksesta.

T1132-26

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Henna Vennonen, tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36464
henna.vennonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Vuokralainen

Maka/Make

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Teollisuustontin nykytilanne

Tontti 32034/9 on vuokrattu 31.12.2037 päättyvällä maanvuokrasopimuksella Aro-Yhtymä Oy:lle.

Tontti on asemakaavassa nro 9736 (1990) osoitettu teollisuusrakennusten korttelialueeseen. Tontin pinta-ala on 15 959 m² ja rakennusoikeus 15 959 k-m².

Tontin vuokra perustuu teollisuuden toteutuneeseen rakennusoikeuteen, n. 11 000 k-m², vuokrausajankohdan mukaisesti.

Tällä hetkellä tontilla sijaitsee 8 784 k-m²:n suuruinen teollisuus- ja varistorakennus, jossa toimii useita liikunta-alan toimijoita.

Vuokralaisen kanssa käydyt neuvottelut

Kaupunki on neuvotellut tontin 32034/9 vuokralaisen kanssa tontin uudelleen vuokraamisesta. Neuvottelujen yhteydessä on tullut ilmi tarpeesta muuttaa tontin asemakaavaa siten, että tontille sallitaan liike- ja toimistorakentamista sekä liikuntapalvelutilaa.

Asemakaavapalvelu on aloittanut asemakaavan muutossuunnitelman yhteistyössä vuokralaisen ja maaomaisuuden kehittäminen ja tontit - palvelun kanssa.

Tämän hetkisen suunnitelman mukaan tontilla sallittaisiin noin 13 000 k-m²:n toteutus, mistä noin 2 000 k-m² saa toteuttaa liikuntapalvelutilana ja loput pääasiassa liiketilaa. Liiketilaan tulisi tilaa vievän kaupan toimijoita. Rakennukseen ei saa sijoittaa elintarvikemyymälää.

Esitettävät vuokrauseriaatteet

Tontin uusiksi vuokrausperiaatteiksi esitetään, että vuokra-aika on 31.5.2051 saakka.

Tontin vuokra määräytyy tulevan asemakaavanmuutoksen mukaiseen rakennusoikeuteen yksikköhinnan ollessa liike- ja toimistotilan osalta 350 euroa/k-m² ja liikuntatilan osalta 300 euroa/k-m² sekä viiden prosentin tuottotavoitetta. Vuosivuokra sidotaan elinkustannusindeksiin.

Edellä sanotun vuokranmäärityksen markkinaehtoisuus on varmistettu puolueetonta arvioijaa käyttäen (GEM Property Oy/30.3.2021) ja se on voimassa 3 vuotta.

Vuokrauksen edellytyksenä on, että suunnitteilla oleva asemakaavan muutos teollisuustontista liike- ja toimistotontiksi on saanut lainvoiman.

Vuokrasopimus tulee allekirjoittaa vuoden kuluessa asemakaavan muutoksen voimaantulosta.

Tontinluovutuslinjausten noudattaminen

Esitetyt vuokrausperiaatteet on laadittu kaupunginhallituksen 1.4.2019 § 5 päättämien tontin luovutusta koskevien linjausten mukaisesti.

Linjauksesta poiketaan kuitenkin siltä osin, että uudelleen vuokrattaessa uutta vuokraa aletaan periä heti uuden vuokra-ajan alkaessa, koska tontin käyttötarkoitus muuttuu oleellisesti nykytilanteesta.

Maanvuokrasopimuksen ehdot

Uudelleenvuokrattavan tontin maanvuokrasopimus esitetään tehtäväksi kaupunkiympäristötoimialan tavanomaisin liiketonttia koskevin maanvuokrasopimusehdoin.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Henna Vennonen, tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36464
henna.vennonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Vuokralainen

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-

17.08.2021

Asia/7

Maka/Make

täntöönpano
Esitysteksti

§ 378

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle yhteistoimintasopimuksen hyväksymiseksi Valokuituinen Oy:n kanssa

HEL 2021-006457 T 00 01 06

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi liitteenä 1 olevan Valokuituinen Oy:n kanssa tehtävän yhteistoimintasopimuksen ja oikeuttamaan kaupunkiympäristön toimialajohtajan tai hänen määräämänsä allekirjoittamaan edellä mainitun yhteistoimintasopimuksen sekä tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä teknisiä korjauksia ja tarkennuksia.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Eva-Lisa Karlsson, projektinjohtaja, puhelin: 310 64387
eva-lisa.karlsson(a)hel.fi
Inkeri Lehmusoksa, lakimies, puhelin: 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi
Liisa Mäkelä, lakimies, puhelin: 310 22093
liisa.makela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yhteistoimintasopimus Valokuituinen Oy
- 2 Taulukko siirtokustannusten jaosta
- 3 TeliaSonera Finland Oyj yhteistoimintasopimus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Yhteistoimintasopimuksella sovitaan menettelytavoista, oikeuksista ja velvollisuuksista, jotka liittyvät Valokuituinen Oy:n omistamien johtojen, laitteiden ja rakennelmien sijoittamiseen, rakentamiseen ja ylläpitoon Helsingin kaupungin omistamilla tai hallitsemilla yleisillä alueilla. Yhteistoimintasopimuksella sovitaan myös edellä mainittujen laitteiden siirtämisestä ja siirrosta aiheutuvien kustannusten jakamisesta kaupungin ja Valokuituinen Oy:n välillä.

Esittelijän perustelut

Valokuitunen Oy on vuonna 2020 toimintansa aloittanut yhtiö, jolle on siirtymässä olemassa olevaa, Telia Finland Oyj:n valokuituverkkoa ja joka tulee rakentamaan uutta valokuituverkkoa Helsingin kaupungin alueella. Yhteistoimintasopimuksella tavoitellaan kaupungin ja Valokuitunen Oy:n välisen yhteistoiminnan sujuvuutta sekä kustannushallinnan ennakoitavuutta. Kaupungin ja Telia Finland Oyj:n välillä on voimassa vastaava yhteistoimintasopimus.

Yhteistoimintasopimus toimii varsinaisten, hankekohtaisesti laadittavien sijoitussopimusten taustasopimuksena. Taustasopimus vähentää sopimuskohtaista käsittelyaikaa ja sujuvoittaa siten hankekohtaisten sopimusten käsittelyä merkittävästi.

Laitteiden siirtämisestä ja siirrosta aiheutuvien kustannusten jakamisesta neuvotellaan lähes jokaisen katuhankkeen yhteydessä. Yhteistoimintasopimuksessa sovittu yhtenäinen menettely sujuvoittaa katuhankkeiden etenemistä, sillä se mahdollistaa siirtojen tekniseen toteuttamiseen liittyvän vastuunjaon määrittelyn sekä siirrosta aiheutuvien kustannusten kohdentumisen ennakoinnin kaupungin ja Valokuitunen Oy:n osalta.

Yhteistoimintasopimuksen perusteella myös esirakentamisessa teknisen toteuttamisen vastuunjako sekä kaupungille aiheutuvien kustannusten arviointi voidaan tehdä yhteistoimintasopimusten perusteella hankekohtaisen neuvottelun sijaan. Tämä sujuvoittaa asuntotuotantoprosessia erityisesti täydennysrakentamiskohteiden osalta, joissa rakenteiden siirtoja on merkittävässä määrin.

Tausta

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 161 §:n mukaan yleisen alueen omistaja on velvollinen sallimaan yhdyskuntaa tai kiinteistöä palvelevan johdon sekä siihen liittyvien vähäisten laitteiden, rakennelmien ja laitosten sijoittamisen omistamalleen alueelle. Telekaapeleiden ja -laitteiden osalta vastaava oikeus on asetettu sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 229 §:ssä.

Kuntaliitto sekä Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry ovat julkaisseet vuonna 2006 laatimansa mallin kunnan ja teleyrityksen yhteistoimintasopimuksesta. Helsingin kaupunki on tehnyt tähän malliin pohjautuvat yhteistoimintasopimukset (Khs 28.1.2013 § 133) merkittävimpien Helsingissä toimivien teleyhtiöiden eli DNA Oyj:n, Elisa Oyj:n ja Telia Finland Oy:n kanssa.

Telia Finland Oyj on 31.10.2019 sopinut liiketoimintakaupasta, joka on astunut voimaan 1.4.2020, ja jonka seurauksena Telia Finland Oyj luovuttaa Avoin kuitu -valokuituverkkoon liittyvän liiketoimintansa ja siihen kuuluvat valokuituverkot Valokuituinen Oy:lle Helsingissä alueilla Jollas, Hakuninmaa, Koskela, Maununneva, Tapanila ja Käpylä. Valokuituinen Oy tulee siten merkittävässä määrin omistamaan ja rakentamaan valokuituverkkoa Helsingin kaupungin yleisillä alueilla.

Valokuituinen Oy ei ole liittynyt yhteisrakentamisesta tehtyyn sopimukseen (Khs 19.12.2016 § 1150, Yhteinen kunnallistekninen työmaa (YKT) -sopimus), mutta yhteistoimintasopimus kannustaa Valokuituinen Oy:ä osallistumaan yhteisrakentamishankkeisiin ja siten osaltaan vähentää erillisten katutöiden määrää ja niistä aiheutuvia häiriöitä.

Sopimusneuvottelut

Kaupunki on hyväksynyt Avoin kuitu -valokuituverkkoon liittyvien sijoituslupien ja -sopimusten siirron Telia Finland Oyj:ltä Valokuituinen Oy:lle sillä ehdolla, että Valokuituinen Oy solmii kaupungin kanssa Telia Finland Oyj:n yhteistoimintasopimusta vastaavan yhteistoimintasopimuksen.

Kaupungin ja Telia Finland Oyj:n välisen yhteistoimintasopimuksen ehtojen mukaan kyseiseen sopimukseen perustuvat oikeudet ja velvollisuudet olisi ollut mahdollista siirtää liiketoiminnan luovutuksen yhteydessä Valokuituinen Oy:lle kaupunkia kuulematta. Liiketoimintakaupan yhteydessä teleyhtiöt päätyivät ratkaisuun, jossa Valokuituinen Oy solmii kaupungin kanssa oman yhteistoimintasopimuksen sen sijaan, että siitä olisi tullut osapuoli kaupungin ja Telia Finland Oyj:n väliseen yhteistoimintasopimukseen.

Valokuituinen Oy käynnisti neuvottelut kaupungin kanssa Telia Finland Oyj:n ja kaupungin välistä yhteistoimintasopimusta vastaavan yhteistoimintasopimuksen laatimiseksi 9.10.2020. Osapuolet ovat päässeet yhteisymmärrykseen sopimuksen sisällöstä ja sen allekirjoittamisesta toukokuussa 2021.

Yhteistoimintasopimuksen sisältö

Sopimus koskee Valokuituinen Oy:n omistamia laitteita, jotka ovat sijoitettaina tai joita sijoitetaan kaupungin omistuksessa tai hallinnassa oleville yleisille alueille.

Sopimuksen sisältö vastaa pääosin aiemmin muiden teleyritysten kanssa solmittuja yhteistoimintasopimuksia. Olennainen muutos aiempiin sopimuksiin on yhteisrakentamishankkeisiin osallistumista kannustava kirjaus.

Yhteistoimintasopimuksella sovitaan oikeuksista, velvollisuuksista ja menettelytavoista, jotka liittyvät Valokuitunen Oy:n johtojen, laitteiden ja rakennelmien sijoittamiseen, rakentamiseen ja ylläpitoon. Lisäksi sovitaan laitteiden siirtämisestä ja siirrosta aiheutuvien kustannusten jakamisesta kaupungin ja Valokuitunen Oy:n välillä.

Keskeiset periaatteet siirtokustannusten jaon osalta ovat:

Ensimmäisen asemakaavan yleisten alueiden toteuttamisen vuoksi tehtävät olemassa olevien laitteiden siirrot Valokuitunen Oy suorittaa omalla kustannuksellaan. Olemassa oleville runkolinjoille pyritään asemakaavassa varaamaan alue. Muutoin kaupungin aloitteesta tehtävissä siirroissa yleisillä alueilla kustannukset jaetaan sopimuksessa mainitulla tavalla kaupungin ja Valokuitunen Oy:n kesken. Kustannusjakoon vaikuttaa laitteiden ikä. Kaupungin osuus kustannuksista vähennee laitteiden iän kasvaessa. Ikävähennyksen määrittelyssä on huomioitu rakenteen keskimääräinen käyttöaika.

Mikäli kaupungin omistamalla yleisellä alueella olevia Valokuitunen Oy:n laitteita joudutaan siirtämään muun kuin kaupungin aloitteesta, vastaa siirtoaloitteen tekijä kustannuksista. Valokuitunen Oy:n omasta aloitteesta aiheutuvista siirroista ja laitteiden kapasiteetin lisäyksistä aiheutuvista kustannuksista vastaa Valokuitunen Oy. Jos laitteen sijoittamissopimus on tehty tilapäisenä, vastaa siirtokustannuksista Valokuitunen Oy.

Lisäksi mikäli laitteen rakentamisesta on kulunut alle viisi vuotta ja Valokuitunen Oy:llä on ollut laitteen rakentamisen aikana tiedossa laitetta koskeva tuleva siirtotarve, maksaa siirtokustannukset kokonaan Valokuitunen Oy. Tällä kannustetaan Valokuitunen Oy:ä osallistumaan YKT-sopimuksen mukaisiin yhteisrakentamishankkeisiin ja siten osaltaan vähentämään erillisten katutöiden määrään ja niistä aiheutuvia häiriöitä.

Valtiontukiarviointi

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) mukaan jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Valokuitunen Oy:n kanssa tehtävän yhteistoimintasopimuksen valmistelun yhteydessä on arvioitu, sisältyykö sopimukseen SEUT 107(1) artiklan mukaista valtiontukea. Yhteistoimintasopimuksella sovitaan sopimuksessa yksilöityjen laitteiden siirtämisestä ja siirrosta aiheutuvien

kustannusten jakamisesta kaupungin ja Valokuitunen Oy:n välillä. Julkisyhteisöjen toteuttamat taloudelliset transaktiot eivät anna etua, eivätkä näin ollen ole valtiontukea, jos niissä noudatetaan tavanomaisia markkinaehtoja (Komission tiedonanto valtiontuen käsitteestä 2016/C 262/01 kohta 74). Valokuitunen Oy ei saa yhteistoimintasopimuksesta SEUT 107(1) mukaista valtiontukea, koska yhteistoimintasopimuksen perusteella maksettavat korvaukset ovat markkinaehtojen mukaisia.

Yhteistoimintasopimuksen vaikutukset

Yhteistoimintasopimuksella sujuvoitetaan merkittävästi yhteistyötä sopimuskumppanin kanssa kaupunkiympäristön toimialan vastuulla olevissa sijoitussopimusten laadinnan, maankäytön suunnittelun ja kehittämisen sekä katujen ja yleisten alueiden suunnittelun ja rakentamisen prosesseissa.

Yhteistoimintasopimus tulee nopeuttamaan hankekohtaisten sijoitussopimusten käsittelyä, koska yrityksen sijoitussopimuksen ehdot ovat vakioituneet eikä yrityksen tarvitse sen vuoksi erikseen allekirjoittaa kutakin sijoitussopimusta.

Sopimuksessa on määritelty maankäytön suunnittelun ja kehittämisen osalta menettelytavat, joihin osapuolet sopimuksella sitoutuvat. Kaupunkirakenteen tiivistyessä yhdyskuntaa palvelevalle tekniselle rakenteelle on yhä haastavampaa löytää tarvittavaa tilaa. Yhteistyö maankäytön suunnittelun kaikissa vaiheissa on teknisten laitteiden optimaalisen toiminnan varmistamiseksi ensisijaisen tärkeää. Kaavatalouden suunnittelun kannalta on myös tarpeen pystyä ennakoimaan tulevien siirtotarpeiden kustannuksia mahdollisimman realistisesti.

Kaupunkiympäristön toimialalla on käynnissä vuositasolla noin 300 kadunrakentamishanketta. Yhteistoimintasopimuksen perusteella on mahdollista ennakoita siirroista aiheutuvia kustannuksia sekä vastuita ja näin osaltaan sujuvoittaa katuhankkeiden läpimenoa.

Siirtokustannuksilla voi hankkeesta riippuen olla hyvinkin suuri vaikutus hankkeen kustannusarvioon, ja kustannusten ennakointi mahdollistaa myös niiden huomioimisen jo hankkeiden budjetoituvaiheessa.

Asian jatko

Mikäli kaupunkiympäristölautakunta tekee ehdotuksen mukaisen esityksen kaupunginhallitukselle ja kaupunginhallitus hyväksyy esityksessä päätettävät asiat, tulee kaupunkiympäristön toimialajohtaja tai hänen määräämänsä allekirjoittamaan yhteistoimintasopimuksen Valokuitunen Oy:n kanssa. Yhteistoimintasopimus tulee voimaan Helsingin kaupunkia ja Valokuitunen Oy:tä sitovaksi, kun yhteistoimintasopimus on

allekirjoitettu ja kun Helsingin kaupungin päätös yhteistoimintasopimuksen hyväksymisestä on täytäntöönpanokelpoinen.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 § 3 momentin mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle. Yhteistoimintasopimuksessa sovittavaa johtosiirtojen kustannusjaon periaatteista päättämistä koskevaa toimivaltaa ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Eva-Lisa Karlsson, projektinjohtaja, puhelin: 310 64387
eva-lisa.karlsson(a)hel.fi
Inkeri Lehmusoksa, lakimies, puhelin: 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi
Liisa Mäkelä, lakimies, puhelin: 310 22093
liisa.makela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yhteistoimintasopimus Valokuitunen Oy
- 2 Taulukko siirtokustannusten jaosta
- 3 TeliaSonera Finland Oyj yhteistoimintasopimus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 379

Oikaisuvaatimukset koskien Malmin entisen lentoaseman alueen maanvuokrasopimusten irtisanomista

HEL 2019-010374 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Mika Raatikainen: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydäl-
le.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Anne Nahi, valvontalakimies, puhelin: 09 310 64332
anne.nahi(a)hel.fi

Elina Kuikanmäki, johtava tonttiasiamies, puhelin: 09 310 34008
elina.kuikanmaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus, Malmin lentoaseman ystävät ry
- 2 Oikaisuvaatimus, Helitech Oy
- 3 Oikaisuvaatimus, Suomen Ilmailuliitto-Finlands Flygförbund ry
- 4 Oikaisuvaatimuksen täydennys, Suomen Ilmailuliitto-Finlands flygför-
bund ry
- 5 Oikaisuvaatimus, RL-Trading Oy
- 6 Irtisanomispäätös 25.11.2020, 333 §
- 7 Malmin vuokralaisinfo 11.4.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

A

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hylätä Malmin lentoaseman ys-
tävät ry:n tekemän oikaisuvaatimuksen koskien maaomaisuuden kehit-
täminen ja tontit -palvelun tontit-yksikön päällikön päätöstä 25.11.2020

(333 §) irtisanoa Malmin entisen lentoaseman alueen vuokralaisten maanvuokrasopimukset (Päätöskohdat A-D).

B

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hylätä Helitech Oy:n tekemän oikaisuvaatimuksen koskien maaomaisuuden kehittäminen ja tontit - palvelun tontit-yksikön päällikön päätöstä 25.11.2020 (333 §) irtisanoa Malmin entisen lentoaseman alueen maanvuokrasopimukset (Helitech Oy:n maanvuokrasopimus 24306a, S0138-331, päätöskohta B).

C

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hylätä Suomen Ilmailuliitto-Finlands Flygförbund ry:n tekemän oikaisuvaatimuksen sekä vaatimuksen täytäntöönpanon kieltämisestä/keskeyttämisestä koskien maaomaisuuden kehittäminen ja tontit - palvelun tontit-yksikön päällikön päätöstä 25.11.2020 (333 §) irtisanoa Malmin entisen lentoaseman alueen maanvuokrasopimukset (Suomen Ilmailuliitto-Finlands Flygförbund ry:n maanvuokrasopimus 24298, S0138-325, päätöskohta A).

D

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hylätä RL-Trading Oy:n tekemän oikaisuvaatimuksen sekä vaatimuksen täytäntöönpanon kieltämisestä/keskeyttämisestä koskien maaomaisuuden kehittäminen ja tontit - palvelun tontit-yksikön päällikön päätöstä 25.11.2020 (333 §) irtisanoa Malmin entisen lentoaseman alueen vuokralaisten maanvuokrasopimukset (RL-Trading Oy:n maanvuokrasopimus 24337, S0138-333, päätöskohta C).

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit - palvelun tontit-yksikön päällikkö on päätöksellään 25.11.2020 (333 §) päättänyt irtisanoa seuraavien vuokralaisten maanvuokrasopimukset päättymään 28.2.2021 tai viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomispäätöksen tiedoksi saannista lukien: Suomen Ilmailuliitto ry (sopimus nro 24298, vuokraustunnus S0138-325), Helitech Oy (sopimus nro 24306a, vuokraustunnus S0138-331), AR-Flight Oy (sopimus nro 24306a, vuokraustunnus S0138-331), RL-Trading Oy (sopimus nro 24337, vuokraustunnus S0138-333) ja HF Helicopters Oy (sopimus nro 24335, vuokraustunnus S0138-337).

Kaikki edellä mainitut maanvuokraukset ovat olleet toistaiseksi voimassaolevia kolmen (3) kuukauden irtisanomisajoin. Irtisanomiset on tehty, koska kaupunki tarvitsee alueet omaan hallintaansa ja käyttöönsä.

Esitetyt vaatimukset ja niiden perusteet tiivistetysti, Päätöskohdat A-D

Malmin lentoaseman ystävät ry, Helitech Oy, Suomen Ilmailuliitto-
Finlands Flygförbund ry (jäljempänä Suomen Ilmailuliitto) ja RL-Trading
Oy vaativat oikaisua maanvuokrasopimusten irtisanomista koskevaan
päätökseen.

Oikaisuvaatimuksissa vaaditaan kaupungin päätöksen kumoamista.
Oikaisuvaatimuksen tekijöistä RL-Trading Oy vaatii ensisijaisesti, että
päätös kumotaan kokonaisuudessaan tai ainakin RL-Trading Oy:tä
koskevin osin, ja toissijaisesti, että irtisanomispäätöstä muutettaisiin si-
ten, ettei RL-Trading Oy:n maanvuokrasopimusta nro 24337 irtisanota.
RL-Trading Oy ja Suomen Ilmailuliitto esittävät lisäksi irtisanomispää-
töksen täytäntöönpanon kieltämistä lainvoimaa vailla olevana.

Oikaisuvaatimuksissa esitetään, että kaupungin tulisi kumota päätös
seuraavilla perusteilla (tiivistelmä):

Malmin lentoaseman ystävät ry:n ja Suomen Ilmailuliiton mukaan vuok-
ra-alueiden käyttötarkoitukseksi on määrätty voimassa olevassa ase-
makaavassa lentokenttäalue. Kaupungin ilmoittama irtisanomisperuste
ei ole todellinen ja se on katsottava hyvän tavan vastaiseksi sekä koh-
tuuttomaksi. Kunnalla ei ole ilmailu- tai lentokenttätoimintaa eikä kunta-
lain kunnalle asettamissa tehtävissä ole sellaista, mitä alueella voisi
tehdä kaavoitustilanne huomioiden. Malmin lentoaseman ystävät ry on
ilmoittanut tehneensä myös asiasta tarkemman kyselyn tontit-yksikön
päällikölle.

RL-Trading Oy:n mukaan irtisanomispäätös on lainvastainen eikä se
ole tarkoituksenmukainen eikä päätöksestä aiheudu hyötyä kenelle-
kään, mutta päätös aiheuttaa olennaista haittaa RL-Trading Oy:lle.
Kaupungille aiheutuu irtisanomisesta jopa haittaa, koska kaupunki ei
saa alueesta vuokratuloa eivätkä vuokralaiset huolehdi alueen kunnos-
ta. Kaupungilla ei oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan ole osoittaa alu-
eelle sellaista käyttöä, jota kaupunki ei voisi toteuttaa jossain muualla
eikä oikaisuvaatimuksen tekijän vuokrasopimuksen jatkuminen haittaa
kaupungin alueelle suunnittelemaa mahdollista muuta käyttöä vielä
vuosiin. Ilmailutoiminnan mahdollinen päättyminen ei vaikuta oikaisu-
vaatimuksen tekijän vuokra-alueen käyttöön. Oikaisuvaatimuksen tekijä
käyttää vuokra-aluetta osana liiketoimintaa. Ensimmäiset asuntoraken-
tamiseen liittyvät toimenpiteet on suunniteltu toteutettavaksi usean
vuoden päästä eivätkä kyseiset toimenpiteet kohdistu oikaisuvaatimuk-
sen tekijän vuokra-alueelle eikä vuokrasopimuksen jatkaminen oikaisu-
vaatimuksen tekijän mukaan estä tai rajoita kaupungin toimenpiteitä ei-
kä kaupungilla ole vuokra-alueille lainkaan omaa käyttöä eikä ainakaan
sellaista käyttöä, ettei sitä voisi järjestää ilman, että RL-Trading Oy:n

vuokrasopimusta tarvitsisi irtisanoa. Viranomaisen päätös ei ole oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. RL-Trading Oy:n mukaan sen vuokrasopimuksen irtisanominen ei ole tarkoituksenmukaista myöskään siksi, että vuokra-alue sijaitsee suojellun ykköshallin läheisyydessä. Suojeltu halli tulee säilyttää eikä oikaisuvaatimuksen tekijän vuokra-alueelle voi kohdistua alueen kehittämiseen liittyviä rakennustoimenpiteitä, koska se sijaitsee säilytettävän rakennuksen vieressä.

Malmin lentoaseman ystävät ry:n mukaan maanvuokralaiset tarvitsevat aluetta yhä jatkuvan ilmailutoiminnan tarpeisiin, ja ilmailutoiminnan vaikeuttaminen ja alueen tulevan käyttötarkoituksen aikaistaminen ennen kaavoituspäätösten tekemistä on kohtuutonta ja hallintolain 6 §:n vastaista, koska hallintolain mukaan viranomaisen toimien tulee olla oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Malmin lentokentän toiminta on jatkunut vilkkaana vuonna 2020 ja Malmin lentokenttäyhdistys ry on riitauttanut maanvuokrasopimuksen irtisanomisen, sekä Traficom on katsonut, että toiminnan jatkamiselle on vuokrasopimuksen yhteydessä myönnetty maanomistajan lupa, kunnes asia on lainvoimaisesti ratkaistu. RL-Trading Oy:n mukaan kaupunki on vuokrannut olennaisen osan alueesta Malmin lentokenttäyhdistys ry:lle eikä kaupunki voi ottaa Malmin lentokenttäaluetta, joka on ilmailulain tarkoittama lentopaikka ja rajanylityspaikka, omaan hallintaansa ja käyttöönsä niin kauan kuin Malmin lentokenttäyhdistys ry:llä on voimassaoleva vuokrasopimus alueesta ja alue on lentokenttäyhdistyksen hallinnassa. Kaupungin ja Malmin lentokenttäyhdistys ry:n välillä on vireillä riita-asia Helsingin käräjäoikeudessa koskien Malmin lentokenttäyhdistys ry:n maanvuokrasopimusta ja sen voimassaoloa. Käräjäoikeus ja hovioikeus ovat hylänneet kaupungin turvaamistoimihakemuksen, ja lentokenttäalue on jäänyt Malmin lentokenttäyhdistys ry:n hallintaan. RL-Trading Oy on lisäksi viitannut tuomioistuimen turvaamistoimiasiassa tekemään intressivertailuun sekä esittänyt, että irtisanomisen oikeana perusteena olisi viranomaisen tarkoitus edistää asiaansa Malmin lentokenttäyhdistys ry:tä vastaan vireillä olevassa riita-asiassa, mikä on oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan vastoin oikeasuhtaisuuden vaatimusta.

Malmin lentoaseman ystävät ry:n, Suomen Ilmailuliiton ja RL-Trading Oy:n mukaan Malmin lentoaseman alueella on annettu rakennusperinnön suojelusta annetun lain 6 §:n mukainen vaarantamiskielto, kunnes vireillä oleva rakennussuojeluasia on ratkaistu. Toimenpiteet, jotka vaarantavat rakennusten, lentokenttäalueiden ja sen ympäristön kulttuurihistoriallisia arvoja ovat kiellettyjä. Sopimusten irtisanomisen edellyttämät rakennusten purkutyöt rikkovat vaarantamiskieltoa eikä vuokralaisia voi velvoittaa laittomaan tekoon. Suomen Ilmailuliiton mukaan vaarantamiskiellon vastainen toiminta täyttää rakennussuojelurikoksen

tunnusmerkistön ja vaarantamiskiellon voimassaoloaikana kaupungin tekemä maanvuokrasopimuksen irtisanominen voi tulla tutkittavaksi rakennussuojelurikoksena ja rikoslain mukaisena yllytyksenä, eikä kaupunki voi irtisanoa maanvuokrasopimusta vaarantamiskiellon voimassaollessa.

Malmin lentoaseman ystävät ry ja Suomen Ilmailuliitto tuovat esiin, että esimerkiksi Suomen Ilmailuliiton toimitalo on rakennettu vuonna 1985 ja se on ollut paikallaan 35 vuotta, eli suuren osan Malmin lentoaseman toimiajasta, ja vaarantamiskiello ulottuu tähän sekä muihin purettavaksi määrättyihin rakennuksiin, jotka oikaisuvaatimuksen tekijöiden mukaan kuuluvat valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön historiallisiin kerrostumiin. Suomen Ilmailuliiton mukaan toimitalo on merkittävä osa ilmailun ja Suomen historiaa. Hallintolain mukaan viranomainen vastaa asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä, selvittämisvelvollisuus on laaja ja selvittää tulee oikeusnormien tulkinta ja toisen viranomaisen asiaan vaikuttava päätöksenteko. Suomen Ilmailuliitto on tuonut kuulemisen yhteydessä esille vaarantamiskiellon vaikutukset päätöksentekoon eikä kaupunki ole toteuttanut selvitystä tai liittänyt sitä päätökseensä. Viranomaisten päätökset eivät saa olla lainvastaisia.

Malmin lentoaseman ystävät ry:n mukaan irtisanomispäätöksellä on merkittävä välillinen vaikutus Suomen yleisilmailuun ja lentokoulutuksen toimintaedellytysten turvaamiseen kansallisella tasolla. Jos irtisanomispäätös jätetään voimaan, tulee se perustella hallintolain 45 §:n edellyttämässä laajuudessa myös siten, että kilpailulain 30 a §:n edellyttämä tasapuolisen toiminnan rakenteen ja terveen sekä toimivan kilpailutilanteen jatkuvuus voidaan todeta sekä kansallisesti että alueellisesti.

Malmin lentoaseman ystävät ry:n mukaan Liikenne- ja viestintäministeriön vuonna 2014 laatiman selvityksen perusteella Malmin toimintoja ei voida sijoittaa muille lentoasemille edes harrasteilmailun osalta. Selvityksessä ei käsitelty muuta yleisilmailua. Suomen eduskunta on edellyttänyt, että korvaavat toimet ratkaistaan ja siviili-ilmailu siirretään toimintaedellytyksiltään kunnollisille korvaaville kentille ennen päätöksen toimeenpanoa. Päätöstä, jolla on merkittävä välillinen vaikutus useisiin lentokoulutusyrityksiin sekä koko ilmailualan kilpailutilanteeseen, ei voida tehdä ilman kattavia selvityksiä hallintolain 31 §:n selvitysvelvollisuutta loukkaamatta. RL-Trading Oy:n mukaan Suomen hallitus on päättäessään lentokenttäalueen luovuttamisesta Helsingin kaupungille sekä eduskunta päättänyt käsitellessään ns. Lex Malmi-lakialoitetta, että lentotoiminnan lakkauttaminen voi tapahtua vasta sen jälkeen, kun siviili-ilmailu on siirretty korvaavalle, hyvien yhteyksien ja etäisyyksien päässä olevalle lentokentälle, eikä korvaavaa kenttää ole olemassa tai

tiedossa. Vuokrasopimusten irtisanominen ei ole tarkoituksenmukaista ennen kuin korvaava lentopaikka on olemassa. RL-Trading Oy on lisäksi viitannut kaupunginvaltuutettujen pormestarille ja virkamiehille lokakuussa 2019 osoittamaan kirjeeseen, jossa esitettiin muun muassa vuokrasopimusten jatkamista vähintään kahdella vuodella.

Malmin lentoaseman ystävät ry:n ja Suomen Ilmailuliiton mukaan kunnan päätöksentekoa rajoittavat myös perustuslain 6 §:n yhdenvertaisuusperiaate sekä hallintolain 6 §:n edellyttämä tasapuolisen kohtelun vaatimus ja harkintavallan väärinkäytön kieltö. RL-Trading Oy:n mukaan irtisanomispäätös ei ole tarkoituksenmukainen, se on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja päätös on myös lainvastainen sekä hyvän hallinnon oikeusperiaatteiden vastainen rikkoen tasapuolisen kohtelun vaatimusta, puolueettomuutta, yhdenvertaisuutta, luottamuksen- suoja- ja oikeusperiaatetta, omaisuuden suojaa eikä päätös ole myöskään oikeasuhtainen tavoiteltuun päämäärään nähden. Viranomaisen tulee käyttää toimivaltaansa hyväksyttäviiin tarkoituksiin ja toimenpiteiden tulee olla oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden, tarkoituksenmukaisia ja objektiivisia eikä kenenkään oikeuksia tule rajoittaa enempää kuin haitan poistaminen edellyttää. Viranomaisen toiminnan oikeellisuuteen ja virheettömyyteen tulee voida luottaa.

Malmin lentoaseman ystävät ry:n mukaan toistaiseksi voimassa olevan maanvuokrasopimuksen irtisanominen kunnan toimesta on poikkeuksellinen oikeustoimi. Päätös tulee perustella kattavasti eikä asianosaisen oikeusturva voi toteutua päätöksessä, jota ei ole perusteltu ja jonka syrjimättömyyttä ei voi todeta. Suomen Ilmailuliiton mukaan päätöksen perusteluissa on ilmoitettava mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet asian ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset ja koska päätöksessä ei ole mainittu säädöksiä, johon ratkaisu perustuu, päätös on lainvastainen. Lisäksi päätökseen liitetyn Toimintaohje vuokrasopimuksen päättyessä -asiakirjan ehdot poikkeavat maanvuokrasopimuksen ehdoista, joten oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan päätös on myös tämän vuoksi lainvastainen. Maanvuokralain mukaan kirjallisesti tehtävään vuokrasopimukseen on otettava kaikki sopimusehdot ja mm. sopimusehtojen muutokset on tehtävä kirjallisesti. Suomen Ilmailuliiton mukaan vuokrasuhteen ehdot ovat molempien osapuolten tiedossa vuokrasuhteen alkaessa ja ehdot, joita ei ole liitetty maanvuokrasopimukseen jäävät kaupungin vahingoksi.

RL-Trading Oy:n mukaan irtisanomispäätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä eikä päätöstä ole perusteltu asianmukaisesti ja myös selvittämismääräys on laiminlyöty. Perusteluissa on ilmoitettava mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet asian ratkaisuun, mutta päätös on oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan perusteltu lakonisesti vain kahdella virkkeellä, eikä perustelujen perusteella ole mahdollista arvioida

päätöstä. Viranomaisen on myös hankittava asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset sekä huomioitava ne päätöksenteossa. Irtisanomispäätöksen perusteluissa ei ole huomioitu mitä selvitystä asiaan on saatu ja miten se on vaikuttanut ratkaisuun ja selvittämisvelvollisuus on laiminlyöty erityisesti, koska päätöksessä ei ole huomioitu asianosaisten asiassa toimittamaa selvitystä. Irtisanomispäätös on koskenut neljää toisistaan poikkeavaa maanvuokrasopimuksen irtisanomista, osa vuokralaisista on liiketoimintaa harjoittavia yhtiöitä ja osa voittoa tavoittelemattomia yhdistyksiä ja vuokra-alueiden sijainti ja käyttötarkoitus alueella on toisistaan olennaisesti poikkeava, eivätkä maanvuokrasopimusten toisistaan poikkeavat olosuhteet ole tulleet oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan asianmukaisesti huomioiduiksi myöskään päätöksen perusteluissa mikä rikkoo myös tasapuolisen kohtelun vaatimusta.

Malmin lentoaseman ystävät ry:n ja Helitech Oy:n mukaan kaupungin menettelyssä on laiminlyöty kuulemisperiaate eli vuokralaisten asianmukainen kuuleminen irtisanomisen johdosta. Päätös on siten lainvastainen. Viranomaisella on velvollisuus kuulla asianosaisia ennen lopullisen päätöksen tekemistä. Päätöksen yhteydessä ei ole kuultu myöskään muita alueen toimijoita, joihin päätöksellä on vähäistä suurempi välillinen vaikutus. Päätöksen yhteydessä on pyydetty lausunnot/mielipiteet maanvuokralaisilta, mutta niitä ei ole huomioitu tai arvioitu eikä niihin ole vastattu. Kuuleminen ei ole ollut todellinen eikä oikaisuvaatimuksen tekijöiden mukaan täytä viranomaisen kuulemisvelvollisuutta eikä päätöksen perusteluissa ole vastauksia maanvuokralaisten vastineisiin. Suomen Ilmailuliiton mukaan kuulemista on lisäksi pidettävä puutteellisena, koska kaupunki ei ole kuulemiskirjeessään ilmaissut, koska sopimus tultaisiin irtisanomaan.

Malmin lentoaseman ystävät ry ja Suomen Ilmailuliitto ovat myös esittäneet perusteluinaan, että kaupunki on ostanut alueelta julkisen omistajan hallin (Patria) ja se, että yksityisessä omistuksessa olevat hallit veloitetaan purkamaan, poikkeaa siitä miten Patrian tapauksessa meneteltiin. Oikaisuvaatimuksen tekijöiden mukaan edellä mainittu on kohtuutonta ja rikkoo yhdenvertaisuusperiaatetta, tasapuolisuutta ja omaisuuden suojaa. Kunnan tulee toimia syrjimättömästi ja tasapuolisesti päättäessään omaisuudestaan niin, että samanlaisia periaatteita noudatetaan samanlaisissa tapauksissa. Jos tästä poiketaan, siihen tulee olla asialliset ja perustellut syyt. Kaupungin ja valtion välinen vuokrasopimus on alun perin ollut voimassa vuoteen 2034 asti ja asiassa on Malmin lentoaseman ystävät ry:n mukaan sovittu omassa intressipiirissä olevien rakennusten ostamisesta polkien samalla yksityisten omistajien perustuslain takaamaa omaisuuden suojaa. Jos maanvuokrasopimukset nyt irtisanotaan ennenaikaisesti, asiassa olisi kohtuullista lunastaa kaikki rakennukset Patria Aviation Oy:tä vastaavalla hintatasol-

la. Suomen Ilmailuliitto on lisäksi vaatinut, että kaupungin tulee ostaa Ilmailuliiton Malmin lentoaseman alueella sijaitseva Pilvilinna-kiinteistö. Kaupunki ei ole noudattanut yhdenvertaisuuden vaatimusta ja on ylittänyt kunnallisen päätöksenteon harkintavallan rajat ja päätös on myös tältä osin lainvastainen.

Lisäksi Malmin lentoaseman ystävät ry tuo esiin, että alueelle on ehdotettu YVA-menettelyä sekä uhanalaisten lajien merkitsemistä ja että kaupunkiympäristölautakunta on päättänyt, että alueen suunnittelussa tulee luontoarvot ottaa erityisesti huomioon. Lentokentän sulkeminen edellyttää YVA-menettelyn noudattamista. Mahdolliset purkutyöt saattaisivat aiheuttaa haittaa suojelluille lajeille eikä rakennuksia ole tutkittu ao. lajien esiintymisen ja elinolojen kannalta.

Malmin lentoaseman ystävät ry:n mukaan Euroopan unionin lintudirektiivissä suojelluille sekä luonnonsuojelulain ja -asetuksen mukaan erityisesti suojeltaville lintulajeille, alueella esiintyville lepakoille tai lentoaseman herkille hyönteislajeille ei saa aiheutua luonnonsuojelulain 5 a §:n tarkoittamaa vahinkoa. Malmin lentokentällä on Euroopan unionin direktiivillä suojellun heinäkurpan Suomen merkittävin vakiintunut havaintopaikka ja Euroopan unionin direktiivillä suojattujen ja Suomessa rauhoitettujen lepakkolajien vakiintunut havaintopaikka. Kentän lentokäytön lakkaaminen aiheuttaisi todellisen haitan lajien säilymiselle. Lepakkojen esiintymistä ja asumista on selvitetty yleisluontoisesti mutta ei päätökseen liittyvien ja purettavien rakennusten osalta. Rakenteiden purkaminen ennen asemakaavojen lainvoimaisuutta saattaa aiheuttaa vahinkoa luonnonsuojelulain 5 a §:n 2-kohdan lintudirektiivissä tarkoitettuille lajeille sekä uhanalaisten tai erityisesti suojeltavien lajien lisääntymis- ja levähdyspaikoille. Ympäristöoikeuden varovaisuusperiaate huomioiden päätös tulee kumota.

Suomen Ilmailuliitto on tuonut esille muun muassa, että Suomen Ilmailuliiton toimitalo on rakennettu vuonna 1985 eikä rakentaminen olisi onnistunut ilman kaupungin liitolle myöntämään lainan takausta. Lisäksi Suomen Ilmailuliiton mukaan kaupunginhallituksen vuoden 1967 asiakirjoista käy ilmi, että toiminnan on ollut tarkoitus jatkaa Malmilla vuoteen 2034 saakka ja Suomen Ilmailuliitto on voinut luottaa siihen, että kyseessä on pitkäaikainen investointi vuoteen 2034 asti ja mikäli kaupunki ottaa maa-alueensa omaan käyttöönsä Suomen Ilmailuliitto menettää sille kuuluvaa etua toimitalossa toimimisesta 14 vuoden ajalta, millä on merkittävä taloudellinen vaikutus Suomen Ilmailuliitolle.

RL-Trading Oy:n mukaan päätös irtisanoa maanvuokrasopimukset on lisäksi luottamuksensuojaperiaatteen vastainen, koska tiedotustilaisuudessa 11.4.2019 on oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan ilmoitettu, että pysyviä rakennuksia koskevia vuokrasopimuksia ei tulla irtisanoamaan

Malmin lentokenttäyhdistys ry:n vuokrasopimuksen päättyessä ja oikaisuvaatimuksen tekijä on luottanut tähän ilmoitukseen ja tehnyt vuokra-alueellaan investointeja.

Helitech Oy:n mukaan kaupungin irtisanomispäätös on hätiköity, koska Malmin lentoaseman tulevaisuus ratkaistaan siviili- ja hallinto-oikeuksissa ja vuokrasopimuksen päättyminen tulee kytkeä siihen hetkeen, kun Helitech Oy:n vuokrasopimus mahdollisesti todetaan lopullisesti päättyneeksi. Helitech Oy:ssä työskentelee 6 - 8 ilmailualan ammattilaista ja irtisanominen vaarantaa työpaikat ja uhkaa yrityksen olemassaoloa. Kaupungin virkamiehet ovat todenneet, että maanvuokrasopimukset irtisanotaan vasta kun vuokrattuja maa-alueita tarvitaan tulevan asuntorakentamisen tarpeisiin eikä tällaista tarvetta ole vielä olemassa eivätkä kaupungin intressit vaarannu vaikka sopimus säilyisi voimassa. Maanvuokrasopimuksen irtisanominen vaarantaa myös Kivikon helikopterikentän toteutumisen. Irtisanomispäätöksen kohtuuttomuutta korostaa, että vuokrasopimuksen mukaan rakennukset alueelta on purettava ja tontti siistittävä, mitä ennen on haettava myös purkamiseen tarvittavat luvat.

RL-Trading Oy on lisäksi vaatinut irtisanomispäätöksen täytäntöönpanon kieltämistä perustellen vaatimustaan siten, että kuntalain 143 §:n mukaan päätöksen täytäntöönpanoon ei saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi. Muutoksenhakuviranomaisen voi myös kieltää täytäntöönpanon. Irtisanomispäätöksen täytäntöönpano tarkoittaa käytännössä vuokrasuhteiden ja alueiden hallinnan päättämistä sekä vuokra-alueiden tyhjentämistä ja niillä olevan omaisuuden poistamista, mikä vie aikaa ja aiheuttaa huomattavia kustannuksia, taloudellisia menetyksiä ja vahinkoja. Uudelleenrakentamisen ja takaisinmuuton kustannukset olisivat huomattavat ja vuokrasuhteen päättäminen on oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan lopullinen toimenpide, eikä vuokrasuhdetta ole mahdollista myöhemmin palauttaa. Irtisanomispäätöksen täytäntöönpano merkitsisi sitä, että oikaisuvaatimuksen tekijän oikaisuvaatimus ja muutosvaatimukset kävisivät täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi. RL-Trading Oy:n mukaan täytäntöönpanoon ryhtyminen on lailla kiellettyä ja oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan lain esitöiden mukaan täytäntöönpanoon voisi ryhtyä ainoastaan tilanteissa, jossa täytäntöönpanon peruuttamisesta valituksen menestyessä ei aiheutuisi kovin suurta vahinkoa ja lisäksi täytäntöönpanoon on saatettu katsoa voitavan ryhtyä mikäli erittäin painavat syyt ovat tätä vaatineet ja jos täytäntöönpanon edut katsotaan selvästi haittoja suuremmiksi. Tällaisia perusteita täytäntöönpanon sallimiseksi ei ole oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan käsillä eikä viranomaisella voi olla edes painavia syitä irtisanomispäätösten täytäntöönpanoon tilanteessa, jossa asuntorakentamisen edellytyksenä olevat prosessit ovat keskeneräisiä ja asuntorakentamistoimet alkavat vasta

vuosien päästä ja myöskin intressipunninnan perusteella irtisanomis- päätöksen täytäntöönpano tulee kieltää ja keskeyttää. Irtisanomispäätöksen täytäntöönpano johtaisi päätöksen mukaiseen lopputulokseen ja valitusasia jäisi hyödyttömäksi ja täytäntöönpanon sallimisesta aiheutuisi peruuttamatonta haittaa oikaisuvaatimuksen tekijälle eikä kaupunki saa oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan mitään etua täytäntöönpanosta. RL-Trading Oy ilmoittaa myös olevansa valmis myötävaikuttamaan eri tapahtumien järjestämiseen alueella, todeten kuitenkin, että vallitsevan koronatilanteen vuoksi kaupungilla ei liene alueelle edes tilapäistä tapahtumakäyttöä.

Suomen Ilmailuliitto on 22.6.2021 täydentänyt oikaisuvaatimustaan ja vaatinut täytäntöönpanon kieltämistä. Suomen Ilmailuliitto on toistanut oikaisuvaatimuksessaan 15.12.2020 esittämänsä ja edellä esitetyn siitä, ettei irtisanomisperuste olisi todellinen, ettei irtisanomispäätöstä olisi perusteltu asianmukaisesti ja että vuokrasopimuksen päättyessä annetut toimintaohjeet poikkeaisivat maanvuokrasopimuksen sisällöstä sekä että ko. ehdot jäisivät kaupungin vahingoksi. Suomen Ilmailuliitto on lisäksi toistanut oikaisuvaatimuksessaan 15.12.2020 esittämänsä ja edellä esitetyn siitä, että sopimusten irtisanominen rakennusten purkuelvoitteineen poikkeaa Patrian hallin lunastamisessa tehdyistä toimenpiteistä mm. yhdenvertaisuusperiaatteen vastaisesti ja toistanut vaatimuksensa, jonka mukaan kaupungin tulisi ostaa Ilmailuliiton Pilviliinna-kiinteistö.

Oikaisuvaatimuksensa täydennyksessä Suomen Ilmailuliitto on ilmoittanut saaneensa irtisanomista koskevan kirjeen 2.12.2020 tavallisena kirjeenä ja että kaupungin edustaja on ilmoittanut puhelimitse, että irtisanomisilmoitus lähetetään vielä myöhemmin todisteellisesti. Suomen Ilmailuliiton mukaan oikaisuvaatimuksen käsittelyaikataulusta ei olisi tiedotettu Suomen Ilmailuliittoa eikä se olisi saanut selvitystä oikaisuvaatimuksen tilanteesta. Suomen Ilmailuliiton mukaan oikaisuvaatimuksen käsittely ei täyttäisi kuntalaissa säädettyjä vaatimuksia, koska oikaisuvaatimukset on käsiteltävä kiireellisenä, mutta Suomen Ilmailuliitolle on tästä huolimatta toimitettu todisteellisesti tiedoksi irtisanomispäätös. Suomen Ilmailuliiton mukaan sille ei olisi toimitettu maanvuokralain mukaista irtisanomisilmoitusta ja vuokralaisen irtisanominen edellyttää irtisanomisilmoituksen toimittamista vuokralaiselle. Suomen Ilmailuliiton mukaan päätöksen täytäntöönpanoon ei saa ryhtyä jos oikaisuvaatimus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi ja koska maanvuokrasopimuksen ehtojen mukaan Suomen Ilmailuliiton tulisi purkaa toimitalonsa vuokra-alueelta, oikaisuvaatimus ja mahdollinen valitus tulisivat hyödyttömiksi täytäntöönpanon johdosta. Suomen Ilmailuliiton mukaan eduskunnan oikeusasiamies on ottanut ratkaisuihinsa EOAK/6391/2019, EOAK/1170/2019 ja EOAK/1430/2018 kantaa kaupungin lainvastaiseen toimintaan eikä eduskunnan oikeusasiamiehen

useista huomautuksista huolimatta kaupunki ole korjannut toimintatapaan ja oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan kaupunki jättää noudattamatta lakia toteuttaakseen omia tavoitteitaan. Suomen Ilmailuliiton mukaan kaupunki on toiminut lainvastaisesti jättäessään oikaisuvaatimuksen käsittelemättä sekä pitäessään päätöksen pöytäkirjanotteen todisteellista tiedoksiantoa irtisanomisilmoituksena asiassa ja aloittaen päätöksen täytäntöönpanon kuntalain 143 §:n vastaisesti. Suomen Ilmailuliiton mukaan vuokrasopimus on edelleen voimassa ja kaupungin tulee oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan toimittaa sille puuttuvat maanvuokralaskut.

Oikaisuvaatimukset kokonaisuudessaan ovat tämän esitystekstin liitteenä.

Esittelijän perustelut

Vastaus päätöskohtien A-D oikaisuvaatimuksissa esitettyihin vaatimuksiin perusteluineen

Maanvuokrasopimukset, joiden irtisanomisesta tontit-yksikön päällikkö on päättänyt 25.11.2020 (333 §), ovat siirtyneet Finavia Oyj:ltä kaupungille 16.12.2014. Valtaosa siirtyneistä vuokrasopimuksista on ollut voimassa vuoden loppuun 2015 asti, jonka jälkeen vuokra-aikoja on jatkettu kaupungin toimivaltaisen viranhaltijan päätöksellä vuoden 2016 loppuun.

Yritystonttitoimiston toimistopäällikkö on päättänyt 7.11.2016 vuokrata Suomen Ilmailuliitto- Finlands Flygförbund ry:lle (290 §), 21.11.2016 AR-Flight Oy:lle ja Helitech Oy:lle (302 §), 22.11.2016 RL-Trading Oy:lle (306 §) ja 2.12.2016 HF Helicopters Oy:lle (318 §) Helsingin kaupungin 38. kaupunginosassa (Malmi) sijaitsevia alueita mm. toimitalorakennuksen, varaston, kevytrakenteisen lentokonesuojan ja väliaikaisen toimistotilan pitämistä varten 1.1.2017 alkaen toistaiseksi kolmen kuukauden irtisanomisajoin. Vuokralaisille on toimitettu otteet vuokrauspäätöksistä.

Kaikkien vuokrauspäätösten ja maanvuokrasopimusten ehtojen mukaan alueiden vuokraukset ovat voimassa toistaiseksi kolmen kuukauden irtisanomisajoin. Tontit-yksikön päällikkö päätti 25.11.2020 (333 §) irtisanoa Malmin entistä lentoasema-alueetta koskevat maanvuokraukset päättymään 28.2.2021 tai viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomispäätöksen tiedoksisaannista lukien. Maanvuokrauksissa on kyse yksityisoikeudellisesta oikeustoimesta. Vuokraukset päättyvät irtisanomisilmoituksen mukaisesti irtisanomispäätöksen johdosta tehdyistä oikaisuvaatimuksista huolimatta. Malmin entisen lentokentän alueen muut maanvuokrasopimukset on irtisanottu jo aikaisemmin.

Vuokralaiset ovat olleet tietoisia vuokrauspäätösten ja vuokrasopimusten sisällöistä. Maanvuokrasopimukset allekirjoittaessaan, vuokrauspäätösten ehtojen mukaisesti vuokra-aikana toimiessaan sekä alueita vuokra-aikana hallitessaan ja käyttäessään vuokralaiset ovat hyväksyneet, että vuokraus päättyy kolmen kuukauden irtisanomisajoin. Asia on syytä huomata, että maanvuokralain 24 §:n mukaan toistaiseksi voimassaoleva vuokrasuhde päättyy, jollei muuta ole sovittu, kahden viikon kuluttua irtisanomisesta. Maanvuokralain mukainen irtisanomisaika on siis merkittävästi lyhyempi, kuin vuokrasopimuksissa sovittu kolmen kuukauden irtisanomisaika. Maanvuokralaissa ei ole säädetty siitä, että vuokralaisen maanvuokrasopimuksen mukaista hallintaoikeutta voitaisiin pidentää tai jatkaa sen jälkeen, kun vuokrasopimus päättyy irtisanomisen perusteella. Omaisuuden pitäminen toisen omistamalla maalla ei ole mahdollista ilman voimassaolevaa sopimusta, ja vuokraukset on irtisanottu 25.11.2020 tehdyllä päätöksellä.

Tontit-yksikön päällikkö on maanvuokrasopimuksen irtisanomista koskevassa päätöksessään 25.11.2020 (333 §) perustellut sitä vuokra-alueen ottamisella Helsingin kaupungin omaan hallintaan ja käyttöön.

Malmin entinen lentokentän ja lentoaseman alue on kaupunginvaltuustossa 26.10.2016 hyväksytyn Helsingin yleiskaavan (2016) tärkein uusi rakentamisalue, josta suunnitellaan ja rakennetaan noin 25 000 asukkaan uusi kaupunginosa, ja siellä varaudutaan noin 2 000 työpaikan sijoittumiseen. Yleiskaavan toteuttamishjelmassa (kaupunginhallitus 4.6.2018) Malmin entinen lentokentän alue kuuluu yleiskaavan ensimmäiseen toteutusvaiheeseen. Korkein hallinto-oikeus (KHO) katsoi päätöksessään 8.11.2018, että edellytykset Malmin entisen lentokentän alueen osoittamiselle yleiskaavassa asuinkäyttöön ovat olemassa. Korkein hallinto-oikeus toisaalta kumosi joitakin osia yleiskaavan hyväksymistä koskevasta Helsingin kaupunginvaltuuston päätöksestä, mikä lisää Malmin entisen lentokentän alueen merkitystä kaupungin asunorakentamisessa.

Kaupunginvaltuuston 11.11.2020 (313 §) hyväksymässä Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmassa 2020 on asetettu tavoitteeksi, että Helsingissä rakennetaan uudistuotantona ja käyttötarkoituksen muutoksilla vuosittain vähintään 7 000 asuntoa ja vuodesta 2023 alkaen vähintään 8 000 asuntoa. Kaupunginvaltuuston asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman hyväksymistä koskevan päätöksen mukaan Malmin entisen lentokentän alue on keskeinen aluerakentamiskohde.

Alueen ensimmäiset asuinrakentamisen asemakaavat (Nallenrinteen ja Lentoasemankortteleiden asemakaavojen muutokset) on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 31.3.2021. Nallenrinteen kaavaratkaisu mah-

dollistaa asuinalueen rakentamisen lähipalveluineen ja puistoalueineen noin 2 800 asukkaalle. Kaavamuutoksessa uutta asuntokerrosalaa on noin 132 100 k-m² ja toimitila- sekä palvelukerrosalaa noin 10 900 k-m². Alueen pohjoisosaan suunniteltu puisto muodostaa osan koko lentokenttä-alueesta yhdistävää puistoverkostoa. Lentoaseman kortteleiden kaavaratkaisu mahdollistaa uuden asuinalueen rakentamisen lähipalveluineen ja puistoalueineen noin 2 200 asukkaalle. Alueen historia ja ajallinen kerrostuneisuus tehdään näkyväksi uudessa kaupunkiympäristössä ja uusi rakentaminen sovitetaan paikan kulttuurihistoriallisiin arvoihin. Alueelle on suunniteltu seitsemän asuinkorttelia, pelastusasema, koulu ja päiväkotikoti, koko lentokenttäalueelle rakennettavan puistoverkoston keskeisin viheralue Lentoasemanpuisto sekä kaksi pienempää puistikkoa. Uutta asuntokerrosalaa on noin 100 075 k-m² ja palveluiden sekä toimitilarakennusten kerrosalaa noin 24 788 k-m².

Alueella on lisäksi jo kolme valtuuston hyväksymää lainvoimaista asemakaavaa: lentoaseman suojeltavien rakennusten, terminaalin ja hangaarin asemakaavan muutos (Kvsto 16.1.2019) sekä Tattarisillan eritasoliittymän (Kvsto 7.11.2018) ja Fallkullan tilan (Kvsto 16.1.2019) asemakaavat. Lentoaseman keskeisimmät rakennukset lentoasemarakennus, lentokonehalli sekä autotalli on suojeltu asemakaavan muutoksella nro 12450 kaupunkikuvallisesti, rakennustaiteellisesti ja historiallisesti arvokkaina rakennuksina sr-1 ja sr-2 -merkinnöin. Rakennuksia tai niiden osia ei saa purkaa eikä niissä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutostai lisärakentamistöitä, jotka heikentävät rakennusten rakennustaiteellisia, historiallisia tai kaupunkikuvallisia arvoja tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä. Lennonjohtotornin, sääaseman ja lennonvalmisteluhuoneen tilat säilytetään nykyisessä asussaan nähtävyysskäytössä.

Asemakaavojen kanssa rinnan laaditaan niihin liittyvät tekniset selvitykset ja suunnitelmat sekä varmistetaan suunnitelmien toteutuskelpoisuus. Asuntorakentamisen käynnistäminen edellyttää asemakaavoituksen, esirakentamisen suunnittelun ja toteutuksen, katujen ja kunnallisteekniikan suunnittelun ja rakentamisen sekä tontinluovutusprosessin ajallista limittämistä. Kaupungin tavoitteena on käynnistää rakentaminen Nallenrinteen ja Lentoasemankortteleiden kaava-alueilta 2020-luvun alussa. Alueilla olemassa oleva katuverkko, infrastruktuuri ja joukkoliikenne ovat tehokkaasti hyödynnettävissä ja uusi kaupunkirakenne on luontevasti liitettävissä niihin.

Suunnittelu- ja rakentamistavoitteiden hallittu limittäminen ja toteutus sekä eri rakentamisvaiheiden keskinäisten riippuvuuksien ennakointi ja koordinointi edellyttävät, että myös Malmin lentoaseman alueella sijaitsevien mm. toimitalorakennuksen, varaston, kevytrakenteisen lentokonesuojan ja väliaikaisen toimistotilan pitämistä varten vuokratut alueet otetaan kaupungin omaan hallintaan ja käyttöön suunnitellusti irtisano-

misehtojen mukaisesti. Malmin entisen lentokentän alueen kaupungin haltuun saamisen pitkittyminen on jo viivästyttänyt alueen rakentamista ja siten vaarantanut kaupungin kasvun kannalta tärkeän strategisen asuntotuotantotavoitteen saavuttamisen. Irtisanottujen vuokrasopimusten mukaiset vuokra-alueet sijaitsevat alueilla, joilla on voimassa joko lainvoimainen asemakaava tai kaupunginvaltuuston hyväksymä asemakaavan muutos, joka ei ole vielä lainvoimainen, eikä irtisanottujen maanvuokrasopimusten vuokra-alueilla sijaitsevia rakennuksia ole merkitty po. asemakaavamääräyksissä säilytettäväksi, vaan ne tulee purkaa.

Ennen varsinaisen asuinrakentamisen alkamista alueella on suoritettava runsaasti erilaisia toimenpiteitä. Alueelle valmistellaan muun muassa aluerakentamista palvelevia maaperäselvityksiä ja pilaantuneiden maiden kunnostusta, luontoselvityksiä, esirakentamistöitä, koestabilointialueita ja koepainopenkereitä, maakaasun runkoputken siirtoa sekä siihen liittyviä maansiirto- ja esirakentamistöitä, lumen vastaanottopaikan rakentamista ja säilytysalueen rakentamista. Lisäksi pelastuslaitokselle avataan hälytysreitit entisen lentokenttäalueen poikki, ammatitietopetukselle rakennetaan väistötiloja ja alueelle tulee väliaikaiskäyttöä kaupunkilaisia sekä kaupunkiorganisaation omia tarpeita varten. Alue avataan väliaikaiskäytön yleissuunnitelman mukaisesti kaikkien kaupunkilaisten käyttöön. Kaupunki on suunnitellut alueelle väliaikaisina toimintoina esimerkiksi tapahtumia, talvi- ja kesävirikistyskäyttöä sekä liikuntapalveluita.

Alueen esirakentamisen viivästyminen, tapahtumien peruuntuminen ja väliaikaistoimintojen estyminen aiheuttavat kaupungille merkittäviä taloudellisia haittoja välittömästi ja välillisesti. Kaupungin tulee pystyä toteuttamaan tarvittavat esirakentamis-, aluerakentamis- ja rakennusten rakentamistoimenpiteet alueella ilman mitään rajoitteita.

Siten tontit-yksikön päällikön irtisanomien vuokrasopimusten maa-alueet tulee saada kaupungin hallintaan mahdollisimman nopeasti eikä irtisanomispäätöksen peruminen tai uusien vuokrasopimusten tekeminen ole kaupungin edun mukaista. Myös aidatun alueen ulkopuolisten maanvuokrasopimusten irtisanominen on tehty asemakaavojen toteuttamisen edellyttämässä aikataulussa.

Oikaisuvaatimuksen tekijöiden turvaamistoimia koskevista päätöksistä esittämään todettakoon vain lyhyesti, että turvaamistoimiasioita, kuten omaisuuden asettamista takavarikkoon tai sakon asettamista toiminnan keskeyttämiseksi, arvioidaan täysin erilaisen lainsäädännön perusteella kuin maanvuokrasopimuksen voimassaoloa ja maanvuokrasopimuksen voimassaolon päättymisen seurauksena oikeudetonta alueiden hallintaa sekä siitä seuraavaa häätöä. Malmin lentokenttäyhdistys ry:n tur-

17.08.2021

vaamistoimihakemus on myös hylätty ja Malmin lentokenttäyhdistys ry:n turvaamistoimihakemuksen hylkäämispäätös on lainvoimainen.

Käräjäoikeus onkin antanut 23.12.2020 tuomion nro 75004 (L19/67382), jonka mukaan se on hylännyt Malmin lentokenttäyhdistys ry:n kanteen maanvuokrasopimuksen voimaansaattamisesta/ vuokraajan jatkamisesta lakiin perustumattomana sekä selvittämättömänä. Käräjäoikeus on tuomiossaan 23.12.2020 vahvistanut Helsingin kaupungin ja Malmin lentokenttäyhdistys ry:n välisen maanvuokrasopimuksen päättyneeksi 31.12.2019 ja velvoittanut Malmin lentokenttäyhdistys ry:n välittömästi hädän uhalla jättämään entisen vuokra-alueen kaupungin vapaaseen hallintaan. Käräjäoikeus on tuomion perustelussa todennut, että toistaiseksi voimassaoleva maanvuokrasopimus voidaan maanvuokralain 22 §:n nojalla irtisanoa milloin tahansa. Maanvuokralain 24 §:n 1 momentin 2- kohdan nojalla vuokrasuhde päättyy irtisanomisen jälkeen kahden viikon kuluttua irtisanomisesta, jos sopimus on voimassa toistaiseksi. Tuomion perustelujen mukaan kaupunki on irtisanonut Malmin lentokenttäyhdistyksen ja kaupungin välisen vuokrasopimuksen 28.1.2019 tiedoksiannetulla irtisanomisilmoituksella päättymään 31.12.2019. Tuomion perustelujen mukaan Malmin lentokenttäyhdistykselle ei voi syntyä oikeutta maa-alueen hallintaan sovitellen jo päättyneen maanvuokrasopimuksen ehtoja. Käräjäoikeuden tuomion mukaan Malmin lentokenttäyhdistyksen kanteessa vaaditulle oikeudelle ei ole olemassa maanvuokralaissa säädettyä perustetta. Käräjäoikeuden päätös ei ole lainvoimainen.

Myös Helsingin hovioikeus on 28.12.2020 ja 8.1.2021 antamallaan päätöksillä hylännyt Malmin lentokenttäyhdistys ry:n pyynnön Helsingin käräjäoikeuden 23.12.2020 antaman tuomion täytäntöönpanon kieltämisestä, koska asiassa ei ole ilmennyt sellaisia seikkoja, joiden perusteella täytäntöönpanon kieltäminen olisi aiheellista. Hovioikeuden päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta (ulosottokaari 10 luku 25 §). Käräjäoikeuden tuomio on saatettu ulosottolaitoksen täytäntöönpantavaksi, koska Malmin lentokenttäyhdistys ry ei ollut poistunut entiseltä vuokra-alueeltaan vapaaehtoisesti. Ulosottolaitoksen kihlakunnanvouti on 16.3.2021 suorittanut Malmin lentokenttäyhdistys ry:n entisellä vuokra-alueella häätötoimituksen, jossa alue on luovutettu kaupungin vapaaseen hallintaan.

Oikaisuvaatimuksen tekijöiden entisten vuokra-alueiden ottaminen kaupungin omaan hallintaan ja käyttöön ei ole riippuvaista Malmin lentokenttäyhdistys ry:n tai muidenkaan tahojen oikeudenkäynnistä tai sen vaiheesta. Malmin lentokenttäyhdistys ry on pitänyt maanvuokrasopimuksen ja maanvuokralain vastaisesti aluetta hallinnassaan maanvuokrasopimuksen voimassaolon päätyttyä. Lentotoimintaa on jatkettu ja aluetta hallittu ilman maanomistajan lupaa ja vastoin maanvuokraso-

pimusehtoja. Alue on luovutettu kaupungin vapaaseen hallintaan hää-
tötoimituksessa. Kenttä on merkitty suljetuksi ilmailutiedotusjärjestel-
mässä ja kentälle on asetettu sulkemista koskevat merkinnät.

Oikaisuvaatimuksen tekijöiden maanvuokrasopimusten irtisanominen ei
liity kaupungin ja Malmin lentokenttäyhdistys ry:n väliseen oikeuspro-
sessiin. Sopimusten irtisanomisten syyt on kuvattu edellä tässä vas-
tauksessa. Oikaisuvaatimuksen tekijät eivät voi oikeuttaa toimintaansa
kolmannen tahon maanvuokrasopimuksen ja maanvuokralain vastai-
seen toimintaan vedoten, vaan heidän tulee noudattaa omien vuokra-
sopimustensa ehtoja sekä maanvuokralain määräyksiä. Maanvuokra-
sopimusten irtisanominen vuokrausehtojen mukaisesti ei ole myöskään
riippuvaista lentotoimintaa koskevista päätöksistä eikä maanvuokraso-
pimusten irtisanominen edellytä esimerkiksi lainvoimaisen kaavan ole-
massaoloa.

Vaarantamiskiellon osalta todettakoon, että ELY-keskuksen asettaman
vaarantamiskiellon mukaan on kielletty sellaisiin toimenpiteisiin ryhty-
minen, jotka vaarantavat rakennusten, lentokenttäalueiden ja sen ym-
päristön kulttuurihistoriallista arvoa. Kaikilla nyt irtisanotuilla vuokra-
alueilla ei ole rakennuksia ja kun tarkastellaan irtisanottujen vuokraso-
pimusten alueilla olevia rakennuksia/rakennelmia, ne ovat ilmakuvi-
perusteella valmistuneet pääosin vuosien 2005 - 2008 välillä eikä näillä
rakennuksilla/rakennelmilla ole kaikilla edes pysyvän rakennuksen ra-
kennustunnuksia. Ilmailuliiton omistama pysyvän rakennustunnuksen
omaava rakennus on valmistunut vuonna 1985. Vaarantamiskiello ei
estä maanvuokrasopimusten irtisanomista. Entisten vuokralaisten tulee
kustannuksellaan varmistaa vaarantamiskiellon laajuus ja poikkeamis-
mahdollisuudet osana rakennusten purkuihin liittyvää lupamenettelyä,
käytännössä rakennuksen purkamisesta pyydetään ELY-keskuksen
lausunto purkamislupa/ilmoitusmenettelyn yhteydessä. Maanvuokraso-
pimusten irtisanominen tai rakennusten purkaminen asianmukaisen lu-
pa/ilmoitusmenettelyn jälkeen eivät missään olosuhteissa täytä rikok-
sen tunnusmerkistöä. Asiassa tulee myös huomata, että viime kädessä
maanvuokrasopimusten ehtojen ja maanvuokralain mukaisesti vuokra-
nantaja voi purkaa rakennukset ja poistaa omaisuuden alueelta entis-
ten vuokralaisten kustannuksella. Entisen lentokentän alueelta on myös
jo poistunut vuokralaisia, jotka ovat maanvuokrasopimuksen ehtojen
mukaisesti poistaneet omaisuutensa alueelta. Vuokralaisia on irtisano-
mispäätöksen liitteenä olleessa toimintaohje vuokrasopimuksen päät-
tyessä-asiakirjassa ohjeistettu, että vuokralaisen tulee hankkia kaikki
purkuun tarvittavat viranomaisluvut. Esimerkiksi Suomen Ilmailuliitto
on lisäksi puhelimitse ohjeistettu menettelystä vaarantamiskielloon liit-
tyen.

ELY-keskus on myös ratkaisullaan 26.6.2019 todennut, että ELY-keskus ei määrää Malmin lentoasemaa rakennuksineen ja lentokenttä-alueineen suojeltavaksi. ELY-keskus katsoi muun muassa, että asemakaavamuutoksessa, jossa suojellaan lentoaseman merkittävimmät rakennukset, on huomioitu lentoasemarakennusten suojelutavoitteet maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamalla tavalla. Edelleen ELY-keskus katsoi, että koska lentoaseman kulttuuriympäristön arvot voidaan turvata rakennusperintölain pääsäännön mukaisesti asemakaavoituksen keinoin, ei rakennusperintölain mukainen suojelu ole tarpeellista. Ympäristöministeriö on 2.3.2021 hylännyt ELY-keskuksen päätöksestä tehdyt valitukset. Valitukset hylättiin, koska ministeriö katsoi, ettei ELY-keskuksen päätös ole lainvastainen. Lentoaseman terminaalirakennus ja hangaari on suojeltu asemakaavalla. Ministeriö katsoi, että ELY-keskus ei toiminut lainvastaisesti, kun se tulkitsi asemakaavoituksen olevan ensisijainen menettely suojelukysymyksessä. Malmin lentoaseman ystävät ry on valittanut ympäristöministeriön päätöksestä.

Oikaisuvaatimuksen tekijän kilpailulaista esittämään on todettava, että Kilpailu- ja kuluttajavirastoon liittyvät asiat käsitellään erikseen omassa prosessissaan. Lyhyesti todettakoon kuitenkin, että kilpailulain 30 a §:ssä säädetään kilpailu- ja kuluttajaviraston toimivallasta. Lain 30 a § koskee tilannetta, jossa julkinen sektori tai sen määräysvallassa oleva yksikkö harjoittaa taloudellista toimintaa tarjoamalla tavaroita tai palveluja. Lain esitöiden mukaan asemakaavoitus tai kiinteistöjen vuokraaminen osana kunnan maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tarkoitettua alueiden käytön suunnittelutehtävän hoitoa ei tapahdu kilpailutilanteessa markkinoilla. Viiden vuokralaisen maanvuokrasopimusten irtisanomista ei voida pitää toimenpiteenä, jolla olisi kilpailulaissa tarkoitettuja vaikutuksia kilpailuun. Kilpailulain 30 b §:n mukaan 30 a §:ssä säädettyä ei myöskään sovelleta, jos soveltaminen estäisi merkittävän kansalaisten hyvinvointiin, turvallisuuteen tai muuhun sellaiseen yleiseen etuun liittyvän tehtävän hoitamisen. Tontit-yksikön päällikön maanvuokrasopimuksen irtisanomis päätöksellä ei ole myöskään päätetty alueen rakentamisesta eikä muusta tulevasta käytöstä, joten ei voida katsoa, että oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös olisi senkään vuoksi esimerkiksi kilpailulain vastainen.

Kaupunki on osallistunut Helsinki-Malmin lentoasemaa korvaavaa lentopaikkaa selvittävän asiantuntijaryhmän selvitystyöhön. Helsinki-Malmia korvaavaa lentokenttää on asiantuntijaryhmän puheenjohtajan yhteenvedosta 5.10.2015 ilmenevästi vuosien aikana selvitetty useita kertoja. Asiantuntijaryhmän tavoitteena on ollut hahmotella toimivaa liiketoimintamallia ja eritellä kentän rakentamiseen liittyviä kustannuksia, tarkastella uuden lentopaikan rakentamisen edellytyksiä ja rajoituksia sekä toiminnallisia vaatimuksia. Kaupunki on myös teettänyt selvityksen Helsinkiin tulevan helikopterikentän sijaintipaikasta. Kaupunginhal-

lituksen elinkeinojaosto päätti 16.9.2019 alueen varaamisesta helikopterikentän toteutusedellytysten jatkoselvittämistä varten.

Oikaisuvaatimusten tekijät ovat esittäneet, että Suomen hallitus ja eduskunta ovat edellyttäneet, että korvaavat toimet ratkaistaan ja siviili-ilmailu siirretään toimintaedellytyksiltään kunnollisille korvaaville kentille ja että lentotoiminnan lakkauttaminen voi tapahtua vasta sen jälkeen.

Liikenne- ja viestintäministeriö on 5.10.2015 tiedottanut, että Helsinki-Malmia korvaavaa kenttää tai sen sijaintia ei pystytä osoittamaan. Eduskunta myös hylkäsi vuonna 2018 ns. Lex Malmi kansalaisaloitteen sisältyvän lakiehdotuksen. Valiokunta-asiakirjoissa todetusti valiokunta ei pitänyt asianmukaisena, että lainsäätäjät puuttuu kunnallisen itsemääräämisoikeuden piirissä tehtyyn lainmukaiseen yksittäispäätökseen samalla toimien vastoin jo tehtyjä sopimuksia valtion ja Helsingin kaupungin välillä. Eduskunta edellytti, että valtioneuvosto ryhtyy toimenpiteisiin korvaavien lentokenttätoimintojen turvaamiseksi, jotta Malmin lentokentän ilmailutoiminnot voivat jatkua hyvien yhteyksien ja etäisyyksien päässä. Toimenpiteitä edellytettiin siis valtioneuvostolta eikä Helsingin kaupungilta. Maanvuokrasopimusten voimassaoloa tai irtisanomisia ei voida sitoa ulkopuolisen tahon tekemiin toimenpiteisiin tai korvaavan kentän valmistumiseen.

Liikenne- ja viestintäministeriö on myöntänyt avustuksia lentoasemien ja lentopaikkojen toiminta- ja investointimenoihin. Vuonna 2020 yleisilmailulentoaikoja tuettiin yhteensä 2 miljoonalla eurolla. Tukea myönnettiin Nummelan, Hyvinkään, Pyhtään ja Lahti-Vesivehmaan lentokenttien investointeihin. Päätöksellä huomioitiin eduskunnan 4.4.2018 antama lausuma koskien toimenpiteitä Malmin lentokentän korvaavien lentopaikkatoimintojen turvaamiseksi.

Toistaiseksi voimassaolevan maanvuokrasopimuksen irtisanominen ei ole poikkeuksellinen oikeustoimi. Toistaiseksi voimassaoleviin sopimukseen liittyy irtisanomisaika, ja vuokrasopimus voidaan kumman osapuolen toimesta tahansa irtisanoa. Maanvuokrasopimuksessa on kysymys yksityisoikeudellisesta sopimussuhteesta ja maanvuokrasopimuksen irtisanomismenettelystä säädetään maanvuokralaissa. Maanvuokralain 22 §:n 2 momentin mukaan vuokrasopimus, joka on voimassa toistaiseksi, voidaan milloin tahansa sanoa irti. Maanvuokralain 24 §:n mukaan kun vuokrasopimus on irtisanottu, vuokrasuhde päättyy, jollei muuta ole sovittu, kahden viikon kuluttua irtisanomisesta, jos sopimus on voimassa toistaiseksi. Oikaisuvaatimusten tekijöiden maanvuokrasopimuksissa sovittua kolmen kuukauden irtisanomisaikaa voidaan siten pitää erittäin pitkänä. Maanvuokralaki ei myöskään edellytä, että toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen irtisanomiselle tulisi ilmoittaa irtisanomisperustetta.

Hallintolain 45 §:n mukaan päätös on perusteltava ja perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset. Maanvuokrasopimukset on irtisannottu, jotta alue saadaan kaupungin omaan käyttöön ja hallintaan. Tontti-yksikön päällikön päätöksen 25.11.2020 (333 §) perusteluissa on käyty läpi maanvuokrausten voimassaolo ja päättymisehdot, perustelut irtisanomiselle sekä toimivalta päätöksen tekemiseen. Maanvuokrasopimusten irtisanominen on suoritettu asiassa aikaisemmin tehtyjen vuokrauspäätösten ja vuokrasopimusten ehtojen ja määräysten mukaisesti, mikä myös ilmenee päätöksen perusteluista. Vuokralaiset ovat olleet tietoisia vuokrausehdoistaan, vuokrausten voimassaolosta ja siitä, että vuokraukset ovat olleet irtisanomisenvaraisia. Päätöksen perusteluissa on mainittu, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun ja päätös on perusteltu asianmukaisesti. Kaikki vuokra-alueet tarvitaan kaupungin omaan käyttöön riippumatta alueen käyttötarkoituksesta tai alueella harjoitettavan toiminnan luonteesta ja kaikki irtisanomispäätöksen kohteena olevat vuokra-alueet ovat sijainniltaan sellaisia, että ne tulee saada kaupungin hallintaan. Ennen maanvuokrasopimusten irtisanomispäätöksen 25.11.2020 (333 §) tekemistä ko. alueiden vuokralaisia on päätöksen perusteluista ilmenevästi myös kuultu kirjeitse ja kuulemisissa esitetyt seikat sekä vuokralaisten toimittama selvitys on arvioitu ja huomioitu päätöksenteossa. Taas muut tahot kuten Malmin lentokenttäyhdistys ry, yhdistyksen asiakkaat tai yhteistyökumppanit eivät ole kaupungin ja viiden maanvuokralaisen välisissä maanvuokrausasioissa asianosaisia eikä maanvuokrasuhteen päättymisillä voida myöskään katsoa olevan välitöntä vaikutusta näiden toimijoiden etuihin, oikeuksiin eikä velvollisuuksiin. Asiassa on hankittu asian ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot ja selvitykset. Päätös sopimusten irtisanomisesta on tehty vasta kuulemisen jälkeen, eikä sopimuksen päättymisajankohdasta tämän vuoksi ole voitu ilmoittaa vielä kuulemiskirjeessä, vaan se on ilmoitettu irtisanomispäätöksessä.

Kiinteistöviraston tonttiosaston osastopäällikkö on 17.3.2017 (54 §) päättänyt Patria Aviation Oy:n rakennuksen ostamisesta Malmin lentopaikalta. Päätöksen perustelujen mukaan: ”rakennuksen hankinta mahdollistaa vanhassa hangaarissa (lentokonehalli 1) sijaitsevien yleisilmailua palvelevien toimintojen siirron vapauttaen nämä tilat kaavailtuun tapahtumakäyttöön. Lisäksi päätöksen perustelujen mukaan hyväkuntoista rakennusta voidaan käyttää Malmin lentokenttäalueen rakentamisvaiheessa työmaatukikohtana, joka osaltaan alentaa alueen rakentamiskustannuksia. Kaupunki voi päättää ostaa sille merkityksellisen rakennuksen. Rakennuksen ostaminen ei tarkoita sitä, että kaupungin täytyisi ostaa kaikki tai jotkin muut samalla alueella olevat rakennukset, joille kaupungilla ei ole käyttöä.

Vuokrasopimusten ehto vuokra-alueen tyhjentämisestä ja rakennusten ja rakennelmien purkamisesta vuokrasuhteen päättyessä on maanvuokralain ja yleisen käytännön mukainen. Maanvuokralain 76 §:n mukaan vuokramiehellä on oikeus saada korvausta vuokra-alueelle tekemistään parannuksista vain, mikäli siitä on sovittu. Edelleen milloin vuokranantaja ei lunasta rakennusta tai laitosta, on vuokramiehen, mikäli ei toisin ole sovittu, kolmen kuukauden kuluessa vuokrasuhteen päättymisestä siirrettävä se pois ja pantava niiden paikka kuntoon. Vuokranantajalla on muussa tapauksessa maanvuokralain mukaan oikeus vuokramiehen lukuun myydä ne julkisella huutokaupalla ja huolehtia niiden paikan kuntoonpanosta.

Maanvuokrasopimusten ja vuokrauspäätösten ehtojen mukaan vuokralaiset ovat vuokra-ajan päättyessä velvollisia viemään pois rakennukset, rakennelmat, rakenteet ja muun vuokra-alueella olevan omaisuuden sekä siistimään alueen ja saattamaan sen vuokranantajan hyväksymään kuntoon. Edelleen maanvuokrasopimusten ehtojen mukaan mikäli vuokralainen ei yhden kuukauden kuluessa vuokra-ajan päättymisestä ole täyttänyt mainittuja velvollisuuksiaan, vuokranantajalla on oikeus tehdä tai teettää velvollisuuksien täyttämiseksi tarpeelliset toimenpiteet vuokralaisen lukuun ja periä toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset vuokralaiselta.

Kaupunki noudattaa samanlaisia periaatteita samanlaisissa tapauksissa. Kaikki maanvuokralain 5 luvun mukaiset vuokrasopimukset, joissa maata on vuokrattu liike-, teollisuus-, varasto tai vaikkapa toimitalorakennuksen pitokäyttöön, sisältävät ehdot, joiden mukaan rakennukset ja rakennelmat tulee purkaa ja omaisuus poistaa vuokra-alueelta maanvuokrasopimuksen voimassaolon päättyessä. Vuokralaisten tulee tällöin hakea myös tarvittavat luvat rakennusten purkamiseksi. Sopimuksen päättämisehdot määräytyvät maanvuokralain 5 luvun mukaisesti. Edellä kuvatun kaltaisia sopimusehtoja ei ole myöskään oikeuskäytännössä pidetty kohtuuttomina. Kaikkien vuokralaisten on tullut varautua rakennusten ja muun omaisuuden poisviemisestä aiheutuviin kustannuksiin sopimuksen päättyessä. Rakennusten omistajat vastaavat rakennustensa mahdollisten jatkokäyttömahdollisuuksien selvittämisestä. Irtisanomispäätöksen liitteenä olevan toimintaohje vuokrasopimuksen päättyessä-liitteen sisältö on maanvuokralain ja ympäristönsuojelulainsäädännön mukainen. Yhdenvertaisuusperiaatetta, tasapuolisuusperiaatetta tai omaisuuden suojaa ei ole rikottu.

Suomen Ilmailuliitto on vaatinut, että kaupunki ostaisi sen toimitilarakennuksen. Edellä kuvatusti, maanvuokrasopimuksessa ei ole sovittu siitä, että kaupunki ostaisi rakennuksen, vaan maanvuokrasopimuksessa on sovittu, että vuokralainen purkaa rakennuksen vuokrasopimuksen päättyttyä. Asiassa ei ole tarkoituksenmukaista, että kaupunki

ottaisi vastatakseen vuokralaisen vastuulla olevasta rakennuksen purkuvelvoitteesta ja lisäksi maksaisi siitä vuokralaiselle. Asiassa ei siten ole tarkoituksenmukaista ostaa Suomen Ilmailuliiton toimitilarakennusta.

Suomen Ilmailuliiton mukaan päätökseen liitetyn Toimintaohje vuokrasopimuksen päättyessä-asiakirjan ehdot poikkeaisivat sen maanvuokrasopimuksen ehdoista. Suomen Ilmailuliiton maanvuokrasopimuksen ehtojen mukaan vuokra-alue on tyhjennettävä, aita, rakennukset ja rakennelmat poistettava sekä alue saatettava vuokranantajan hyväksymään kuntoon vuokra-ajan päättymiseen mennessä. Vuokralaisen tulee vuokra-ajan päättyessä esittää kaupungille riittävä selvitys siitä, mitä toimintaa alueella on harjoitettu ja mitä jätteitä tai aineita alueella säilytetään tai on säilytetty sekä onko maaperän todettu saastuneen taikka onko maaperässä jätteitä tai aineita, jotka voivat aiheuttaa maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Mikäli vuokra-alueella havaittaisiin maaperän ja pohjaveden pilaantumista tai jätteitä maassa, vuokralainen vastaa kustannuksellaan vuokra-alueen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta sekä alueella olevien jätteiden poistamisesta sopimuksesta ilmenevällä tavalla. Sopimuksen ehtojen mukaan vuokralainen on velvollinen huolehtimaan siitä, että vuokra-alue ei vuokralaisen toimesta tai muutoin pilaannu ja mikäli vuokra-alue vuokra-aikana tahtuneen onnettomuuden tai muun syyn vuoksi pilaantuisi, vuokralainen on velvollinen ilmoittamaan asiasta sekä puhdistamaan alueen. Edelleen sopimusehtojen mukaan mikäli vuokralainen laiminlöisi em. velvollisuutensa, vuokranantajalla on oikeus tutkia ja puhdistaa saastunut alue vuokralaisen kustannuksella. Irtisanomispäätöksen liitteenä olleessa Toimintaohje vuokrasopimuksen päättyessä-asiakirjassa on annettu toimintaohjeita vuokrasopimuksen päättyessä. Toimintaohjeen mukaan esimerkiksi rakennukset, rakennelmat, laitteet, anturat ja perustukset puretaan. Samoin ohjeen mukaan mm. asfaltti ja betonipinnat poistetaan, vuokralainen hankkii purkuun tarvittavat viranomaisluvut ja lisäksi ohjeessa on tietoja esimerkiksi purkuun liittyvästä aloitus- ja lopetuskatselmuksesta. Edellä mainittuja ehtoja ei ole pidettävä maanvuokrasopimuksen ehtojen vastaisena. Ohjeen mukaan vuokralaisen tulee myös ennen vuokra-ajan päättymistä esittää vuokranantajalle maanvuokrasopimuksen mukainen riittävä selvitys alueen toimintahistoriasta, maaperän ja pohjaveden tilasta ja/tai kunnostamisesta ja ohjeessa on myös muita maanvuokrasopimuksen mukaisia maaperän puhtauteen liittyviä ehtoja. Edellä mainitun selvityksen saamisen jälkeen mahdollisia tutkimustarpeita, puhdistustoimenpiteitä ja vastuita arvioidaan maanvuokrasopimuksen ehtoihin pohjautuen yhteistyössä kaupungin edustajien kanssa.

Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen on tärkeä kaupungin viheralueiden suunnittelua ohjaava tavoite. Asemakaavakartoissa, määräyk-

sissä ja asemakaavaselostuksissa on esitetty, kuinka luontoarvojen huomioon ottaminen toteutetaan ja alueella tehdään lisäselvityksiä luontoarvoista. Uuden asuinalueen rakenne perustuu puistoverkkoon. Tulevat puistot ovat osa niittyverkostoa ja niittyluonto on yksi tulevien puistojen tyypeistä. Puistoalueille on mahdollista tuoda erityyppisiä ja eri lajeille sopivia ympäristöjä ja puistoverkosto luo edellytyksiä alueen monien luontoarvojen säilymiselle sekä ekologisia yhteyksiä. Puistoverkon osana säilyy nykyisiä luontoalueita, mukaan lukien osa kenttää ympäröivistä arvokkaista metsistä.

Tällä hetkellä Lentoasemankortteleiden ja Nallenrinteen vuorovaikutusraporteissa todetusti ei ole tiedossa, että alueella olisi kohteita tai lajeja, jotka muodostaisivat ehdottomia lainsäädännöllisiä esteitä rakentamiselle, eikä sitä myöden myöskään yksittäisten rakennusten purkamiselle.

Heinäkurppia Malmin entisellä lentokentällä on havaittu muuttokausien yhteydessä viheralueilla, jossa on heinäkurppien levähdyspaikoille olennaista matalaa ruoho- tai heinäkasvillisuutta. Malmin entisen lentokentän alue ja monet muut alueet Helsingissä ovat toimineet niiden levähdyspaikkoina muuttokautena. Sopimusten irtisanominen yksittäisten rakennusten osalta ei vaikuta lajiin heikentävästi. Yksittäisten rakennusten purkutyöt eivät ulotu viheralueille, vaan irtisanottujen maanvuokrasopimusten entiset vuokra-alueet sijaitsevat ns. aidatun alueen ulkopuolella. Vuonna 2020 tehdyn lepakkoselvityksen mukaan alueelta ei löydetty lisääntymisyhdyskuntia. Aiemmassa selvityksessä lepakoiden käyttämissä oletettujen rakennusten ei myöskään todettu enää olevan lepakoiden käytössä, ja todennäköisesti niiden käyttö on aina ollut satunnaista. Sen sijaan löydettiin yksi uusi rakennus, jota muutamien pohjanlepakoiden ryhmä käyttää säännöllisesti päiväpiilonaan. Päiväpiilona ei selvityksen mukaan käytetä irtisanottujen vuokrasopimusten rakennuksia/rakennelmia, eikä yksittäisten rakennusten/rakennelmien purkaminen vaikuta lajiin heikentävästi. Selvityksen mukaan korvaavia päiväpiiloja voitaisiin myös luoda suunnittelemalla lepakkoystävällisiä rakenteita alueen uusiin rakennuksiin ja/tai sijoittamalla alueelle lepakompönttöjä. Herkkiä hyönteislajeja on tutkittu selvityksin mm. vuosina 2016, 2017 ja 2019. Esimerkiksi viheryökkönen ei viheryökkösen esiintymisestä vuonna 2019 tehdyn selvityksen mukaan esiinny nyt irtisanottujen vuokrasopimusten läheisyydessä, eikä sopimusten irtisanominen tai yksittäisten rakennusten/rakennelmien purkaminen siten vaikuta lajiin heikentävästi. Lisäksi todetaan, että tontit-yksikön päällikön maanvuokrasopimuksen irtisanomis päätöksellä ei ole päätetty alueen rakentamisesta eikä muusta tulevasta käytöstä, joten ei voida katsoa, että oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös olisi senkään vuoksi esimerkiksi luonnonsuojelulain tai ympäristöoikeuden periaatteiden vastainen. Selvyyden vuoksi todetaan, että viiden vuokralaisen maan-

vuokrasopimusten voimassaolon päättäminen, joilla on vuokrattu alueita tässä esitystekstissä mainittuihin tarkoituksiin, ei edellytä myöskään YVA-menettelyä.

Oikaisuvaatimusten tekijöiden esittämään siitä, että huhtikuussa 2019 järjestetyssä tiedotustilaisuudessa olisi kaupungin edustajien toimesta kerrottu, ettei pysyviä rakennuksia koskevia vuokrasopimuksia irtisanottaisi Malmin lentokenttäyhdistys ry:n vuokrasopimuksen päättyessä eikä sopimuksia irtisanottaisi ennen asuntorakentamista, on todettava, että tiedotustilaisuuteen osallistuneilta kaupungin edustajilta on tarkastettu, mitä tilaisuudessa on puhuttu. Vuokralaisille/oikaisuvaatimusten tekijöille ei ole ilmoitettu heidän väittämiään seikkoja. Edellä mainitussa tilaisuudessa informoitiin suunnittelun ja rakentamisen aikataulutavoitteista, joiden takia Malmin lentokenttäyhdistys ry:n maanvuokrasopimus oli irtisanottu ja alue tarvitaan kaupungin omaan hallintaan ja käyttöön. Tilaisuudessa pidetystä esityksestä, joka on tämän esitystekstin liitteenä, käy ilmi, että osallistujille on kerrottu, että vuosina 2020 - 2022 on suunniteltu tehtäväksi muun muassa esirakentamista, putki- ja johdotsoirtoja, katuja, kunnallistekniikkaa ja vesihuoltoa sekä pilaantuneiden maiden kunnostusta. Tilaisuuteen osallistuneiden maanvuokralaisten on siten täytynyt ymmärtää, että toimenpiteet alueella alkavat jo vuonna 2021 ja aikaisemminkin.

Myöskään se, että kaupunginhallituksen vuoden 1967 asiakirjojen mukaan toiminnan olisi ollut tarkoitus jatkaa Malmilla vuoteen 2034 asti ei voi olla syy pidättäytyä maanvuokrasopimusten irtisanomisesta. Kymmenien vuosien aikana maankäytön tarpeet voivat muuttua hyvinkin merkittävästi. Maanvuokrasopimusten voimassaolo on määritetty maanvuokrasopimuksissa, eikä maanvuokrasopimuksen päättymistä voida kytkeä myöskään ajankohtaan, jolloin kaikki valitusprosessit ovat päättyneet.

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto on päättänyt 16.9.2019 alueen varaamisesta Mellunkylästä helikopterikentän toteutusedellytysten jatkoselvittämistä varten yhteensä viidelle yritykselle/perustettavalle yhtiölle, muun muassa Helitech Oy:lle, joka on tuonut oikaisuvaatimuksessaan esille työpaikkojen vaarantumisen.

Täytäntöönpanon kieltämistä/keskeyttämistä koskeviin vaatimuksiin todettakoon, että kuntalain 143 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon. Kunnallisvalituksen piiriin kuuluvissa asioissa päätös voidaan siis tavallisesti panna täytäntöön ennen sen lainvoimaisuutta. Täytäntöönpano olisi kuitenkin

kielletty, jos muutoksenhaku kävisi hyödyttömäksi tai jos muutoksenhakuviranomainen kieltäisi täytäntöönpanon. Kuntalain esitöiden mukaan käytännössä säännöstä on tulkittu siten, että täytäntöönpanoon voidaan ryhtyä, jos täytäntöönpanon peruuttamisesta ei valituksen menestyessä aiheudu kovin suurta vahinkoa (HE 268/2014 s. 241).

Tontit-yksikön päällikkö on irtisanomispäätöksen tehdessään noudattanut maanvuokralakia. Maanvuokrasopimusten voimassaoloa koskevat asiat ratkaistaan viime kädessä siviiliprosessissa yleisessä tuomioistuimessa. Maanvuokrasopimusten voimassaoloa koskevia asioita ei ratkaista hallintotuomioistuimessa. Maanvuokrasopimusten ehtojen ja maanvuokralain 5 luvun mukaisesti maanvuokrasopimuksen päättyessä vuokra-alue tulee tyhjentää ja alue luovuttaa takaisin vuokranantajan hallintaan. Vuokralaiset, joiden vuokrauksista on tehty irtisanomispäätös, ovat olleet tietoisia vuokrausehdoistaan ja vuokrausehtojen mukaisesta vuokralaisten kustannuksella tapahtuvasta vuokra-alueen tyhjentämis- ja omaisuuden poisvientivelvollisuudesta. Todettakoon, että kaupunki ei ole ryhtynyt entisten vuokralaisten omaisuuden poisviemiseen alueelta. Mikäli entiset vuokralaiset eivät kehotuksestaan huolimatta poistaisi omaisuuttaan maanvuokrasopimuksen voimassaolon päätyttyä, kaupunki saattaisi häättöasian viime kädessä käräjäoikeuden ratkaistavaksi. Vuokralaisten, joiden maanvuokrasopimus on irtisanottu, omaisuus on siten edelleen vuokra-alueella eikä kaupungin tarkoituksena ole ryhtyä omaisuuden poisviemiseen ilman oikeuden ratkaisua häättöasiassa. Vuokra-alueiden hallinnan/toiminnan palauttaminen ei siten ole oikaisuvaatimuksen tekijöiden esittämällä tavalla mahdotonta tai kestävästi kestävien kustannusten takana ja viranhaltijapäätös voitaisiin edellä kerrotusta ilmenevästi myöskin tehokkaasti peruuttaa.

Kuntalain esitöiden (HE 268/2014 s. 241) mukaan täytäntöönpanoon on lisäksi katsottu voitavan ryhtyä, mikäli erittäin painavat syyt ovat tätä vaatineet. Esitöiden mukaan täytäntöönpanoon ryhtyminen on usein etujen ja haittojen vertailua ja jos täytäntöönpanon edut katsotaan selvästi haittoja suuremmiksi, täytäntöönpanoon saatetaan ryhtyä. Näin on usein tilanne silloin, kun täytäntöönpanon lykkääminen aiheuttaa päätöksen käymisen hyödyttömäksi.

Aikaisemmin tässä vastauksessa on käyty läpi syyt maanvuokrasopimusten irtisanomiselle. Perusteet päätöksen täytäntöönpanolle ovat olemassa eikä kyse ole tilanteesta, jossa täytäntöönpanoon ryhtyminen tulisi kieltää tai keskeyttää. Myöskään etujen ja haittojen vertailun perusteella täytäntöönpanon kieltämiselle tai keskeyttämiselle ei ole perusteita, vaan täytäntöönpanon kieltäminen aiheuttaisi kaupungille merkittäviä vahinkoja. Edellä kerrottuun alueen käyttötarpeista viitaten, kaupungilla on myös erityisen painavat syyt irtisanomispäätöksen täy-

täntöönpanolle. Täytäntöönpanon lykkääminen aiheuttaisi päätöksen käymisen hyödyttömäksi. Vertailun vuoksi todettakoon, että esimerkiksi Helsingin hallinto-oikeus ei ole nähnyt syytä täytäntöönpanon kieltämiselle tai keskeyttämiselle myöskään Malmin lentokenttäyhdistys ry:n asiassa ja Helsingin hallinto-oikeus on myös hylännyt Malmin lentokenttäyhdistys ry:n maanvuokrasopimuksen irtisanomisesta tehdyt kunnallisvalitukset.

Suomen Ilmailuliiton oikaisuvaatimuksen täydennyksen osalta viitataan edellä todettuun siitä, että täytäntöönpanon kieltäminen/keskeyttämiselle ei ole perusteita ja täytäntöönpanoon on voitu ryhtyä, irtisanomisperuste on todellinen, irtisanomispäätös on perusteltu asianmukaisesti, vuokrasopimuksen päättyessä annetut toimintaohjeet ovat vuokrasopimuksen mukaiset, asiassa on noudatettu yhdenvertaisuusperiaatetta ja Ilmailuliiton Pilvilinna-kiinteistön ostamista ei pidetä tarkoituksenmukaisena. Lisäksi todetaan, että tontit-yksikön päällikön päätös 25.11.2020 (333 §) on lähetetty Suomen Ilmailuliitolle tavallisena postina ja lisäksi irtisanomispäätös on annettu tiedoksi maanvuokralain edellyttämällä tavalla todisteellisesti.

Suomen Ilmailuliitto on saanut tiedon oikaisuvaatimuksen tilanteesta ja sen käsittelyaikataulusta. Kuntalain 134 §:n mukaan oikaisuvaatimus on käsiteltävä kiireellisenä. Oikaisuvaatimuksia käsiteltäessä on kuitenkin annettava perusteltu ratkaisu ja vastaus esitettyihin vaatimuksiin. Valmistelutoimien sisältö ja laajuus ennen asian saattamista päätöksentekoon riippuvat asiasta ja voimavaroista. Tontit-yksikön päällikön päätöksestä on vastaanotettu useita laajoja oikaisuvaatimuksia, ja Suomen Ilmailuliitto on lisäksi täydentänyt oikaisuvaatimustaan 22.6.2021. Väittämään siitä, ettei Suomen Ilmailuliitolle olisi toimitettu maanvuokralain mukaista irtisanomisilmoitusta on todettava, että edellä todetusti Suomen Ilmailuliitto on saanut irtisanomispäätöksestä tiedon sekä tavallisella postilla että maanvuokralain edellyttämällä tavalla todisteellisesti. Maanvuokralain 23 §:n 1 momentin mukaan vuokranantajan irtisanoessa vuokrasopimuksen vuokralaiselle on annettava kirjallinen irtisanomisilmoitus, jossa mainitaan vuokrasuhteen päättymisajankohta. Määräaikaisen vuokrasopimuksen irtisanomisilmoituksessa on lisäksi mainittava irtisanomisen peruste. Irtisanomisilmoituksesta käy myös sellainen haaste, jossa vuokrasuhde vaaditaan päättymään. Maanvuokralain 23 §:n 3 momentin mukaan irtisanominen on toimitettava todistettavasti. Irtisanominen on asianmukaisesti toimitettu myös, kun irtisanomisen tiedoksiannossa on noudatettu, mitä haasteen tiedoksiannosta on voimassa. Asiassa Suomen Ilmailuliitolle on toimitettu todistettavasti kirjallinen irtisanomisilmoitus, jonka mukaan Suomen Ilmailuliitto ry:n maanvuokrasopimus on irtisanottu päättymään 28.2.2021 tai viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomispäätöksen tiedoksisaannista lukien. Maanvuokralain mukaan toistaiseksi

17.08.2021

voimassaoleva maanvuokrasopimus irtisanottaessa ei tarvitse ilmoittaa edes irtisanomisen perustetta, mutta myös irtisanomisen peruste on asiassa ilmoitettu. Irtisanomispäätös on saatu annettua Suomen Ilmailuliitolle tiedoksi vasta 7.6.2021, joten maanvuokrasopimuksen voimassaolo päättyy 8.9.2021. Kaupungin vastaavalla tavalla aikaisemmin suorittamat irtisanomiset on vakiintuneesti hyväksytty oikeuskäytännössä.

Suomen Ilmailuliiton viittaamissa eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisuihin on ollut kyse kaupungin menettelystä tietopyyntöihin vastauksissa. Eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisujen mukaisissa tapauksissa kaupungin menettely ei täyttänyt julkisuuslain mukaisia vaatimuksia. Eduskunnan oikeusasiamiehen osana ratkaisuaan EOAK/6391/2019 ottaman kannan mukaan oikaisuvaatimuksen käsittely ei täyttänyt kuntalain vaatimusta käsittelyn kiireellisyydestä tilanteessa, että oikaisuvaatimus jätettiin myöhästyneenä tutkimatta noin viisi kuukautta sen saapumisen jälkeen. Kaupunkiympäristölautakunnan nyt käsiteltävänä olevassa oikaisuvaatimusasiassa ei kuitenkaan ole kyse siitä, että oikaisuvaatimus jätettäisiin tutkimatta, vaan asiassa on edellä todetusti saapunut useita laajoja oikaisuvaatimuksia, joihin on annettu laaja ja perusteellinen ratkaisu ja vastaus perusteluineen. Kaupunki ei jätä noudattamatta lakia tavoitteidensa toteuttamiseksi, vaan esimerkiksi eduskunnan oikeusasiamiehelle annetusta vastauksesta ilmenevästi kyse on ollut useiden ja laajojen tietopyyntöjen käsittelystä ja osin myös inhimillisistä virheistä.

Edellä käsitellyin perusteiden mukaan kaupunki ei ole toiminut lainvastaisesti maanvuokrasopimuksen irtisanomismenettelyssä, päätöksen täytäntöönpanossa eikä myöskään oikaisuvaatimusta käsitellessään. Kaupunki toimittaa irtisanomispäätöksen todisteellisen tiedoksiannon jälkeen maanvuokralaisille myös loppulaskut.

Suomen Ilmailuliiton pyyntö saada selvitys luettavakseen pormestarille tehdyn yhteydenoton perusteella on välitetty oikaisuvaatimuksen saavuttua kaupunginhallituksen edustajalle ja myös oikaisuvaatimuksen tekijä on ilmoittanut lähettäneensä oikaisuvaatimuksensa tiedoksi myös kaupunginhallitukselle.

Tontit-yksikön päällikön päätös täyttää yhdenvertaisuusperiaatteen ja tasapuolisen kohtelun vaatimukset, irtisanomispäätös on tarkoituksenmukainen, lainmukainen sekä luottamuksensuojaperiaatteen mukainen. Omaisuuden suoja ei ole rikottu ja päätös on myös oikeasuhtainen tavoiteltuun päämäärään nähden.

Irtisanomisaika on maanvuokrasopimusten ehtojen mukaan ollut 3 kuukautta, kun se edellä todetusti maanvuokralain 24 §:n mukaan on

kaksi viikkoa. Edelleen maanvuokrasopimuksen voimassaolon päättymisen jälkeen vuokralaisilla on/on ollut vielä yksi kuukausi aikaa suorittaa vuokrasopimuksen päättymiseen liittyvät toimenpiteet. Sopimusten irtisanomista koskevasta päätöksestä on kulunut oikaisuvaatimusten käsittelyhetkellä jo useampi kuukausi ja vuokralaisilla, joiden sopimuksen voimassaolo on jo päättynyt, on ollut mahdollisuus ja aikaa toimia maanvuokrasopimusten ehtojen ja maanvuokralain säännösten mukaisesti sekä tyhjentää vuokra-alue, hakea purkua koskevat luvat/ilmoitukset ja purkaa rakennukset ja rakennelmat. Kaikilla oikaisuvaatimuksen tekijöillä on ollut runsaasti aikaa valmistautua sopimuksen päättymiseen liittyviin toimenpiteisiin.

Oikaisuvaatimuksissa ei esitetä sellaisia uusia seikkoja, jotka antaisivat aiheutta muihin toimenpiteisiin, selvityksiin tai asian uudelleen käsittelemään. Myös Malmin lentoaseman ystävät ry:n viittaamaan kyselyyn on vastattu.

Päätöksen täytäntöönpanoa ei ole yllä mainituin perusteluin syytä kieltää eikä keskeyttää.

Esitetyillä perusteilla oikaisuvaatimukset tulee hylätä. Tontit-yksikön päällikön päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, tontit-yksikön päällikkö ei ole päätöstä tehdessään ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös muutoinkaan ole lainvastainen.

Oikaisuvaatimuksissa ei ole myöskään esitetty sellaisia tarkoituksenmukaisuusperusteita, jotka eivät päätöstä tehtäessä olisi olleet tontit-yksikön päällikön tiedossa ja jotka antaisivat aiheutta edellä mainitun päätöksen muuttamiseen.

Muutoksenhakuoikeus

Kuntalain (410/2015) 134 §:n mukaan lautakunnan alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus tehdään lautakunnan alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle lautakunnalle. Kuntalain 137 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Päätöskohtien B-D oikaisuvaatimukset on tehnyt asianosainen. Päätöskohdan A oikaisuvaatimuksen on tehnyt kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusten käsittelyn edellytykset

Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kuntalain 139 §:n mukaan päätöksen tiedoksiantoon asianosaiselle sovelletaan, mitä hallintolain 59

§:ssä säädetään tavallisesta tiedoksiannosta ja sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 19 §:ssä säädetään tavallisesta sähköisestä tiedoksiannosta.

Hallintolain 59 §:n mukaan tavallinen tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle. Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 19 §:n mukaan asiakirja voidaan lainkohdasta tarkemmin ilmenevällä tavalla antaa tiedoksi asianomaiselle sähköisenä viestinä hänen suostumuksellaan. Asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Kuntalain 140 §:n mukaan kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Maanvuokralaki edellyttää irtisanomisen toimittamista todisteellisesti.

Päätös 25.11.2020 (333 §) on asetettu nähtäville 25.11.2020. Päätös on lähetetty asianosaisille 30.11.2020. Päätöskohdan A osalta käsiteltävänä oleva oikaisuvaatimus on toimitettu kaupungin kirjaamoon 14.12.2020 ja se on saapunut määräajassa. Päätöskohdan B osalta (Helitech Oy) käsiteltävänä oleva oikaisuvaatimus on toimitettu kaupungin kirjaamoon 7.12.2020, päätöskohdan C (Suomen Ilmailuliitto) osalta oikaisuvaatimus on toimitettu 15.12.2020 sekä päätöskohdan D osalta (RL-Trading Oy) 21.12.2020 ja oikaisuvaatimukset ovat saapuneet määräajassa.

Oikaisuvaatimukset ja muut asiakirjat ovat olleet nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Anne Nahi, valvontalakimies, puhelin: 09 310 64332
anne.nahi(a)hel.fi
Elina Kuikanmäki, johtava tonttiasiamies, puhelin: 09 310 34008
elina.kuikanmaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus, Malmin lentoaseman ystävät ry
- 2 Oikaisuvaatimus, Helitech Oy
- 3 Oikaisuvaatimus, Suomen Ilmailuliitto-Finlands Flygförbund ry
- 4 Oikaisuvaatimuksen täydennys, Suomen Ilmailuliitto-Finlands flygförbund ry
- 5 Oikaisuvaatimus, RL-Trading Oy

17.08.2021

Asia/9

- 6 Irtisanomispäätös 25.11.2020, 333 §
7 Malmin vuokralaisinfo 11.4.2019

Oheismateriaali

- 1 L 19-67382 Tuomio 23.12.20
2 Häätöpöytäkirja 16.3.2021
3 Ilmailuliiton maanvuokrasopimus
4 Ilmailuliiton vastaus kuulemiseen
5 Irtisanomispäätöksen tiedoksiantotodistus, Ilmailuliitto
6 Malmin lentokenttäalueen maanvuokralaisten kuuleminen
7 Oikaisuvaatimus 21.12.2020, liite 2, päätös 9.10.2020
8 Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen päätös EOAK-6391-2019
9 Toimintaohje vuokrasopimuksen päättyessä

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä, päätös-
kohta A

Oikaisuvaatimuksen tekijä, päätös-
kohta B

Oikaisuvaatimuksen tekijä, päätös-
kohta C

Oikaisuvaatimuksen tekijä, päätös-
kohta D

Kymp/Make/Maanvuokrajärjestelmä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaati-
muksen johdosta annettu päätös

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaati-
muksen johdosta annettu päätös

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaati-
muksen johdosta annettu päätös

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaati-
muksen johdosta annettu päätös

Esitysteksti

Tiedoksi

Kanslia/Taso/Kuisma
Kanslia/Villeneuve, Linden, Nelskylä, Sippola-Alho
Kymp/Maka/Make/Kuikanmäki, Vainikka, Nahi

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus
Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit Tontit Yksikön päällikkö 25.11.2020 § 333

HEL 2019-010374 T 10 01 01 02

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI06 8000 1200 0626 37

Alv.nro

FI02012566

Päätös

A

Tontit-yksikön päällikkö päätti irtisanoa Suomen Ilmailuliitto ry:n (0116933-4) Malmin lentoasema-aluetta koskevan maanvuokrasopimuksen nr 24298 päättymään 28.02.2021 tai viimeistään kolmen kuukauden kuluttua tämän irtisanomispäätöksen tiedoksisaannista lukien.

S0138-325

B

Tontit-yksikön päällikkö päätti irtisanoa Helitech Oy:n (0728505-3) ja AR-Flight Oy:n (0729651-0) yhteisen (AR-Flight Oy osuus: 50 % Helitech Oy osuus: 50 %) Malmin lentoasema-aluetta koskevan maanvuokrasopimuksen nro 24306a varastoa/väestönsuojaa koskien päättymään 28.02.2021 tai viimeistään kolmen kuukauden kuluttua tämän irtisanomispäätöksen tiedoksisaannista lukien. Selvyyden vuoksi todetaan, että sopimus 24306 on helikopterihallin sijoituspaikan osalta irtisanottu 31.12.2019 tehdyllä päätöksellä (140 §).

S0138-331

C

Tontit-yksikön päällikkö päätti irtisanoa RL-Trading Oy:n (0664430-9) Malmin lentoasema-aluetta koskevan maanvuokrasopimuksen nro 24337 päättymään 28.02.2021 tai viimeistään kolmen kuukauden kuluttua tämän irtisanomispäätöksen tiedoksisaannista lukien.

S0138-333

D

Tontit-yksikön päällikkö päätti irtisanoa HF Helicopters Oy:n (2612715-7) Malmin lentoasema-aluetta koskevan maanvuokrasopimuksen nro 24335 päättymään 28.02.2021 tai viimeistään kolmen kuukauden kuluttua tämän irtisanomispäätöksen tiedoksisaannista lukien.

S0138-337

Päätöksen perustelut

Vuokrasopimukset

Kaikki em. maanvuokrasopimukset ovat toistaiseksi voimassa olevia, kolmen (3) kuukauden irtisanomisajoin.

Irtisanomisten perustelut

Vuokra-alueen ottaminen Helsingin kaupungin omaan hallintaan ja käyttöön. Vuokralaisia on kuultu asiassa kirjeitse ennen päätöksentekoa.

Toimivalta

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 29.5.2018, 280 §:n kohdalla siirtää hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaista toimivaltaansa antaa vuokralle toimialan hallinnassa olevia kiinteistöjä enintään 30 vuoden määräaikaisin maanvuokrasopimuksin tai toistaiseksi voimassa olevin maanvuokrasopimuksin, joissa on enintään yhden vuoden irtisanomisaika, kaupunkiympäristön toimialan maankäyttö- ja kaupunkirakenne –palvelukokonaisuuden tontit-yksikön päällikölle.

Kaupunkiympäristön toimiala Maankäyttö ja kaupunkirakenne - palvelukokonaisuus Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit Tontit Tiimi-päällikkö yritystontit 31.12.2019 § 140

Lisätiedot

Ulla-Maija Vainikka, kiinteistöasiamies, puhelin: 09 310 31806

ulla-maija.vainikka(a)hel.fi

Elina Kuikanmäki, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 34008

elina.kuikanmaki(a)hel.fi

§ 380

Oikaisuvaatimus määrätystä valvontamaksusta uhkasakon tuomitsemista koskevassa asiassa

HEL 2021-000310 T 10 04 10

14-11-21-OIK

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä ***** vaatimuksen ympäristö- ja lupajaoston 18.2.2021 § 36 määräämästä valvontamaksusta.

Päätöksen perustelut

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti 18.2.2021 § 36 kohdalla tuomita ***** maksamaan varastotilan muutosten ennallistamiseksi asetetun velvoitteen laiminlyönnin vuoksi 31.12.2019 jälkeen 1.2.2021 mennessä erääntyneitä uhkasakkoja maksettavaksi.

Samalla päätöksellä ***** on määrätty suorittamaan kahdentuhatkaksi (2 000) euron suuruinen rakennusvalvontataksan (2021) 12 §:n mukainen valvontamaksu kaupungin suorittamista valvontatoimenpiteistä.

Kuntalain 134 §:n mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus tehdään 1 momentissa tarkoitetun toimielimen ja sen jaoston sekä sen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle.

Vuoden 2021 rakennusvalvontataksan mukaan valvontamaksu on 1295-4705 (keskimäärin 2455) euroa. Rakennusvalvonta on seurannut noudatetaanko asetettua velvoitetta olemalla kirjeenvaihdossa kiinteistönomistajan kanssa. Lisäksi rakennusvalvonta suorittanut paikalliskäyntejä 8.1.2020 ja 21.10.2020. Ottaen huomioon edellä kerrotut valvontakäynnit sekä rakennusvalvonnan työmäärä asian käsittelyssä, voidaan asian käsittelyn katsoa vaatineen hieman keskimääräistä tapausta vähemmän työtä. Näin ollen kahdentuhannen (2 000) euron valvontamaksua voidaan pitää perusteltuna ja määrältään oikean suuruisena.

Valituksessa ei ole esitetty sellaisia perusteita, joiden nojalla valvontamaksu tulisi kumota tai sitä tulisi alentaa. Oikaisuvaatimuksen tekijällä on ollut oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa asetettu-

17.08.2021

ja päävelvoitteita annetussa ajassa, jolloin uhkasakkojen tuomitsemiseen liittyvä valvontamaksu ei olisi tullut suoritettavaksi.

Oikaisuvaatimus

***** on 18.2.2021 päivätyssä oikaisuvaatimuksessaan vaatinut Helsingin kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston päätöstä kumottavaksi kokonaisuudessaan. Oikaisuvaatimuksessa todetaan muun ohella seuraavaa:

Sovelletut oikeusohjeet

Kuntalaki 134 §

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Pentti Ruuska, yksikön päällikkö, puhelin: +358 9 310 26218
pentti.ruuska(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 21.3.2021
- 2 Uhkasakkojen tuomitsemispäätös 18.2.2021
- 3 Helsingin hallinto-oikeuden päätös 5.9.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä
(saantitodistuksella)

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

17.08.2021

Pentti Ruuska, yksikön päällikkö, puhelin: +358 9 310 26218
pentti.ruuska(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 21.3.2021
- 2 Uhkasakkojen tuomitsemispäätös 18.2.2021
- 3 Helsingin hallinto-oikeuden päätös 5.9.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä
(saantitodistuksella)

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 18.02.2021 § 36

HEL 2021-000310 T 10 04 10

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti tuomita ***** maksamaan varastotilan muutosten ennallistamiseksi asetetun veloitteen laiminlyönnin vuoksi 31.12.2019 jälkeen 1.2.2021 mennessä eräänntyneitä uhkasakkoja seuraavasti: asetetusta 5 000 euron kiinteästä peruserästä 3 300 euroa ja asetetusta 1 000 euron lisäerästä kolmetoista lisäerää à 660 euroa, yhteensä 11 800 euroa. Tuomitut uhkasakot maksetaan Suomen valtiolle.

Rakennusvalvontataksan 12 §:n mukainen valvontamaksu kaupungin suorittamista valvontatoimenpiteistä on kaksituhatta (2 000) euroa, jonka ***** on tällä päätöksellä velvollinen maksamaan kaupungille. Valvontamaksun osalta muutoksenhaku tapahtuu kuntalain mukaisella oikaisuvaatimuksella.

Perustelut

Velvoitteiden noudattamiselle asetetun määräajan kuluessa huoneistoa on lakattu käyttämästä muuhun kuin rakennusluvan sallimaan varas-

tointiin. Velvoitteita kylpyhuoneen ja keittokomeron purkamisesta ei ole noudatettu. Velvoitettu ei ole esittänyt mitään pätevää syytä kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston asettamien purkuvelvoitteiden ja Helsingin hallinto-oikeuden lainvoimaisen ratkaisun noudattamatta jättämiselle. Tästä johtuen uhkasakon kiinteä peruserä sekä juokseva lisäerä tuomitaan kolmanneksen asetettua pienempänä.

Ympäristö- ja lupajaoston velvoitepäätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto oli päätöksellään 23.3.2018 § 62 velvoittanut osakkeenomistajan purkamaan hallitsemassaan kellarihuoneistossa sijaitsevat keittokomeron ja kylpyhuoneen määräaikaan 1.8.2018 mennessä. Samalla päätöksellä jaosto oli kieltänyt kellarihuoneiston käyttämisen muuhun kuin rakennusluvan sallimaan varastointiin. Velvoitteiden tehosteeksi oli asetettu uhkasakko, joka on peruserältään 5 000 euroa ja lisäerä 1 000 jokaiselta kuukaudelta, jonka kuluessa velvoitteita ei ole noudatettu.

Velvoitettu osakkeenomistaja valitti ympäristö- ja lupajaoston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen. Helsingin hallinto-oikeus on 5.9.2019 antamallaan päätöksellä hylännyt valituksen uhkasakon asettamisesta ja jatkanut määräaika velvoitteen noudattamiseksi 31.12.2019. Lisäksi hallinto-oikeus on jättänyt tutkimatta valituksen tekijän vaatimuksen velvoittaa asunto-osakeyhtiön hakemaan tarpeelliset rakennusluvut valittajan kellarihuoneistolle.

Velvoitettu haki valituslupaa korkeimmasta hallinto-oikeudesta. 29.9.2020 antamallaan päätöksellä korkein hallinto-oikeus on hylännyt valituslupahakemuksen.

Tarkastuslausunto 14.1.2020

Rakennusvalvontapalvelut on 14.1.2020 päivätyssä tarkastuslausunnossa todennut, että keittokomeron ja kylpyhuoneen purkamiseksi asetettua velvoitetta ei ole noudatettu, jonka johdosta ***** tullaan, jollei asiassa muuta ilmene, tuomitsemaan maksamaan ympäristö- ja lupajaoston päätöksessä 23.3.2018 § 62 asetetut ja hallinto-oikeuden asettamasta määräajasta lukien eräänntyneet uhkasakot.

Vastine 26.3.2020

***** on antamassaan vastineessa todennut muun ohella seuraavaa:

Kyseiset vesi- ja viemärijohdot ym. kuuluvat lain mukaan taloyhtiön vastuulle eikä osakas saa niihin puuttua. As Oy Walhallankatu 13:n yhtiö on kirjeessään 22.5.1995 ilmoittanut Rakennusvalvontavirastolle ra-

17.08.2021

kentaneensa kellarihuoneistoon, jonka minä olen ostanut vasta kesäkuussa 1999, keittokomeron ja kylpyhuoneen, vuonna 1993 suoritetun putkiremontin yhteydessä. Minä en ole tehnyt omistusaikanani minäkäänlaisia muutoksia kellarihuoneistooni.

Lisäksi vastineessa on viitattu velvoitetun 29.1.2020 hallinto-oikeudelle tekemään valitukseen koskien kaupunkiympäristölautakunnan päätöstä tämän velvoiteasian tarkastusmaksua koskevassa maksuoikaisuvaatimuksesta.

Paikallakäynti 21.10.2020

Rakennusvalvonnan suorittamalla paikallakäynnillä on todettu, että huoneiston 29 keittokomeroa ja kylpyhuonetta ei ole purettu.

Tiedoksiannot

Pöytäkirjanote liitteineen ja tuomitun uhkasakon tilisiirtolomake haastetiedoksiannotona *****

Sakkoluettelonote ja pöytäkirjanote liitteineen oikeusrekisterikeskukselle.

Tiedoksi maanmittauslaitokselle merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Sovelletut oikeussäännökset

Maankäyttö- ja rakennuslaki 182 §

Jos joku ryhtyy toimiin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti taikka lyö laimin niihin perustuvan velvollisuutensa, kunnan rakennusvalvontaviranomainen [...] voi päätöksellään velvoittaa niskoittelijan määräajassa oikaisemaan sen, mitä on tehty tai lyöty laimin.

Viranomaisen antamaa kieltoa tai määräystä voidaan tehostaa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Uhkasakkoa ja teettämisuhkaa koskevassa asiassa sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Uhkasakkolaki 10 §

Uhkasakon asettanut viranomainen voi tuomita uhkasakon maksettavaksi, jos päävelvoitetta ei ole noudatettu eikä noudattamatta jättäminen ole pätevää syytä. Edellytyksenä uhkasakon tuomitsemiselle

17.08.2021

maksettavaksi on, että uhkasakon asettamista koskeva päätös on lainvoimainen, jollei päätöstä ole säädetty tai määrätty noudatettavaksi muutoksenhausta huolimatta [...].

Uhkasakkolaki 11 §

Uhkasakko voidaan tuomita asetettua pienempänä, jos päävelvoitetta on olennaiselta osalta noudatettu tai velvoitetun maksukyky on merkittävästi alentunut taikka uhkasakon määrän alentamiseen on muu perusteltu syy.

Lisäksi uhkasakkolain 18 §, 19 §, 22 §, 23 § ja 24 §.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pentti Ruuska

Lisätiedot

Sara Rintamo, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 26485
sara.rintamo(a)hel.fi

§ 381

Hankintaoikaisuvaatimus vs. tietohallintopäällikön 12.7.2021 § 9 päätöksestä koskien projektienhallinnan projektisalkkutyökalun hankintaa

HEL 2021-007139 T 02 08 02 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä Aureolis Oy:n hankintaoikaisuvaatimuksen, joka koskee kaupunkiympäristön vs. tietohallintopäällikön tekemää projektienhallinnan projektisalkkutyökalun hankintapäätöstä 12.7.2021 § 9.

Hankintaoikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia perusteita, joiden perusteella vs. tietohallintopäällikön edellä mainittua päätöstä tulisi muuttaa.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Lilli Hernetkoski, lakimies, puhelin: 310 38214
lilli.hernetkoski(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 20 k)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekijä

Tarjoaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankintaoikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä ”hankintalaki”) 132 §:ssä säädetään hankinta-oikaisun tekemisestä. Sen mukaan hankintayksikkö voi itse poistaa virheellisen päätöksensä tai peruuttaa muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun, jolla on oikeudellisia vaikutuksia ehdokkaiden tai tarjoajien asemaan, ja ratkaista asian uudelleen (hankinta-oikaisu), jos päätös tai muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen tai jos asiaan on tullut sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin. Hankintalain 135 §:n mukaan hankinta-oikaisua sovelletaan myös sellaisen hankintayksikön päätöksen tai muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun korjaamiseen, johon ei muutoin sovelleta tätä lakia.

Hankintalain 133 §:n mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankinta-oikaisun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta. Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Vs. tietohallintopäällikön tekemä hankintapäätös 12.7.2021 § 9 annettiin muutoksenhakuohjeineen tiedoksi tarjoajille sähköpostitse 12.7.2021.

Aureolis Oy on tehnyt päätöksestä hankinta-oikaisuvaatimuksen, joka on saapunut 22.7.2021. Hankinta-oikaisuvaatimus on siten tehty määräajassa. Hankinta-oikaisuvaatimus on tämän asian liitteenä.

Hankintamenettely ja hankintapäätös

Kysymys on kansallisen kynnsarvon 60 000 euroa (alv 0 %) alittavasta pienhankinnasta. Hankintamenettelyyn ei siten sovelleta hankintalakia. Hankinta toteutettiin kevennettyinä kilpailutusena lähettämällä tarjouspyyntö valituille toimijoille sähköpostitse. Hankinnasta ei julkaistu hankintailmoitusta.

Hankinnan kohteena on ollut Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan projektienhallinnan projektisalkkutyökalu. Kevennetty kilpailutus on perustunut 15.06.2021 päivättyyn tarjouspyyntöön HEL 2021-007139 / Projektienhallinnan projektisalkkutyökalu. Tarjouspyyntö lähetettiin sähköpostitse 13 tarjoajalle. Määräaikaan 30.6.2021 klo 16:00 mennessä tarjouksen jättivät Aureolis Oy ja CGI Oy. Saaduista tarjouksista laadittiin avauspöytäkirja.

Tarjouspyynnössä ja sen liitteissä esitettiin vähimmäisvaatimukset sekä tarjoajan soveltuvuudelle että tarjoukselle. Tarjoajan soveltuvuuden osalta tarjoajan oli tarjouksessaan nimettävä työn suorittava konsultti,

jolla on oltava hyväksytysti toteutettu asiakasprojekti tai –projekteja, joissa kyseinen konsultti on toimittanut ratkaisun hyödyntäen Azuren PaaS-komponentteja (Azure AD, Azure Data Factory, Azure SQL, Azure Web Service) sekä PowerBI:tä. Soveltuvuus oli osoitettava tarjoukseen liitettävällä konsultin CV:llä.

Tarjouksen hinnan osalta tarjouspyynnössä on esitetty, että tarjouksessa tulee esittää henkilötyötuntihinta kuvatulle konsulttityölle. Työkalun rakentamisprojektin tarkkaa työmäärää ei pystytä etukäteen arvioimaan, joten projektityö laskutetaan tuntiveloituksella toteutuneiden työtuntien mukaan.

Tarjousten valintaperusteena käytettiin halvinta tarjottua työtuntihintaa. Kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous on se, joka tilaajan hankinnan kohteelle asettamien vaatimusten täyttävistä tarjouksista on hinnaltaan halvin. Tarjousten laatu varmistettiin edellä mainituilla konsultin soveltuvuutta koskevilla vähimmäisvaatimuksilla.

Tarjousten tarkastusvaiheessa huomattiin, että kummankin tarjoajan osalta oli syytä pyytää täsmennystä soveltuvuusvaatimusten täyttymisen osalta. Lisäksi havaittiin, että Aureolis Oy:n tarjouksessa annettu hinta on huomattavan korkea verrattuna tavanomaiseen tuntihintatasoon hankinnan kohteena olevilla markkinoilla.

Molemmille tarjoajille varattiin mahdollisuus täsmentää tarjouksiaan havaittujen puutteiden osalta. Hankintaoikaisuvaatimuksen tehnyttä Aureolis Oy:tä pyydettiin lisäksi täsmentämään, oliko se antanut tarjouksessaan tarjouspyynnön edellyttämällä tavalla työtuntihinnan.

Molemmat tarjoajat toimittavat täsmennyksensä hankintayksikön asettamaan määräaikaan mennessä. Täsmennysten myötä kävi ilmi, että molemmat tarjoajat täyttivät tarjouspyynnössä tarjoajan soveltuvuudelle asetetut vähimmäisvaatimukset.

Aureolis Oy ilmoitti täsmennyksessään, mikä sen tarjoama työtuntihinta tulisi olemaan. Aureolis Oy:n toimittaman täsmennyksen perusteella kävi ilmi, että kyse ei ole ollut esimerkiksi pilkkuvirheestä hinnan syöttämisessä, vaan että hinta on annettu alkuperäisessä tarjouksessa tarjouspyynnön vastaisesti. Aureolis Oy:n tarjous oli siten hylättävä tarjouspyynnön vastaisena, koska se oli ilmoittanut tarjouksessaan työpäiväkohtaisen hinnan eikä työtuntihintaa siten, kun tarjouspyynnössä oli edellytetty.

Tarjouspyynnön mukaisia tarjouksia saatiin todetulla tavalla vain yksi, joten tarjousten vertailua ei ollut mahdollista suorittaa. Toimittajaksi valittiin tarjouspyynnössä tarjoukselle asetetut vähimmäisvaatimukset täyttänyt CGI Oy.

Hankintaoikaisuvaatimus

Aureolis Oy on hankintaoikaisuvaatimuksessaan vaatinut, että vs. tietohallintopäällikön tekemää hankintapäätöstä oikaistaan siten, että Aureolis Oy:n täsmennetty tarjous on ollut tarjouspyynnön mukainen, ja mikäli Aureolis Oy:n täsmennyksessään esittämä hinta on halvempi kuin voittaneen tarjouksen, hankintayksikön tulisi tarjousvertailussa valita sen tarjous.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tehneen tarjoajan mukaan sen tarjouksessa oleva hintatietoon liittyvä virhe oli ilmeinen ja helposti havaittavissa, ja yksikköhintana ilmoitettu hinta oli tasoltaan selvästi päivähinta eikä työtuntihinta. Hankintaoikaisuvaatimuksen tehneen tarjoajan mukaan ”ohjelmistokehityspalvelujen keskimääräistä tuntihintaa Suomessa voi tarkastella esimerkiksi it-alan avoimen markkinapaikan itewikin nettisivuilta (www.itewiki.fi), tekemällä siellä haun ’ohjelmistokehityksen hinta’. 20.7.2021 tehdyllä haulilla saadut tuntikohtaiset hinnat asettuivat haarukkaan 81-85€/tunti.” Hankintaoikaisuvaatimuksen tehneen tarjoajan mukaan sen alkuperäisessä tarjouksessa ilmoittama hinta asettuu edellä mainitun haun perusteella selkeästi toiseen hintaluokkaan, ja suuruusluokan perusteella hinnoitteluyksikön peruste on alaa tuntevan henkilön nähtävissä.

Edelleen hankintaoikaisuvaatimuksen tehnyt tarjoaja toteaa, että ”Toimittaja jättää tarjouksia julkisiin hankintoihin osana työnkuvaansa useita kappaleita vuodessa, ja näissä kysytään usein hintoja eri perusteilla. Toimittaja on myös jättänyt Helsingin kaupungille useita tarjouksia. Näin ollen Hankintayksikkö on voinut myös tällä perusteella havaita, että Toimittajan Tarjouksessa ilmoittama hinta on ollut todennäköisesti virheellinen.”

Lisäksi hankintaoikaisuvaatimuksen tehnyt tarjoaja on viitannut hankintalain tarjousten vaatimuksenmukaisuuden osoittamista koskevaan 74 §:ään sekä hankintalakia koskevaan hallituksen esitykseen HE198/2016, jonka mukaan ”sallittua olisi lisäksi pyytää tarjoajaa täsmentämään hinnoittelua koskeva virhe, kuten väärä valuutta taikka hinnoitteluyksikkö taikka ilmeinen hinnan suuruusluokkaa koskeva virhe kuten pilkkuvirhe, joka on esimerkiksi pääteltävissä muusta tarjouksesta”. Lisäksi hankintaoikaisuvaatimuksen tehnyt tarjoaja toteaa ”Hankintayksikön pyytäneen täsmennystä mm. Tarjouksessa ilmoitettuun hintaan, ja toimittaneensa pyyntöön vastauksena täsmennetyt hinnan pyydetyssä määräajassa. Hankintayksikön toimittamassa pöytäkirjanotteessa ei ole kommentoitu lainkaan täsmennetyssä tarjouksessa ilmoitetun hinnan Tarjouspyynnön mukaisuutta, vaikka täsmennyksensä Hankintayksikkö nimenomaisesti antoi mahdollisuu-

den täydentää Tarjoustä täsmennyspyynnössä esitetyiltä osin, eli esim. hinnan osalta.”

Asianosaisten kuuleminen

Hallintolain 34.1 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selvityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Kuulemispyyntö koskien tehtyä hankintaoikaisuvaatimusta on lähetetty 23.7.2021 tarjouskilpailussa tarjouksen jättäneelle toiselle tarjoajalle CGI Oy:lle.

CGI Oy on ilmoittanut hankintayksikölle 28.7.2021, ettei tule antamaan lausumaa hankintaoikaisuvaatimukseen.

Sovellettavat säännökset

Hankintalakia ei sovelleta kansalliset kynnyksarvot alittaviin hankintoihin, mutta hankintayksikön on hankintalain 2 §:n 3 momentin mukaan kansalliset kynnyksarvot alittavissa hankinnoissa kuitenkin pyrittävä huomioimaan hankinnan kokoon ja laajuuteen nähden riittävä avoimuus ja syrjimättömyys. Vaikkei hankintaan sovelletakaan hankintalakia, hankintayksikön on noudatettava hankintalaista johdettuja periaatteita.

Hankintalaissa säädetään, että tarjoajan on tarjouksessaan osoitettava tarjoamansa tavaran, palvelun tai rakennusurakan olevan tarjouspyynnössä ja muissa hankinta-asiakirjoissa esitettyjen vaatimusten mukainen. Hankintayksikön on suljettava tarjouspyyntöä tai tarjousmenettelyn ehtoja vastaamattomat tarjoukset tarjouskilpailusta (hankintalain 74 §:n 1 momentti).

Edelleen hankintalaissa säädetään, että ennen tarjousten valintaa hankintayksikön on tarkistettava, että tarjous on hankintailmoituksessa ja hankinta-asiakirjoissa asetettujen vaatimusten, ehtojen ja perusteiden mukainen (hankintalain 79 §:n 1 momentin 1 kohta).

Hankintaoikaisuvaatimuksen arviointi

Tarjouksessa olevan virheen ilmeisyys

Hankintaoikaisuvaatimuksen tehnyt tarjoaja on esittänyt yhtenä perusteluna hankintapäätöksen oikaisemiselle, että hankintayksikön olisi tullut huomata, että sen tekemään tarjoukseen sisältynyt hinta oli virheellinen, koska se vastasi tasoltaan päivähintaa eikä työtuntihintaa.

Markkinaoikeuden oikeuskäytännössä on vakiintuneesti katsottu, että hankintayksiköllä on lähtökohtaisesti oikeus luottaa tarjoajan tarjouksen sisältöön, ellei sillä ole perusteltua syytä muuta epäillä (ks. esim. MAO:187/19). Vastaavasti tarjoajat vastaavat tarjouksensa sisällöstä. Hankintayksiköllä ei ole siten lähtökohtaisesti velvollisuutta arvioida tarjoajan ilmoittamia tietoja muuten kuin mitä tarjouksesta käy ilmi.

Käsillä olevassa asiassa hankintayksikkö on tuonut selvästi esille tarjouspyynnössä ja sen liitteenä olevassa palvelun kuvauksessa, että tarjoajan on ilmoitettava tarjouksensa hinta henkilötyötuntihintana, ja että toimeksiannon laskutus tapahtuu tehtyjen työtuntien perusteella: "Tarjouksessa tulee esittää henkilötyötuntihinta (alv 0 %) kuvatulle konsulttityölle. Työkalun rakentamisprojektin tarkkaa työmäärää ei pystytä etukäteen arvioimaan, joten projektityö laskutetaan tuntiveloituksella toteutuneen mukaan sisältäen kaikki korvaukset ja kulut." Tarjoajan voidaan siis perustellusti katsoa olleen tietoinen siitä, millä tavalla tämän on tullut ilmoittaa tarjouksensa hinta.

Hankintayksikkö on edellä todetulla tavalla havainnut, että hankintaoikaisuvaatimuksen tehneen tarjoajan tarjouksen hinta on huomattavasti korkeampi kuin mitä työtuntihinnat hankinnan kohteena olevilla markkinoilla tavanomaisesti ovat. Hankintaoikaisuvaatimuksen tehneen tarjoajan tarjouksesta tai sen liitteistä ei ole kuitenkaan käynyt ilmi, millä tavalla tarjouksessa olevat tiedot ovat olleet virheellisiä.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tehnyt tarjoaja on vasta vastauksessaan hankintayksikön täsmennyspyyntöön ilmoittanut työtuntihintansa. Kyseisen hinnan ilmoittaminen on kuitenkin tosiasiallisesti antanut kyseiselle tarjoajalle mahdollisuuden muuttaa alkuperäistä tarjoustaan, koska ei ole ollut yksiselitteistä, mikä on yleisesti katsottava työpäivän pituus. Esimerkiksi 7,5 tunnilla tai 8 tunnilla laskettuna työtuntikohtainen hinta johtaa eri lopputuloksiin.

Tarjouksen täsmentäminen

Vaikka hankintamenettelyssä lähtökohtana on tarjousten lopullisuus, hankintayksikkö voi pyytää tarjoajaa täsmentämään tarjoustaan siinä olevien epäolennaisten puutteiden ja virheiden korjaamiseksi. Mikäli tarjouksessa olevat tiedot tai asiakirjat ovat puutteellisia tai virheellisiä taikka jotkut asiakirjat tai tiedot puuttuvat, hankintayksikkö voi pyytää tarjoajaa tai ehdokasta toimittamaan, lisäämään, selventämään tai täydentämään tietoja tai asiakirjoja hankintayksikön asettamassa määräajassa.

Hankintayksiköllä ei ole kuitenkaan velvollisuutta pyytää tarjoajia täsmentämään tarjouksiaan, mikäli se havaitsee mahdollisesti puutteellisia tai virheellisiä tietoja, vaan se voi pyytää täsmennystä oman harkinta-

valtansa rajoissa. Hankintamenettelyn asiakirjojen täsmentämisessä tulee kuitenkin noudattaa hankintalain periaatteita avoimuudesta ja syrjimättömyydestä sekä hallinnon yleisiä oikeusperiaatteita.

Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisukäytännössä C-599/10, SAG ELV Slovensko (EU:C:2012:191) tarjouksen täsmentämiseen on suhtauduttu sallivasti. Täsmennyspyyntö ei saa kuitenkaan johtaa siihen, että kyseinen tarjoaja esittää tosiasiallisesti uuden tarjouksen. Toisin sanoen täsmennyspyyntö ei saa johtaa siihen, että tarjoajalle annetaan mahdollisuus muuttaa alkuperäistä tarjoustaan täsmennyksen johdosta. Hankintalakia koskevan hallituksen esityksen HE108/2016 mukaan täsmennyspyyntö saa kohdistua ainoastaan sellaisiin epäolennaisiin puutteisiin ja virheisiin, jotka eivät muuta tarjoajan asemaa. Hankintayksikkö ei voi hallituksen esityksen mukaan pyytää tarjoajaa toimitamaan tarjousajan päättymisen jälkeen esimerkiksi tarjousten vertailussa käytettävää merkityksellistä hinta- tai puuttuvaa laatumietoa.

Tässä tapauksessa hankintayksikkö on päättänyt pyytää hankinta-oikaisuvaatimuksen tehneeltä tarjoajalta tarkennusta siihen, oliko hinta annettu työtuntihintana vai esimerkiksi päiväkohtaisena hintana. Hankintayksikkö on halunnut varmistua siitä, ettei tarjouksessa annetun hinnan osalta ole ollut kyse epäolennaisena pidettävästä virheestä. Tarjoajan antaman täsmennyksen perusteella kyse ei kuitenkaan ole ollut epäolennaisena pidettävästä virheestä tarjoushinnan ilmoittamisessa, kuten esimerkiksi pilkkuvirheestä. Tarjoushinnan ilmoittaminen päiväkohtaisena hintana on merkinnyt sitä, että hinta on annettu tarjouspyynnön vastaisesti, eikä hinta ole siten ollut vertailukelpoinen.

Hankinta-oikaisuvaatimuksen tehneen tarjoajan tarjous ei siten täyttänyt hinnan osalta tarjouspyynnön ehtoja ja se ei näin ollen ole ollut tarjouspyynnön mukainen. Hankintayksikköä velvoittava tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun periaate edellyttää, että tarjoukset ovat sisällöltään vertailukelpoisia keskenään, eikä tarjouspyynnön vastaisia ehtoja sisältäviä tarjouksia hyväksytä. Hankintayksikön on siten tullut hylätä hankinta-oikaisuvaatimuksen tehneen tarjoajan tarjous tarjouspyynnön vastaisena.

Tarjouksen hinnan muuttaminen olisi merkinnyt kiellettyä tarjouksen muuttamista. Hankinta-oikaisuvaatimuksen tehnyt tarjoaja on vaatinut hankinta-oikaisuvaatimuksessaan, että hankintayksikön olisi tullut valita sen tarjous, mikäli se olisi ollut halvempi kuin voittaneen tarjoajan tarjous. Tämän osalta voidaan todeta, että hankinta-oikaisuvaatimuksen tehneen tarjoajan tarjous ei olisi kuitenkaan tullut valituksi sillä työtuntihinnalla, johon se on viitannut täsmennyksessään.

Johtopäätökset

Hankinnassa on noudatettu hyvää hallintoa sekä hankintalain periaatteita tarjoajien syrjimättömästä ja tasapuolisesta kohtelusta. Edellä esitetyillä perusteilla Aureolis Oy:n tekemä hankintaoikaisuvaatimus ei anna aihetta muuttaa vs. tietohallintopäällikön tekemää hankintapäätöstä.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 19 luvun 4 §:n mukaan lautakunnan, sen jaoston ja sen alaisen viranomaisen päätöksestä tehdyn hankintaoikaisun käsittelee lautakunta. Näin ollen kaupunkiympäristölautakunta on toimivaltainen käsittelemään hankintaoikaisuvaatimuksen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Lilli Hernetkoski, lakimies, puhelin: 310 38214
lilli.hernetkoski(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 20 k)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekijä

Tarjoaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Tietohallintopalvelut Tietohallintopäällikkö
12.07.2021 § 9

HEL 2021-007139 T 02 08 02 00

Päätös

Vs. tietohallintopäällikkö hyväksyi CGI Oy:n tarjouksen ja päätti, että CGI Oy:n kanssa tehdään projektienhallinnan projektisalkkutyökälyä koskeva hankintasopimus. Palvelun kokonaishinta määräytyy toteutu-

neiden henkilötyötuntien mukaan. Palvelun rakentamisprojektin tarkkaa työmäärää ei pystytä etukäteen arvioimaan, joten hankinnan tarkempi kokonaisarvo on mahdollista määritellä vasta myöhemmin. Kyseessä on kansallisen kynnysarvon 60 000 euroa (alv 0 %) alittava pienhankinta.

Vs. tietohallintopäällikkö hylkäsi tarjouspyynnön vastaisena Aureolis Oy:n tarjouksen, koska se ei täyttänyt tarjoukselle asetettuja vähimmäisvaatimuksia jäljempänä todetuin perustein.

Hankintasopimus tulee voimaan vasta, kun sopimus on allekirjoitettu tai kun tilaus on tehty.

Päätöksen perustelut

Kilpailutus perustuu Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan 15.06.2021 päivättyyn tarjouspyyntöön HEL 2021-007139 / Projektienhallinnan projektisalkkutyökalu. Kyseessä on kansallisen kynnysarvon 60 000 (alv 0 %) euroa alittava palveluhankinta.

Tarjouspyyntö lähetettiin 13 tarjoajalle. Määräaikaan 30.6.2021 klo 16:00 mennessä tarjouksen jättivät seuraavat tarjoajat: Aureolis Oy ja CGI Oy. Saaduista tarjouksista laadittiin avauspöytäkirja.

Tarjoajien soveltuvuus ja tarjousten tarkastus

Tarjouspyynnössä esitettiin tarjoajien soveltuvuutta koskevat vaatimukset sekä tarjouksen sisällölle asetetut vähimmäisvaatimukset.

Tarkastusvaiheessa todettiin, että molempien tarjoajien osalta tarjousten liitteinä toimitetuissa CV:issä oli osittain puutteellisesti kuvatut tiedot tarjouspyynnön liitteenä (Liite1) olevassa palvelun kuvauksessa vaaditusta nimettyjen asiantuntijoiden kokemuksesta Azure AD integraation osalta. Molemmilta tarjoajilta päätettiin pyytää täsmennystä puutteellisten tietojen osalta.

Lisäksi Aureolis Oy:n tarjouksen osalta päätettiin pyytää täsmennystä siitä, oliko heidän tarjouksensa sisältämä hinta annettu työtuntihintana. CGI Oy:tä päätettiin pyytää täsmentämään tarjoustaan sen osalta, kun se ei ollut syöttänyt vastuuvakuutusta koskevaan kohtaan tietoja Luotettava kumppani –raportissa.

Molemmille tarjoajille varattiin mahdollisuus täsmentää tarjouksiaan 2.7.2021 lähetetyillä täsmennyspyynnöillä edellä mainittujen puutteiden osalta. Määräaika tarjousten täsmennyksille oli 7.7 klo 12:00 mennessä.

Molemmat tarjoajat toimittavat täsmennyksensä määräaikaan mennessä. Täsmennysten myötä kävi ilmi, että molemmat tarjouksen jättäneet yritykset täyttivät tarjoajien soveltavuudelle tarjouspyynnössä asetetut vaatimukset nimetyiltä asiantuntijoilta vaaditun kokemuksen osalta.

Tarkastusvaiheessa todettiin, että Aureolis Oy:n tarjous on tarjouspyynnön vastainen, koska se oli ilmoittanut tarjouksessaan työhön käytettävän työpäiväkohtaisen hinnan tarjouspyynnössä vaaditun henkilötyötuntihinnan sijaan.

Näin ollen Aureolis Oy:n tarjous tulee hylätä tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun turvaamiseksi.

Tarkastusvaiheessa todettiin edelleen, että CGI Oy:llä on tarjouspyynnössä vaadittu vastuuvakuutus. Näin ollen CGI Oy:n tarjous täytti tarjouspyynnön vaatimukset.

Tarjousten vertailu ja sopimuskumppanin valinta

Tarjouspyynnössä on määritelty tarjousten valintaperusteet. Kokonaistaloudellista edullisuutta vertaillaan halvimman tarjotun työtuntihinnan perusteella.

CGI Oy:n tarjous on edellä todetuista perusteista ainoa tarjouspyynnön vaatimukset täyttävä tarjous, eikä tarjousten vertailua ole siten mahdollista suorittaa. Tästä syystä myöskään erillistä tarjousten vertailutaulukkoa ei ole tarpeen laatia. Tarjouksen sisältämä työtuntihinta on julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla tarjoajan liikesalaisuus ja tästä syystä salassa pidettävä.

Sopimuskumppaniksi hyväksytyn CGI Oy:n osalta on tarkastettu Helsingin kaupungin harmaan talouden torjuntaohjeen mukaiset selvitykset, joita on edellytetty tarjouspyynnössä.

Hankintasopimus tulee voimaan vasta, kun sopimus on allekirjoitettu tai kun tilaus on tehty. Sopimus päättyy, kun työ on hyväksytysti suoritettu.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön mukaan toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomainen päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita (10 luku 1 § 3 momentti 3 kohta). ICT-hankintojen osalta toimivalta tehdä hankintoja on keskitetty tietohallintopäällikölle. Kaupunkiympäristölautakunnan päätöksen (Kylk 11.5.2021 § 248) mukaan tietohallintopäälliköllä on hankintavaltuudet enintään 1 000 000 euron suuruisiin hankintoi-

hin. Näin ollen vs. tietohallintopäällikkö on toimintavaltainen päättämään hankinnasta.

Lisätiedot

Kimmo Iirola, ICT erityisasiantuntija, puhelin: 31034020
kimmo.irola(a)hel.fi

§ 382

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 2.9.2020 § 138 (autovaurio)

HEL 2020-009490 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 2.9.2020 (138 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalvelut-yksikön päällikkö on 2.9.2020 (138 §) päätöksellään hylännyt 29.4.2020 kello 16.00 Linnankoskenkadun ja Kajanuksenkadun risteyksen kohdalla tapahtuneeseen autovaurioon liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan vaatimuksensa vahingonkorvauksesta 29.4.2020 noin kello 16.00 Linnankoskenkadun ja Kajanuksenkadun risteyksen kohdalla tapahtuneeseen autovaurioon liittyen. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Perustelut

Vahinkotapahtuma ei yksistään synnytä kaupungin vahingonkorvausvastuuta, vaan edellytyksenä on, että kunnossapito on tehty virheellisesti tai huolimattomasti taikka kadun kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty. Lisäksi edellytetään syy-yhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä.

Lautakunta viittaa yksikön päällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen sekä yhtyy yksikön päällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Lakipalvelut-yksikön päällikön päätöksen perusteluissa on todettu saadun selvityksen nojalla, että kitakaivon kansi sijaitsee sille suunnitellulla paikalla reunakivilinjassa, ja että kitakaivo on toiminut normaalisti vahinkohetkellä. Vahinkopäivänä on esiintynyt ajoittaisia, runsaampia sadekuuroja, jolloin on mahdollista, että kaivon edustalle hetkellisesti muodostuu vesilätäköitä, vaikka kaivon toiminnassa ei ole mitään vikaa.

Kaupunki on pyytänyt kunnossapidosta vastaavalta uuden selvityksen oikaisuvaatimuksen johdosta. Saadussa selvityksessä on todettu, että katualueella ei ole sellaista rakenteellista vikaa, joka olisi voinut aiheuttaa rengasrikon, ja että kuljettaja on osunut autollaan reunakivilinjassa olevaan kitakaivon kansistoon ajovirheen vuoksi. Selvityksestä käy myös ilmi, että risteysalueella ei tarvitse tehdä kunnossapidollisia toimenpiteitä. Huomiovärimerkinnät kaivossa ovat johtuneet puhdistustoimenpiteistä.

Ilmatieteen laitoksen Helsingin Kaisaniemen mittausaseman säähavaintotiedoista on todettavissa, että vahinkopäivän 29.4.2020 sademäärä on ollut 4.8 mm ja se on kertynyt kello 11.00 ja 16.00 välillä eli neljän edellisen tunnin aikana ennen vahinkotapahtumaa.

Edellä esitetyin perustein kaupunki katsoo, että autovaurio ei ole johtunut kaupungin laiminlyönnistä kadun kunnossapidossa. Kitakaivo sijaitsee risteysalueella jalkakäytävällä samassa linjassa reunakivetyksen kanssa ja siihen osuminen on edellyttänyt normaalilta ajolinjalta poikkeamista. Kitakaivossa ei ole todettu rakenteellista vikaa eikä sille ole tai ole ollut tarvetta tehdä toimenpiteitä, ja veden kertyminen kaivoon on johtunut vahinkopäivänä esiintyneestä runsaasta sateesta. Sääolosuhteet ovat lisäksi edellyttäneet ajoneuvon kuljettajalta erityistä huolellisuutta. Kaupunki ei näin ollen ole vastuussa hakijan ajoneuvolle aiheutuneesta vahingosta.

Tieliikennelain mukaan tienkäyttäjän on noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta sekä sopivaa tilannepuutetta vaaran ja vahingon välttämiseksi.

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä tai näyttöä, joka antaisi aiheita aikaisemman päätöksen muuttamiseen.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hakijan ajoneuvossa ilmenneestä vauriosta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että lakipalvelut-yksikön päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (31.5.1974/412) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/2018) 1-4 §

Tieliikennelaki (267/1981) 3 §, 23 §

17.08.2021

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Virpi Leppänen, lakimies, puhelin: 310 33260
virpi.leppanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 22.9.2020
- 2 Oikaisuvaatimus 22.9.2020, saate

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi sähköpostitse 7.9.2020. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 22.9.2020 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

17.08.2021

Virpi Leppänen, lakimies, puhelin: 310 33260
virpi.leppanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 22.9.2020
- 2 Oikaisuvaatimus 22.9.2020, saate

Oheismateriaali

- 1 Kunnossapidon lisäselvitys 6.7.2021
- 2 Kunnossapidon lisäselvitys_ Valokuva vahinkopaikasta_6.7.2021
- 3 Kunnossapidon lisäselvitys oikaisuvaatimukseen 8.7.2021
- 4 Säähavainnot_Sademäärä 29.4.2020

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Yksikön päällikkö 02.09.2020 § 138

HEL 2020-009490 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakija on 18.8.2020 esittänyt kaupungille 296,00 euron suuruisen korvausvaatimuksen. Vahingonkorvausvaatimuksen mukaan hakijan ajoneuvon rengas ja vanne ovat rikkoutuneet 29.4.2020 kello 16.00 jalkakäytävän kulmassa olevan kaivonkannen terävän reunan osuttua renkaaseen Linnankoskenkadun ja Kajanuksenkadun risteyksessä. Vaatimuksen mukaan sadevesi oli vahinkohetkellä täyttänyt viemärin suuaukon ja peittänyt kannen näkymättömiin.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan vahingon on aiheuttanut reunakivilinjassa oleva kitakaivon kansi, joka sijaitsee sille suunnitellulla paikalla. Kaivo sijaitsee jalkakäytävällä reunakivien kanssa pituus-, poikkileikkaus- ja korkeussuunnassa samassa linjassa. Risteysalueella ei tarvitse tehdä kunnossapidollisia toimenpiteitä. Hulevesikaivojen kunnossapito- ja hoitotarpeen seuranta on jatkuvaa. Hulevesikaivot tarkistetaan ja tarvittaessa tyhjennetään ja puhdistetaan hiekotushiekkan poiston jälkeen viimeistään 31.8. mennessä. Kyseinen kitakaivo on toiminut normaalisti vahinkohetkellä.

Vahinkopäivänä on esiintynyt ajoittaisia, runsaampia sadekuuroja. Tällöin on mahdollista, että kaivon edustalle hetkellisesti muodostuu vesilätäköitä vaikka kaivon toiminnassa ei ole mitään vikaa.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kadun kunnossapitäjän on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Kadun kunnossapitovelvollinen voi vapautua vahingonkorvausvastuustaan, jos hän voi osoittaa, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti.

Vahingonkorvausvastuuta voidaan rajoittaa tai se voidaan evätä, jos vahingonkärsijä on itse myötävaikuttanut vahinkoon. Ajoneuvon kuljettajan on tieliikennelain mukaan noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Ajoneuvon nopeus on sovittava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä liikenneolosuhteet. Nopeus on pidettävä sellaisena, että kuljettaja säilyttää ajoneuvon hallinnan. Ajoneuvo on voitava pystyä pysäyttämään edessä olevan ajoradan näkyvällä osalla ja kaikissa ennalta arvattavissa tilanteissa.

Kitakaivo sijaitsee jalkakäytävällä samassa linjassa reunakivetyksen kanssa ja siihen osuminen edellyttää normaalilta ajolinjalta poikkeamista. Sadesää ja siitä seurannut huonompi näkyvyys edellyttää ajoneu-

von kuljettajalta erityistä huolellisuutta. Kitakaivossa ei ole rakenteellista vikaa eikä sille ole tarpeen tehdä toimenpiteitä.

Edellä esitetyin perustein kaupunki katsoo, ettei ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §

Tieliikennelaki (267/1981) 3 §, 23 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 21.6.2017 § 57

Lisätiedot

Tiia Strömberg, valmistelija, puhelin: 310 39930
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi

§ 383

**Kaupunkiympäristölautakunnan alaisten viranomaisten ajalla
5.8.–11.8.2021 tekemien päätösten seuraaminen**

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen kaupunkiympäristön toimialan viranomaisten 5.8.–11.8.2021 tekemiä päätöksiä.

Kuntalain 92 §:n mukaan toimielimen käsiteltäväksi ei saa ottaa lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita. Otto-oikeutta ei saa siten käyttää mm. maankäyttö- ja rakennuslain mukaisiin poikkeamisasioihin.

Kaupunkiympäristön toimiala

Maankäyttö ja kaupunkirakenne - palvelukokonaisuus

Maankäyttöjohtaja

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, tonttipäällikkö

[Päätökset](#)

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit, yritystontit, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuus

Tekninen johtaja

[Päätökset](#)

Tilat -palvelu, tilapäällikkö

[Päätökset](#)

Tilat -palvelu, yritysvuokraustiimi, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Tilat -palvelu, tukkutori, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Asuntotuotanto, asuntotuotantopäällikkö

17.08.2021

Asia/13

[Päätökset](#)

Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus

Asiakkuusjohtaja

[Päätökset](#)

Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut, alueidenkäyttö, tiimipäällikkö

[Päätökset](#)

Kaupunkimittauspalvelut, kartat ja paikkatiedot, yksikön päällikkö

[Päätökset](#)

Hallinto- ja tukipalvelut

Tietohallintopalvelut, tietohallintopäällikkö

[Päätökset](#)

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Marianne Hirsikko, hallintosihteeri, puhelin: 310 64373
marianne.hirsikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

17.08.2021

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 371, 372, 373, 375, 376, 377, 378, 379 ja 383 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 374 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

17.08.2021

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutosta siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista

17.08.2021

päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13

Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 380, 381 ja 382 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

17.08.2021

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettamisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettamisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

Faksinumero: 029 56 42079

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5

Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

17.08.2021

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mi-

17.08.2021

käli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhaki-
jan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä.
Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

17.08.2021

Kaupunkiympäristölautakunta

Anni Sinnemäki
puheenjohtaja

Katja Sulkko
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Katri Penttinen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 25.08.2021.